

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна
Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

« 15 »

2023 р.

ЗВІТ

ЦЕНТРАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ

Харківського національного університету

імені В.Н. Каразіна

за 2022 рік

ПЛАНИ на 2023 рік

Центральна наукова бібліотека
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна
м. Харків, майд. Свободи, 4, 61022
Тел.: +38(057)707-54-20
Факс: +38(057)705-12-55
e-mail: cnb@karazin.ua
веб-сайт library.univer.kharkov.ua.ukr
ISSN 2310-8665

Харків
2023

ЗМІСТ

1.	СТРУКТУРА ЦЕНТРАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ.....	8
2.	Статистичні показники	11
3.	КОМПЛЕКТУВАННЯ ФОНДУ ТА АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ КОМПЛЕКТУВАННЯ	20
3.1	Статистичні показники надходжень документів за 2022 рік	21
3.2	Надходження документів іноземними мовами.....	21
3.3	Джерела комплектування	21
3.4	Список постачальників 2022 р.	22
3.5	Книгообмін та обмінно-резервний фонд.....	22
3.6	Вилучення літератури з фондів.....	23
4.	ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗБЕРІГАННЯ ФОНДІВ	26
4.1	Загальний фонд ЦНБ.....	26
4.2	Відділ зберігання традиційних фондів.....	28
4.2.1	Робота з бібліотечними пунктами на кафедрах університету	28
4.3	Фонд відділу абонементів.....	29
4.3.1	Фонд сектора зберігання нових надходжень літератури.....	29
4.3.2	Фонд сектору навчальної літератури.....	30
4.3.3	Фонд відділу книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів	31
4.4	Фонд відділу обслуговування (читальні зали).....	32
4.5	Фонд науково-бібліографічного відділу	34
4.6	Інвентаризація фондів.....	34
4.7	Заходи по збереженню бібліотечного фонду на період воєнного стану	35
5.	ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ.....	40
5.1	Електронний архів (репозитарій) праць учених університету eKhNUIR	44
5.2	Електронний архів рідкісних видань та рукописів для науки та освіти eScriptorium.....	44
5.3	Електронний архів оцифрованих періодичних видань Karazin.Back2News	45
5.4	ВЕБ-сайт.....	46
6.	ДОВІДКОВИЙ АПАРАТ ЦНБ	47
6.1	Електронний каталог.....	47
6.2	Система традиційних карткових каталогів	51
7.	ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ.....	52
7.1	Діяльність відділу обслуговування Сектор електронної реєстрації користувачів.....	52
7.2	Відділ абонементів.....	54
7.2.1	Міжбібліотечний абонемент	55

7.3	Відділ книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів	56
7.4	Відділ міжкультурної комунікації, промоції бібліотеки та проєктної діяльності.....	56
7.5	Обслуговування користувачів у Центрі-Інтернет-технологій	58
7.6	Робота з попередження і ліквідації читацької заборгованості.....	59
8.	БІБЛІОГРАФІЧНЕ І ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ.....	60
8.1	Довідково-бібліографічне обслуговування.....	60
8.2	Формування інформаційної культури	61
9.	КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА БІБЛІОТЕКИ.....	63
9.1	Віртуальні виставки	64
9.2	Масові заходи	64
10.	НАУКОВА РОБОТА	68
10.1	Науково-організаційна робота	68
10.2	Публікації працівників ЦНБ.....	70
10.3	Бібліографічні покажчики:	73
10.4	Науково-дослідницька робота.....	75
10.5	Науково-методична робота	79
10.6	Діяльність Харківського методичного об'єднання бібліотек вищих навчальних закладів.....	83
10.7	Підвищення компетенції та професійного розвитку працівників	85
11.	ПАРТНЕРСЬКА ТА МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	88
12.	АВТОМАТИЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНИХ ПРОЦЕСІВ.	90
12.1	Системні та технічні роботи.....	90
12.2	Диджиталізація документів.	91
13.	ОРГАНІЗАЦІЯ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСКІСТЮ у ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.	92
13.1	Висвітлення діяльності ЦНБ у ЗМІ	93
14.	РОБОТА З КАДРАМИ	94
14.1	Рада дирекції.....	95
15.	ГОСПОДАРЧІ РОБОТИ	98
16.	ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОБОТИ БІБЛІОТЕКИ У НАСТУПНОМУ РОЦІ.	100

ВСТУП

У 2022 році діяльність Центральної наукової бібліотеки Каразінського університету була підпорядкована обставинам, які виникли після 24 лютого з початку повномасштабного вторгнення росії. Виникла необхідність у перебудові звичного життя відповідно до вимог воєнного часу, з урахуванням сприяння в продовженні навчального процесу дистанційно та забезпеченні інформаційних, науково-дослідних, освітніх та рекреаційних потреб університетської спільноти.

Після 24 лютого 2022 р. багато працівників були змушені евакуюватися, залишити робочі місця, діяльність бібліотеки була на деякий час частково призупинена, але згодом відновлена з обслуговуванням користувачів переважно у дистанційному режимі. Бібліотекарі були на зв'язку з користувачами за допомогою електронної пошти, соціальних мереж, за телефонами, номери яких були вказані на сайті бібліотеки.

Внаслідок завданих ворожих ракетних та авіаударів, були пошкоджені будівлі Каразінського університету, в тому числі ті, в яких розміщені фонди Центральної наукової бібліотеки. Суттєво зазнали пошкоджень Головний корпус Каразінського університету, де розміщено основні фонди ЦНБ - 2 млн. примірників, будівля ННІ "Фізико-технічний факультет" з приміщеннями бібліотеки – 72 000 примірників фізико-технічної літератури, будівля ННІ "Інститут державного управління" з приміщеннями бібліотеки – 77 486 примірників. Зазнала пошкоджень історична будівля бібліотеки, яка є пам'ятником архітектури, і де зберігається найцінніша частина зібрань ЦНБ - фонд книжкових пам'яток.

Роботу університету було відновлено з 28 березня 2022 року, згідно наказу ректора (0201-1/110 від 27.03.2022).

Коли прийшло чітке усвідомлення – треба працювати попри війну, ми всі працюємо для Перемоги, фахівці, які залишилися у Харкові почали повертатися на робочі місця. Роботу бібліотеки було переглянуто, відділи оптимізовано, пріоритети були надані, у першу чергу, дистанційному обслуговуванню,

цифровізації бібліотеки, підтримці навчання та науки в університеті. Постійно проводилася бібліографічна робота з фіксування воєнних подій, збирався матеріал щодо хроніки війни в м. Харкові та в університеті.

Працівниками бібліотеки, університету, волонтерами були проведені роботи з ліквідації наслідків вибухів, зібрані рештки скла, наведений лад у документації, закриті вікна, було відновлено електро та водопостачання, налагоджена робота мережі Інтернет. Попри тяжкі обставини, які склалися в місті: обстріли, бомбардування, перебої з електропостачанням, проблеми з транспортом, працівники бібліотеки намагалися всіма доступними засобами задовольняти фахові потреби здобувачів вищої освіти та науковців. Бібліотекарі брали активну участь не тільки у ліквідації наслідків руйнувань, а також займалися волонтерською діяльністю, збирали речі та гроші для шпиталів, ЗСУ, допомагали переселенцям.

Основою обслуговування користувачів є автоматизована інформаційно-бібліотечна система Absotheque Unicode, завдяки якій автоматизовані всі бібліотечні процеси. Після російського вторгнення виникли проблеми з серверами бібліотеки і система була пошкоджена. Протягом місяців фахівці бібліотеки проводили роботу щодо відновлення АІБС. До рішення проблеми було підключено фахівців Центру інформаційного простору університету.

Бібліотека звернулась до компаній Clarivate і Elsevier, щодо отримання віддаленого доступу до БД, так як багато науковців та студентів виїхали з міста. Інформація про надання доступу було представлено на сайті, фахівці допомагали користувачам підключитися до ресурсів та у налаштуванні дистанційного доступу до інших джерел, доступ до яких було відкрито університету.

Читальні зали та абонементи були доступні нашим користувачам також офлайн. Було організовано прийом раніше взятої на абонементі літератури в структурних підрозділах і через поштові відділення.

Виконуючи «Рекомендації Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі

збройною агресією російської федерації проти України» було організовано роботу щодо оптимізації фондів бібліотеки.

З першого дня війни бібліотечна спільнота України та зарубіжних країн активно пропонували допомогу бібліотекарям та членам родин, які були вимушені тимчасово евакуюватися. Бібліотекарі Полтави, Львова брали участь у розміщенні працівників у гуртожитках, надавали першу допомогу. Бібліотеки та бібліотечні організації європейських країн організували гуманітарну допомогу для бібліотек. Було проведено низку консультацій щодо збереження бібліотечних фондів, інформаційних ресурсів з організаціями, як в Україні, так і міжнародними. Були зроблені заявки в міжнародні організації для отримання матеріалів та обладнання. Подано заявку на грантовий проєкт для створення Національної електронної бібліотеки України, як єдиної платформи для збереження та надання доступу до документальної частини культурного надбання України.

Почесний доктор Каразінського університету, відомий український письменник, поет, музикант Сергій ЖАДАН у листопаді 2022 року передав до Каразінського фонду благодійний внесок 500 тисяч гривень на відновлення університетської бібліотеки, яка постраждала після російських терористичних атак на Харків.

Враховуючи воєнний стан було проведено оптимізацію структури бібліотеки, яка відповідає першочерговим завданням, що зараз стоять перед персоналом. На засіданнях Вченої ради університету були прийняті рішення, які затверджені наказами ректора «Про оптимізацію структури бібліотеки» (Наказ № 0305-1/436 від 30.09.2022) та нова редакція «Положення про Центральну наукову бібліотеку Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» (Наказ №0305-2/563 від 8.12.2022).

Стратегічна мета бібліотеки **«Est, victoria ubi concrdia est!»- Де є єдність, є Перемога!** – наразі актуальна, як ніколи. Основні принципи реалізації стратегії – орієнтація на користувача, відкритість і високий рівень адаптації до змін, соціальне партнерство, постійний аналіз діяльності та результатів досягнення

мети. Бібліотека - це єдине ціле, що складається з багатьох проєктів, відділів, подій та людей, які виконують спільну справу. Разом з тим бібліотека – складова частина інформаційного середовища університету, яка робить свій внесок в науковий потенціал, а також в світовий інформаційний простір, швидко реагує на постійні зміни та використовує інноваційні підходи до трансформації, зберігаючи свою унікальність.

Бібліотека, як складова та невід’ємна частина університету в своїй діяльності орієнтується на **Кодекс цінностей університету**: гармонійне поєднання освітнього процесу з науковими дослідженнями; принципами демократизму і колегіальності; академічної свободи мислення; патріотизму, любові до України та відданості Університету; збагачення національного і загальнолюдського культурного надбання, творчий пошук і креативність, відкритість до міжкультурного діалогу.

З Україною в серці, для майбутнього України – ми всі працюємо на
ПЕРЕМОГУ!

1. СТРУКТУРА ЦЕНТРАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

(Наказ № 0305-1/436 від 30.09.2022)

1. Адміністрація

- 1.1. Директор
- 1.2. Заступник директора з основної діяльності
- 1.3. Заступник директора з інформаційних технологій
- 1.4. Учений секретар

2. Відділ комплектування, наукової обробки документів та організації каталогів

- 2.1. Сектор комплектування та забезпечення інформаційними документами
- 2.2. Сектор обліку та списання документів
- 2.3. Сектор каталогізації, організації каталогів, систематизації вітчизняних та іноземних документів
- 2.4. Сектор книгообміну і обмінних фондів

3. Відділ зберігання та розвитку традиційних фондів

- 3.1. Сектор інвентаризації книжкових фондів
 - Книгосховище

4. Відділ книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів:

- 4.1. Сектор колекцій рідкісних видань
- 4.2. Сектор цінних видань XIX - початку XX ст. та мистецтва
 - Читальний зал для роботи з рідкісними виданнями
 - Ділянка реставрації та консервації документів
 - Ділянка контролю відвідування користувачів

5. Відділ обслуговування і реєстрації користувачів

- 5.1. Сектор реєстрації
 - Ділянка контролю відвідування користувачів
- 5.2. Сектор читальних залів :
 - Читальний зал для викладачів і науковців
 - Читальний зал для гуманітарних факультетів
 - Читальний зал суспільних наук
 - Читальний зал для природничих факультетів
 - Диспетчерська служба

6. Відділ абонементів

- 6.1. Сектор обслуговування науковою та художньою літературою
 - 6.1.1. Міжбібліотечний абонемент
 - Книгосховище літератури з 1991 р.

6.2. Сектор навчальної літератури:

6.2.1. Абонемент №1

- Книгосховище навчальної літератури гуманітарного профілю

6.2.2. Абонемент №2

- Книгосховище навчальної літератури природничого профілю

7. Відділ цифрових ресурсів, програмного і комп'ютерного забезпечення та диджиталізації фондів

- Ділянка комплектування електронними базами даних
- Ділянка диджиталізації власних ресурсів

7.1. Сектор науково-інформаційної комунікації з Центром Інтернет-технологій

7.2. Сектор комп'ютерного та програмного забезпечення

8. Науково-бібліографічний відділ

8.1. Сектор наукової бібліографії

8.2. Сектор інформаційно-бібліографічного обслуговування з читальним залом з історії університету, краєзнавства та довідкової літератури

- Ділянка інформаційного та бібліотечно-бібліографічного навчання користувачів.

9. Відділ науково-методичного забезпечення та компетентності працівників бібліотек ЗВО Харківського зонального об'єднання

- Ділянка роботи з зональним об'єднанням
- Кабінет ресурсів з бібліотекознавства

10. Відділ міжкультурної комунікації, промоції бібліотеки та проектної діяльності

- Центр «Вікно в Америку»
- Кирило-Мефодіївський центр
- Еллада-Центр
- Ділянка виставкової роботи та промоції читання

11. Служба допоміжних та господарських робіт

КЕРІВНИЙ СКЛАД ЦНБ

Директор – Ірина ЖУРАВЛЬОВА

Заступник директора з основної діяльності – Олена БАБІЧЕВА

Заступник директора з основної діяльності до 15.07.2022 – Алла ГУЖВА

Заступник директора з господарчої діяльності до 15.09. 2022– Микола ДОНЕЦЬ

Учений секретар до 15.09.2022 – Віра МАЛИНОВСЬКА

Тетяна ЛУКІЄНКО (0,5 ставки)

ЗАВІДУВАЧІ ВІДДІЛІВ

Ірина БОНДАРЕНКО

Олена ЗАБАРА–в.о. зав. відділу

Лариса КОРОТКОВА

Світлана КОРСІКОВА

Ігор КРИВУЛЬКІН

Тетяна ПРОКОПЕЦЬ

Наталія ПРОЦЬ

Катерина ЛИСКОВА

Оксана ЯКОВЕНКО–в.о. зав. відділу

Голова профбюро – Наталія ТІТОВА

2. Статистичні показники

№	ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ	2021 р.	План 2022 р.	2022 р.	План 2023 р.
1.	Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна, заснована у 1804 р.				
	1.1.ЖУРАВЛЬОВА Ірина Казимирівна				
	1.2.cnb@karazin.ua				
	1.3.КАГАНОВСЬКА Тетяна Євгеніївна				
	1.4. rektor@karazin.ua				
2.	I				
3.	БІБЛІОТЕЧНІ ФОНДИ (власні)				
	Усього прим. власних ресурсів у т. ч. рідкісних та цінних документів	3 482 932	3497932	3 478 584 рідкісних видань- 531 355	3 438 584
3.1.	За видами:				
3.1.1	книг	2168763	2141763	2 164 819	2120819
3.1.2	періодичних видань:	1182138	1179158	1181584	1182584
3.1.2.1	журналів – прим.	1172759	1169759	1172188	1173188
3.1.2.2	газет – річних комплектів	9379	9399	9379	9396
3.1.3	неопублікованих документів	124617	129647	124767	127767
3.1.4	електронних носіїв із записом	3903	3878	3903	3903
3.1.5	мережевих локальних документів, що доступні користувачам бібліотеки (власні)	38742	40000	42459	45959
3.1.6	інших документів	3511	3486	3511	3511
3.2.	За мовами:				
3.2.1	державною мовою	620682	627100	615432	623432
3.2.2	іноземними мовами	2900992	2870832	2 863 152	2 815 152
3.3.	За цільовим призначенням:				
3.3.1	Наукових видань	19556318	1957520	1916544	1915544
3.3.2.	Навчальних видань	1189586	1165642	1186513	1147313
3.3.2.1	у т.ч. в електронній формі (дискети, оптичні диски)	3293	3350	3903	3903
3.3.2.1	Локальні мережні документи	38742		42459	45959
3.3.3	літературно-художніх видань	375770	374770	375527	375727
4.	Електронні ресурси				
4.1	Мережні віддалені ресурси			29948459*	

№	ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ	2021 р.	План 2022 р.	2022 р.	План 2023 р.
4.1.1	Ліцензійні ресурси передплачені (передплачених)	16	16	15	
4.1.1.1	Кількість придбаних (передбачених)БД	16	16	15	
4.1.1.1.1	з них: повнотекстових	13	13	11	
4.1.1.2	Кількість унікальних назв книг, журналів, інш.	Статистика не ведеться			
4.1.2	Ліцензійні ресурси тестового доступу	10		7	
4.1.2.1	Кількість тестових БД	10	10	7	
4.1.2.2	Кількість унікальних назв книг, журналів, ін.	Статистика не ведеться			
4.1.3	Ресурси відкритого доступу. Кількість посилань на унікальні безкоштовні інтернет-ресурси, які бібліотека внесла до свого он-лайн каталогу	Посилання не робились			
4.1.3.1	БД				
4.2	Бази даних (власні)	4		4	
4.2.1	К-ть власних БД	4	4	4	
4.2.2	Обсяг власних БД (к-ть бібл. записів)	1 110 844		1 125 303	
4.2.2.1	з них: записів у ЕК	1 073 523	1093000	1 084 265	
4.2.2.2	К-ть введення записів до ЕК за рік	32118	28000	8 286	
4.2.2.3	К-ть звернень до ЕК	109578	220000	53 000	
4.2.3.	К-ть оцифрованих док-тів за рік	3791	2500	637	1300
4.2.3.1	у т.ч. сторінок	55129	60000	12 559	25000
4.3	Бібліотечний веб-сайт (вказати власний чи на сайті ЗВО)	власний			
4.3.1	URL веб-сайту	http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/index.htm			
4.3.2	К-ть звернень	445 457	450 000	376 941	
4.4	Репозитарій				
4.4.1	Назва репозитарію	eKhNUIR – Electronic Kharkiv Institutional Repository			
4.4.2	URL репозитарію	http://dspace.univer.kharkov.ua/?locale=uk			
4.4.3	К-ть представлених док-тів (записів)	15716	16700	16 417	
4.4.4	К-ть звернень	87216	130000	248 329	
4.5	Інші веб-ресурси ЦНБ				
4.4.1	К-ть інших ресурсів	2	2	2**	2
4.4.2	К-ть звернень	123076	140000	651 886	
V.	Надійшло документів				
5	Усього примірників	93292	15000	1 437	10 000
5	Усього назв	34012	7000	433	6 000
5.1	За видами:				

№	ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ	2021 р.	План 2022 р.	2022 р.	План 2023 р.
5.1.1	Книг-примірників	78573	4000	788	6 000
5.1.2	Книг-назв	25076	2000	149	200
5.1.3	Періодичних видань	3005	1520	499	1 000
5.1.3.1	у т.ч. журналів-примірників	2984	1500	482	1 000
5.1.3.2	у т.ч. газет – річних комплектів	21	20	17	
5.1.4	Неопублікованих документів-примірників	8043	5480	150	3 000
5.1.5	Електронних носіїв із записом - примірників	313		-	
5.1.6	Електронних носіїв із записом назв	42		-	
5.1.6	Мережних локальних документів			29 948 459	
5.1.7.	Інших документів	Не план.			
5.2	За мовами				
5.2.1	Державною мовою - примірників	68811	8000	1 130	8 000
5.2.2	Іноземними мовами - примірників	24481	7000	307	2 000
5.3.	За цільовим призначенням				
5.3.1	Наукових видань-примірників	54149	10000	876	6 000
5.3.2	Навчальних видань-примірників	37842	4000	532	3 500
5.3.2.1	У т.ч. в електронній формі (дискети, оптичні диски+локальні мережні документи)		60	0	
5.3.3	Літературно-художніх примірників	1301	1000	29	500
VI.	Обмінний фонд				
6	Всього примірників	9619	6790	8 590	
6.1	у т.ч. надійшло примірників	6498	5000	82	
6.2	у т.ч. вибуло примірників	6433	8000	1111	
VII.	Вибуло примірників з власного фонду	17486	36000	5 785 лайн	50000
VIII.	Користувачі				
8.1	Всього читачів за єдиним обліком	17654	16500	17 566	18 000
	у т.ч. віддалених авторизованих користувачів				
8.1.1	Студентів	15287	15000	15405	15 000
8.1.2	Сторонніх	221	350	201	300

№	ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ	2021 р.	План 2022 р.	2022 р.	План 2023 р.
8.2	Обслуговано всіма структурними підрозділами	63154(фактично в б-ці)	65000	122 899	100000
IX.	Кількість відвідувань				
9	Усього	1 091 152	1000000	1 446 851	
9.1	у т.ч. к-сть звернень до веб-ресурсів бібліотеки	543433	600000	1 330 156	
9.2	у т.ч. к-сть відвідувань масових заходів, заходів он-лайн	33490	15 000	315 30 441	
X.	Видано документів із власного фонду				
	Всього примірників	5 984 671		4 676 426	
	у т.ч. рідкісних та цінних документів	4296	3000	2381	3000
10.1	За видами				
10.1.1	Книг	389347	500000	96448	350000
10.1.2	Періодичних видань	82106	90000	24 475	50000
10.1.2.1	у т.ч. журналів - примірників	79647	85000	23 987	
10.1.2.2	у т.ч. газет - примірників	2459	3000	488	
10.1.3	Неопублікованих документів	5061	12000	1 345	
10.1.4	Електронних носіїв із записом	349	250	9	
10.1.5	Мережних локальних документів	5 503 512		4 442 484***	
10.1.6	Інших документів (ноти, мапи, платівки, карти тощо)				
10.2	За мовами*				
10.2.1	Державною мовою - примірників	211139	330000	75378 ****	
10.2.2	Іноземними мовами-примірників	445952	500000	71374	
10.3	За цільовим призначенням				
10.3	Наукових видань	227548	35000	84 076	
10.3.2	Навчальних видань	218802	30000	62667	
10.3.2.1	у т.ч. електронній формі (дискети, оптичні диски+локальні мережні документи)			9	
10.3.3.	Літературно-художніх видань	30073	40000	5 296	
XI.	Мережні віддалені ресурси – кількість завантажених користувачами електронних документів (файлів)			87187 (дані з 5 БД)	90000

№	ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ	2021 р.	План 2022 р.	2022 р.	План 2023 р.
11.1	Ліцензійні ресурси передплачені (придбані)			15*****	
ХІІ.	МБА та ЕДД (електронна доставка док-тів)				
12.1	К-ть абонементів МБА, ЕДД	46	45	35	
12.2	К-ть документів, отриманих з інших бібліотек	54	55	16	
12.2.1	у т.ч. сторінок електронних копій	20	100	4	
12.3	К-сть виданих документів	48	50	14	
12.3.1	у т.ч. сторінок електронних копій	74	75	4	
ХІІІ.	Культурно-просвітницька робота				
13	Тематичні виставки, перегляди:				
13.1.1	Загальна кількість виставок, переглядів	94	95	45	50
13.1.2	Представлено документів	4250	4300	909	
13.2	т.ч. Віртуальні виставки:				
13.2.1	Загальна кількість віртуальних виставок	21	22	4	20
13.2.2	Представлено документів	800	850	65	800
13.3	Бібліографічні огляди:				
13.3.1	Тем	10		6	
13.3.2	Прочитано	45		14	
13.4	Кількість масових заходів	121	130	67	100
XIV.	Довідково-інформаційне обслугов.				
14.1.1	К-сть абонементів ВРІ				
14.1.2	К-ть тем ВРІ				
14.1.3	К-сть абонентів ДОК				
14.2	Виконано довідок, всього	20274		7 789	
14.2.1	у т.ч. тематичних	7720		1 907	
14.2.2	у т.ч. заіндексовано документів УДК	553		664	
14.3	Виконано в автоматизованому режимі	8516		3 432	
14.3.1	у т.ч. віртуальною довідковою службою	2			

№	ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ	2021 р.	План 2022 р.	2022 р.	План 2023 р.
14.3.1.1	URL віртуально довідкова служба	http://library.univer.kharkov.ua/VS/			
14.4	К-сть днів інформ., кафедр, дипломн., фахівців				
14.5	Кількість складених бібліографічних покажчиків	5		11	
14.6	Кількість опубліков. бібліогр. покажчиків			1	
	К-сть бібліогр. покажч., представл. в ел. формі	1		2	
XV.	Формування інформаційної культури				
15.1	Загальна к-сть проведених занять (в годинах)	26		28	
15.2	Програма навч. курсу в академ. годинах:				
15.2.1	у т.ч. для студ. молод. курсів: теорет.	2		10	
15.2.2	у т.ч. для студ. молод. курсів: практ.	2		-	
15.2.3	у т.ч. для студ. старших. курсів: теорет.	3		10	
15.2.4	у т.ч. для студ. старших. курсів: практ.			8	
15.2.5	у т.ч. для наук.-пед. працівників: теорет.	3		-	
15.2.6	у т.ч. для наук.-пед. працівників: практ.			-	
XVI.	Науково-дослідна та науково-метод. р-та				
16.1	Кількість тем наукових робіт	16		10	
16.2	Назви тем наукових робіт			10*****	
16.3	Проведено конференцій	2		-	1
16.4	Проведено семінарів у бібліотеці	2			2
16.5	Проведено інших заходів	7			1
16.6	К-сть виступів на конф., семінарах	16		8	
16.7	К-сть публікацій	26		11	
XVII.	Матеріально-технічна база (МТБ)				

№	ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ	2021 р.	План 2022 р.	2022 р.	План 2023 р.
17.1	Загальна площа приміщень бібліотеки (кв.м.)	10164		10 164*****	
17.1.2	у т.ч. площа для зберігання фондів (кв.м.)	7559		7559	
17.1.3	у т.ч. площа для обслугов. користувачів (кв.м.)	1312		1312	
17.2	Кількість абонементів	6	6	5	4
17.3	Кількість читальних залів	15	15	14	14
17.4	Місць для читачів	803		803	
XVIII.	Технічна характеристика приміщень				
18.1	Потребує капітального ремонту (кв.м.)	3193,4		3193,4*****	
18.2	Перебуває в аварійному стані (кв.м.)	1182,2		*****	
XIX.	Кількість технічних засобів				
19.1	Кількість комп'ютерів	170		176	
19.1.1	у т.ч. к-ть серверів	5		5	
19.2	Кількість автоматизир. робочих місць (АРМ)	155		163	
19.2.1	у т.ч. АРМ для співробітників	72		95	
19.2.2	АРМ для користувачів	83		68	
19.3	К-ть комп. з доступом до Інтернету	155		174	
19.3.1	у т.ч. для користувачів	83		68	
19.4	К-сть копіювально-розмножувальної техніки (КРТ), всього	42		42	
19.4.1	у т.ч. сканерів	9		9	
19.4.2	принтерів	25		25	
19.4.3	копірів	1		1	
19.4.4	БФП (багатофункціональні пристрої)	7		7	
19.5	Кількість телефонних номерів	56		56	
19.6	Кількість факсів	1		1	
19.7	Використання технологій WI-FI так/ні	так	так	так	так
19.8	назва	Absotheque Unicode			
XX.	Фінансові витрати на:				
20.1	Придбання книг	-		-	
20.2	Передплату періодичних видань	367483,53		146 219, 96	

№	ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ	2021 р.	План 2022 р.	2022 р.	План 2023 р.
20.3	Передплату баз даних	12000,5		-	
20.4	Інші витрати	5790			
XXI.	Отримано дари				
21.1	Книг (примірників)	1935		466	
21.2	Книг (на суму)	191693,95		18 994,07	
21.3	ПК та іншої комп.техніки (одиниць)				
21.4	ПК та іншої комп. техніки (на суму)				
21.5	Інше (сума)	355790		866 051***** 500000***** 200 000*****	
XXII.	Персонал бібліотеки (без урахування технічного і обслуговуючого персоналу)				
22.1	Кількість штатних одиниць	129		76	
22.2	Загальна к-сть працівників (осіб) б-ки	130		73	
22.3	З них за освітою (у разі одержання освіти в кількох навчальних закладах, рівень освіти визначається відповідно до учбового закладу вищого рівня, який закінчив працівник)				
22.3.1	Повна вища освіта (2-й рівень)	120		66	
22.3.1.1	у т.ч. вища спеціальна	27		21	
22.3.2	Базова вища освіта (1-й рівень)				
22.3.2.1	у т.ч. базова спеціальна			3	
22.3.3	Початкова вища освіта (неповна вища)			-	
22.3.3.1	у т.ч. початкова спеціальна	4		-	
22.3.4	Повна загальна середня освіта	5		4	
22.4	За стажем				
22.4.1	До 3 років	1		0	
22.4.2	3-9 років	38		1	
22.4.3	10-20 років	16		12	
22.4.4	Понад 20 років	75		59	
22.4.5	Працюють повний робочий день	102		68	

№	ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ	2021 р.	План 2022 р.	2022 р.	План 2023 р.
XXIII.	Відності показники				
23.1	Обертаність	0,14		0,04	
23.2	Книгозабезпеченість	209,2		198,03	
23.3	Читаність	29		8,3*****	
23.4	Відвідуваність	11,26		4,6*****	

* Кількість записів в електронних БД, без внесення в ЕК

** Електронні ресурси: Karazin.Back2News, eScriptorium

*** Видано документів з власних БД

**** Без урахування видачі документів із БД

***** Ліцензійні ресурси: надані за сприяння МОН України: Web of Science, SCOPUS, ScienceDirect, Springer Nature, SciVal,

придбані університетом: USMLE

придбані за кошти Посольства США в Україні: eLibraryUSA

Бази даних, доступ до яких було надано після 24 лютого 2022 року: Research4Life, McGraw Hill-

Medical, EBSCO _med, Національна науково-технічна бібліотека Німеччини (The Technische

Informations bibliothek), Медичні ресурси Elsevier, віртуальна бібліотека АН Kyiv OverDrive Library

***** Теми наукових робіт:

- Хроніка російсько-української війни: Харків. Університет.
- Робота зі збереження наукового об'єкту, що має статус національного надбання «Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна».
- Книги з бібліотеки Стефана Яворського у фондах відділу книжкових пам'яток, цінних видань та рукописів ЦНБ.
- Колекція французьких рукописів: історія формування, дослідження, нові факти.
- Польські стародруковані видання XVI–XVIII ст. у фонді Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.
- «Дивитися добрим серцем»: колекція «Іудаїка» в фонді ЦНБ.
- «Книги із фонду Центральної наукової бібліотеки, як джерело до вивчення соціально-економічної історії українського дворянства (друга половина XIX – початок XX ст.)»
- Нерозрізані сторінки: життя та творчість перших бібліотекарів.
- Дослідження та аналіз міжнародних стандартів та проектів міжнародних стандартів, розроблених міжнародними технічними комітетами зі стандартизації: ISO/TC 46 «Інформація та документація», ISO/TC 171 «Управління документообігом»

Бібліографічні показники:

- Українська книга : початок XIX-початок XX ст.
- Василь Назарович Каразін: до 250 річчя від дня народження.
- Біобібліографічний словник учених Харківського університету. Т. 3. Філологи. XX – початок XXI століття. Вип. 2. Підготовчий факультет для іноземних громадян

***** Без урахування площі приміщень бібліотеки ННІ «Інститут державного управління»

***** історичне приміщення ЦНБ

***** В аварійному стані зараз знаходяться приміщення бібліотек ННІ «Фізико-технічний факультет» та ННІ «Інститут державного управління».

***** Сума матеріалів, отримана, як гуманітарна допомога

***** Сума, яку передав на відновлення бібліотеки С. ЖАДАН

***** Гроші, які надійшли від МОН України на збереження фонду НН

***** без урахування електронних видань та відвідувань он-лайн

3. КОМПЛЕКТУВАННЯ ФОНДУ ТА АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ КОМПЛЕКТУВАННЯ

Несприятливі умови воєнного стану не дали змогу комплектувати фонди бібліотеки в запланованих обсягах.

Основними джерелами комплектування бібліотечного фонду у 2022 році були Видавництво Каразінського університету (38,9% нових надходжень), дари приватних осіб та організацій (30,6%) та передплата періодичних видань для поповнення бібліотечного фонду і для забезпечення інформаційних потреб підрозділів університету (25,4%). Кошти на придбання друкованих книг не виділялися, отже не було можливості купувати друковані книги. Загальне надходження документів становить 1437 примірників (433 назви), серед яких 788 примірників книжок, 482 номери журналів, 106 авторефератів і 44 наукові дисертації. За цільовим призначенням 61% нових надходжень становлять наукові документи, 37% – навчальні документи та 2% – літературно-художні видання.

Найбільша за обсягом частина нових надходжень припадає на Видавництво Каразінського університету, його вклад становить **559** примірників.

Загальна кількість отриманих в дар від окремих осіб і організацій друкованих видань, які надійшли до ЦНБ і були інвентаризовані у 2022 році, становить **466** примірників. Також серед друкованих видань, які надходили до бібліотеки на безоплатній основі, 47 примірників – це документи, передані читачами на заміну втрачених, та 26 примірників, отримані бібліотекою за книгообміном.

Через те, що під час воєнних дій велика кількість видавництв України зазнала значних ушкоджень, хтось з них зовсім припинили свою роботу або мали переїхати до більш безпечних регіонів і налагоджувати свою роботу на новому місці, деякі періодичні видання друкувалися зі значним запізненням чи зовсім не виходили з друку. У зв'язку з цим серйозною проблемою для бібліотеки у 2022 р. стало недоотримання періодичних видань, передплата на які була оформлена договором з постачальником фізичною особою-підприємцем Сисуєвим І.М. на загальну суму **146 219** грн 96 коп. За непоставлені газети і журнали ФОП Сисуєв І.М. повернув кошти на рахунок університету: 4 131 грн 92 коп. за ті періодичні видання, які мали поповнити бібліотечний фонд, та 11 605 грн 98 коп. за періодичні видання, які призначалися для інформаційного забезпечення підрозділів університету. Надходження документів іноземними мовами становила 103 примірники (17 назв), з яких 87 примірників (4 назви) - це навчальні видання і 16 примірників наукових документів.

3.1 Статистичні показники надходжень документів за 2022 рік

Назва показника	План 2021 р.	Виконання 2021 р.	План 2022 р.	Виконання 2022 р.	План 2023 р.
Всього примірників	15000	89934	11000	1437	10000
Всього назв	9000	34012	7000	433	6000
Книг назв	2000	25076	2000	149	2000
Книг (примірників)	3000	78573	4000	788	6000
Періодичних видань	1520	3005	1520	499	1000
у т. ч. журналів (примірників)	1500	2884	1500	482	1000
Неопублікованих документів	6480	8043	5480	150	3000
Електронних носіїв із записом	-	313	-	-	-
За цільовим призначенням					
Наукової (примірників)	9000	50869	8000	876	6000
Навчальної (примірників)	5500	37764	2000	532	3500
Літературно-художніх видань	500	1301	1000	29	500
За мовами					
Державною мов. - примірників	10000	67044	7000	1130	8000
Іноземною мов. - примірників	5000	22890	4000	307	2000

3.2 Надходження документів іноземними мовами

Назва показника	Виконання 2021 р.	План 2022 р.	Виконання 2022 р.	План 2023 р.
Назв	477	500	17	1000
Примірників	919	1000	103	2000
Книг (примірників)	674	700	96	1400
Журналів (назв)	3	-	4	-
Журналів (примірників)	234	300	7	600
Магнітні диски (примірники)	11	-	-	-
Наукової (примірники)	590	500	16	1000
Навчальної (назв)	19	50	4	100
Навчальної (примірники)	103	300	87	600
Художньої (примірники)	226	200	-	400

3.3 Джерела комплектування

Найменування	Виконання 2021 р.	План 2022 р.	Виконання 2022 р.	План 2023 р.
Заміна	560	500	47	500

Найменування	Виконання 2021 р.	План 2022 р.	Виконання 2022 р.	План 2023 р.
Передплата	820	800	365	-
Книгообмін	504	500	26	200
Фірми, видавництва	0	600	-	500
Видавництво ХНУ імені В.Н.Каразіна	908	1000	559	1000
Інші	9656	7600	440	7800
Усього	12448	11000	1437	10000

3.4 Список постачальників 2022 р.

№	П.І.Б.\ Найменування	Посади\ Країна, місто
1.	Видавництво «Академперіодика»	Україна, м.Київ
2.	Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України	Україна, м.Київ
3.	Кагановська Т.Є.	Ректор Каразінського університету
4.	Куделко С.М.	Професор Каразінського університету
5.	Мельницька І.В.	Харківська поетеса, письменниця, перекладач (за заповітом)
6.	Національний музей-заповідник українського гончарства	Україна, м. Опішня
7.	Харківський будинок учених	Україна, м. Харків
8.	Разумков Центр (Український центр економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова)	Україна, м. Київ
9.	Яловицький І.	Україна, м. Київ
10.	Студенти та викладачі університету	Україна, м. Харків

3.5 Книгообмін та обмінно-резервний фонд

На 01.01.2022 року у обмінному фонді знаходиться **8590** примірників, 77% з них становлять книги, а 23% – періодичні видання. За мовами документів 70% обмінного фонду – це документи українською мовою.

Резервний фонд становить **3861** документ. Це переважно періодичні видання (Вісники), друковані книжки і посібники науковців і викладачів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

У цьому році динаміка цих фондів була дуже низькою. Загальна кількість документів, що надійшли до обмінного фонду у 2022 році, становить 82 примірники.

З обмінного фонду вибуло 1111 документів.

Обмінний і резервний фонди

Найменування	Усього на 01.01.2022р.	Надійшло у 2022 р.	Вибуло у 2022 р.	Усього на 01.01.2023 р.
Кількість документів у Обмінному фонді	9790	82	1111	8590
У т.ч. книги:	7243	82	719	6609
Журнали і продовжувані видання	2547	-	392	1981
Українською мовою	Не ведеться	19	15	5993
Іноземною мовою	Не ведеться	-	81	245
Російською мовою	Не ведеться	63	1015	2352
Кількість документів Резервного фонду	3855	6	-	3861

СПИСОК

активних партнерів з книгообміну у 2022 році

Українські бібліотеки-партнери		Іноземні бібліотеки-партнери	
1.	Наукова бібліотека ім. М. Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка	1.	Бібліотека Болгарської академії наук (Софія, Болгарія)
2.	Наукова бібліотека НУ «Києво-Могилянська академія»	2.	Бібліотека університету, Велико Тирново (Болгарія)
3.	Наукова бібліотека ОНУ імені І.І. Мечнікова	3.	Бібліотека Ягеллонська, (Краків, Польща)
4.	Національна бібліотека України імені В.Г. Вернадського	4.	Академічна бібліотека Латвійського університету(м. Рига, Латвія)
5.	Науково-технічна бібліотека НУ «Львівська політехніка»	5.	Математична бібліотека університету, (м. Хіросима, Японія)
6.	НТБ НТУ «Київський політехнічний університет імені Ігоря Сікорського»	6.	Математичний факультет університету, (м. Саппоро, Японія)
7.	ХДНБ ім. В.Г. Короленка		

3.6 Вилучення літератури з фондів

У 2022 році було списано **5785** примірників.

СПИСАННЯ книг із фондів у відділах ЦНБ

Відділи	Виконання 2021 р.		План 2022 р.		Виконання 2022 р.		План 2023 р.	
	Загальне списання	у т.ч. переведено до ОФ	Загальне списання	у т.ч. переведено до ОФ	Загальне списання	у т.ч. переведено до ОФ	Загальне списання	у т.ч. переведено до ОФ
Відділ абонементів:								

	Виконання 2021 р.		План 2022 р.		Виконання 2022 р.		План 2023 р.	
1.Наукова і художня література	233	192	3500	-	169	-	1000	
2.Навчальні абонементи	5867	2167	19000	2000	3079	-	42000	-
3.Аб-т філологічної літератури	4945	2115	2500	500	398			
4.Абонементи фізико-технічної літератури	472	198	1000	500	60			
Відділ зберігання фондів	5066	56	7000	2000	2064	-	7000*	1000
«Кафедральні бібліотеки»	869	754	3000					
Відділ обслуговування					11			
Інші відділи	1				4			
Усього	17486	6388	36000	5000	5785	-	50000	
Вибуття з ОРФ	6433		7000		1282		7000	

*книги, що постраждали в результаті аварії водопостачання після вибухової хвилі та дублетні примірники що повертаються з кафедральних бібліотек.

За видами документів було списано 4732 примірники книжкових та 1053 примірники періодичних видань. За цільовим призначенням списана література :

- ✓ 2302 примірники наукових документів,
- ✓ 3211 примірників навчальних видань
- ✓ 272 примірники літературно-художніх видань.

За мовою документів було списано:

- ✓ 1941 примірник державною мовою
- ✓ 3844 примірники іноземними мовами, з яких 3290 примірників російською мовою.

Було зроблено 114 переведень між видами видань, це переведення із книг в журнали. Списання з метою переведення в обмінний фонд у 2022 році не проводилося. Основною причиною, з якої списувалася література, була зношеність документів - 5738 примірників (99% від загального обсягу). Загублених документів було списано 47 примірників.

Було проведено роботу з виконання довідки із забезпеченості навчальних дисциплін університету навчальними виданнями у ЦНБ шляхом пошуку в електронному каталозі ЦНБ та в рубрикуаторі. Було опрацьовано біля 7000 дисциплін.

ПЛАНУЄТЬСЯ:

Заплановано значний обсяг списання застарілої і зношеної навчальної літератури та за рекомендаціями Міністерства культури та інформаційної політики України (50 000 примірників). З цією метою у 2022 році були переглянуті фонди сектору навчальних абонементів (крім бібліотеки фізико-технічного факультету та ННІ «Інститут державного управління», складені списки навчальної літератури для консультацій з факультетами університету на предмет того, чи використовуються зараз ці видання у навчальному процесі.

Планується опрацювання оновлених списків дисциплін за рівнями підготовки - бакалаврів, магістрів, докторів філософії (6680 дисципліни).

4. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗБЕРІГАННЯ ФОНДІВ

4.1 Загальний фонд ЦНБ

Фонд ЦНБ на 31.12.2022 складає 3 478 584 прим.

Розподіл фондів за відділами

№	Назва відділів	Кількість примірників
1.	Відділ зберігання традиційних фондів	2 079 493
1.1	Фонд кафедральних бібліотек	41701 прим.
1.2.	Мікроформи	47529 мікрофіш, 702 мікрофільми
2.	Відділ абонементів	
2.1	Фонд сектора зберігання нових надходжень літератури	278 858 прим.
2.2	Фонд філологічної літератури	53 315 прим.
2.3	Фонд навчальних абонементів №1 №2	275 000 прим.
2.4	Фонд б-ки фізико-технічної літератури	На 23.02.2022 фонд складав 72 тис. прим., б-ка знаходилась у зоні бойових дій та постраждала.
3.	Відділ книжкових пам'яток, цінних видань та рукописів :	531 355 прим.
3.1	Фонд Національного надбання	85000, у т. ч.
3.11.	Рукописів і рукописні книги та архівні документи XII-XX ст.	995 од. зб.+архівні документи, усього 2000 од. зб.),
3.11.1.	Стародруки XV-XVIII ст. , у т.ч.	34000 од. зб.
	Видання XVI ст.	1087 прим.
	Видання XVII ст.	2916 прим.
	Видання XVIII ст. (іноземні видання)	21057 прим.
	Видання XVI- XVIII ст. (формат in-folio)	2161 прим.
	Видання XVIII ст. (громадянського друку)	4576 прим.
	Видання I чверті XIX ст. (1801-1825 pp.) (крім іноземних видань)	4936 прим.
3.11.2	Рідкісні та цінні видання XIX-XX ст., у т. ч. особисті бібліотеки	24000 од. зб
3.11.3.	Колекція періодичних видань XVII-XX ст.:	журнали 14600 од. зб., газети 10558 од. зб..
3.2.	Фонд літератури з мистецтва	60851 прим.
3.3.	Фонд колекції праць вчених університету	6180 прим.
3.4.	Вітчизняних журналів до 1917 р. видання	74800 прим.
3.5.	Іноземних журналів до 1945 р. видання	73130 прим.
3.6.	Фонд колекції XIX початку XX століть	231394 прим.
4.	Фонди читальних залів	42177 прим.
5.	Фонд науково-методичної літератури	967 прим.
6.	Фонд Науково-бібліографічного відділу	24750 прим.
7.	Бібліотека ННІ «Інститут державного управління»	77 486 прим. (б-ка постраждала від вибуху)

Усі відділи, які зберігають фонди, ведуть «Книгу руху фонду відділу».

Власний фонд Центральної наукової бібліотеки на 01.01.2023 р. складає :

Найменування	Складає на 01.01.2022 р.	План на 2022 р.	Складає на 01.01.2023 р.	План на 2023 р.
Назв	515528	522328	515 838	515 900
Примірників	3 482 932	3457932	3 478 584	3438584
У тому числі рідкісних і цінних документів				
За видами				
Книг	2168763	2141763	2164819	2120819
Періодичних видань	1182138	1179158	1181584	1182584 1173188 9396
у т.ч. журналів-примірників	1172759	1169759	1172188	1173188
у т.ч. газет –річних комплектів	9379	9399	9379	9396
Неопублікованих документів	124617	129647	124767	127767
Електронних носіїв із записом	3903	3878	3903	3903
Мережевих локальних документів, що доступні читачам	39384	42834	42459	45959
Інші документи	3511	3486	3511	3511
За цільовим призначенням				
Наукових документів	1917970	1917970	1916544	1915544
Навчальних документів:	1189192	1165192	1186513	1147313
Художніх документів	375770	374770	375527	375727
За мовами				
Державною мовою	616243	617243	615432	623432
Іноземними мовами	2866689	2840689	2863152	2815152

У бібліотеці розроблено програму «Управління якістю фондів» до якої включено постійне проведення моніторингу, оптимізація фонду, систематичний аналіз з метою проведення необхідних заходів щодо його збереження, виявлення багатопримірникової літератури, морально застарілої та складання рекомендації щодо списання літератури. На виконання розпорядження ректора університету про перегляд бібліотечних фондів, навчальної літератури та враховуючи рекомендації Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської

федерації проти України активно проводиться відповідна робота з фондами бібліотеки. Працівниками бібліотеки було переглянуто біля 200 тис. примірників навчальних підручників та посібників. Усім факультетам були надані списки із зазначенням кількості примірників кожної назви у фондах ЦНБ для розгляду та отримання рекомендацій щодо використання навчальної літератури у освітньому процесі. Було вилучено з фондів 5 738 прим. Для удосконалення якісного складу фонду робота буде продовжена у наступному році.

4.2 Відділ зберігання традиційних фондів

Фонд відділу на 31.12.2022 року становить **2079493** документи.

Фонди відділу зберігання протягом 2022 року поповнювались переважно періодичними виданнями – **1333** документи та **25** прим. книг. У підсобні фонди читальних залів видано **82** документи. Для ретроспективної конверсії (ретроконверсії) та для редагування бібліографічних описів в ЕК, було передано до відділу комплектування, наукової обробки документів та організації каталогів **11774** документа, які згодом були повернуті і розставлені на полицях.

Протягом року до центрального книгосховища повернулося **669** документів. З них : книг **557** прим. , журналів **112** прим.

При розміщенні літератури на полицях проводили переміщення фонду у межах стелажа, що склало **231420** документів.

Проводилась перевірка правильності розстановки фондів на полицях книгосховища. Усього перевірено **231420** прим. та **1410** прим. поточної розстановки фондів.

ПЛАНУЄТЬСЯ: підготувати до списання 7000 книг, що постраждали в результаті аварії системи водопостачання після вибухової хвилі та дублетні примірники книг, що повертаються з кафедральних бібліотек.

4.2.1 Робота з бібліотечними пунктами на кафедрах університету

Підсобний фонд кафедральних бібліотек наразі складає **41701** примірник. Роботу з кафедральними бібліотеками було призупинено після 24.02.2022 р. До початку воєнних дій, продовжувалась робота з відображення в електронному каталозі фондів «Кафедральна бібліотека». Було заплановано відобразити фонди Музею природи, кафедри історії стародавнього світу і середніх віків, кафедри педагогіки та кафедри астрономії – всього 6249 примірників. Фонди кафедри історії стародавнього світу і середніх віків та кафедри астрономії відображені в ЕК повністю, фонд Музею природи відображено на 28,4%, роботу з фондом кафедри педагогіки було тільки розпочато.

4.3 Фонд відділу абонементів.

Фонд відділу складається з фондів сектора зберігання нових надходжень літератури та фондів навчальних абонементів.

4.3.1 Фонд сектора зберігання нових надходжень літератури

Фонд сектора на 31.12.2022 р. становить 278 858 примірників. З них: 252 727 примірників наукової літератури. 26 131 примірник художньої літератури.

№	Назва роботи	План 2020 р.	Виконання 2021 р.	План на 2022 р.	Виконання 2022 р.	План на 2023 р.
1.	Одержано та виконано читацьких замовлень	43 150	42 500	45000	9400	10000
2.	Прийом нової літератури: магнітних носіїв	3154	7610	7500	1296	1300
		40	21			
3.	Видано в підсобні фонди	663	678	700	170	200
	-читальні зали	646	673		170	
	-кафедральні бібліотеки	17	5		-	-
	-залишилось у секторі нових надходжень: - з них іноземною мовою	2491	6932	7000	1126	
		488	166		45	
4.	Прийом нової художньої літератури	74	124	150	85	100
5.	Розстановка нових надходжень та книг повернутих читачами	42000	40500	41000	11500	12000
6.	Розстановка формулярів в індикаторі	663	650	700	170	200
7.	Оформлено і розміщено роздільників	100	30	50	-	50
8.	Перевірка правильності розстановки фондів	100 000	100 000	100 000	50 000	
9.	Знепилення книг	100 000	100 000	100 000	50000	50000

У 2021 році науково-бібліографічний відділ повернув у сектор нових надходжень літератури зібрання магнітних дисків у кількості 340 примірників. Комісією з роботи з фондами рекомендовано списання магнітних дисків через недовговічний термін придатності, втрату актуальності інформації на дисках та неможливість використання інформації на дисках з технічних причин.

4.3.2 Фонд сектору навчальної літератури

Фонд сектора складається з фондів навчальних абонементів №1,2, 5, 6 та книжкових фондів приєднаної бібліотеки ННІ «Інституту державного управління».

Виконуючи розпорядження ректора від 31.05.2022 р. «Про перегляд бібліотечних фондів та навчальної літератури» та враховуючи Рекомендації Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України» виконувалась робота з оптимізації фондів навчальних абонементів, у тому числі, виявлення документів:

- які пропагують війну, національну та релігійну ворожнечу, зміну шляхом насильства конституційного ладу або територіальної цілісності України;
- внесені до Переліку видавничої продукції держави-агресора;
- до видавців або авторів яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до рішень Ради національної безпеки і оборони України;
- автори яких публічно підтримали агресію російської федерації проти України
- перегляд та оцінка стану зношеності книг, їх актуальності, багатопрімірникової літератури;
- підготовка книг до списання, вилучення карток з каталогів.

Було переглянуто біля 200 000 примірників.

Значних пошкоджень зазнали приміщення фізико-технічного факультету, де розташована бібліотека з фондом 72 000 примірників. Фонд не переглядався, у зв'язку з місцем знаходження бібліотеки у прифронтовій зоні. Частина літератури була перевезена на абонемент № 2 до Головного корпусу. Отримані книжки, методичні посібники та періодичні видання були звірені з електронним каталогом ЦНБ, встановлена загальна кількість примірників у бібліотеці та місцезнаходження кожного примірника. Загалом було опрацьовано 105 назв.

Усім деканам факультетів було розіслано списки літератури, відібраної з фондів навчальних абонементів за профілем факультету з вказанням кількості примірників кожної назви у фондах ЦНБ і проханням переглянути перелік навчальної літератури на предмет використання/не використання її в освітньому процесі та надати рекомендації для подальшого її вилучення з фондів абонементів навчальної літератури.

У 2021 р. харківська філія Національної академії державного управління при Президентові України (державний вищий навчальний заклад із підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого

самоврядування) був підпорядкований Харківському національному університету імені В.Н. Каразіна та перейменований у Навчально-науковий інститут - ННІ «Інститут державного управління». Фонд бібліотеки інституту, який налічує 77 486 примірників літератури, був приєднаний у січні 2022 року до фондів Центральної наукової бібліотеки. У зв'язку з російською агресією не було можливості почати роботу з фондом, це залишається у планах на наступний 2023 рік.

У жовтні – листопаді відбувся прийом літератури на всі абонементи від читальних залів. Усього відділ абонементів прийняв 887 документів.

Після відновлення внутрішньої роботи АІБС Absotheque Unicode була виконана робота з поверненою користувачами літературою (списання з читацьких формулярів) та розставлення книжок у книгосховищах абонементів, що склало більш ніж 3000 примірників.

Було підготовлено списану літературу для здачі на макулатуру: 3706 примірників. Перед цим була проведена ретельна робота: зі звірення книжок з актами списання, звірення карток з інвентарними книгами.

ПЛАНУЄТЬСЯ:

- Продовжувати роботу з оптимізації фонду навчальної, наукової та художньої літератури.
- Списати 42 000 примірників літератури, як зношеної, дублетної, морально застарілої, тощо так і за рекомендаціями Мінкультури на інформаційної політики.
- Приймання документів з підсобних фондів.
- У зв'язку з відсутністю вільного місця для розміщення фондів провести переміщення фондів абонементів та читальних залів для розташування нової літератури.

4.3.3 Фонд відділу книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів

На 1.12.2022 р. загальний фонд рідкісних видань відділу книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів складає **531 355 прим.**

Фонд цього року поповнився дарами ректора Каразінського університету (1998–2021рр.) В.С. БАКІРОВА та були передані книги за рішенням родини української письменниці, перекладачки і викладачки факультету іноземних мов Харківського університету імені В.Н. Каразіна І.В. Мельницької, які були розміщені колекціями у шафах читального залу № 10.

Колекції книжкових пам'яток в основному поповнилися примірниками із сектору цінних видань XIX ст. – початку XIX ст., після уточнення року видання. Всього до колекції книжкових пам'яток було переведено 353 примірники, у т.ч. 241 прим. до колекції «Іудаїка».

Фонд сектору цінних видань XIX ст. – початку XX ст. становить: книги - **231394** прим., газети – **10558** підшивок, іноземні журнали включно до 1945 р.

До сектору цінних видань XIX ст. – початку XX ст. надійшло **186** прим, з яких книги – **125** прим., іноземні періодичні видання – **61** примірник.

ПЛАНУЄТЬСЯ:

Враховуючи воєнний стан, постійно проводити заходи зі збереження книжкових пам'яток, тобто запобігання руйнуванню або заподіяння шкоди, забезпечення захисту, збереження, утримання, відповідного використання, консервації і реставрації.

Посилити заходи, щодо контролю користування книжковими пам'ятками, надання у користування винятково з науково-дослідною метою.

4.4 Фонд відділу обслуговування (читальні зали).

Фонд читальних залів на 1.01.2023 р. складає **42 177** примірників. У 2022 році було передано фондоутримувачам 2 578 примірників. Натомість фонди читальних залів поповнилися надходженням **614** нових документів.

Фонди всіх читальних залів мають відкритий доступ.

Протягом 2022 року до фондів залів надійшло:

- ч/з 1 – 449 примірників;
- ч/з 2 – 59 примірників;
- ч/з 4 – 54 примірники;
- ч/з 6 – 52 примірники;
- Усього – **614** примірників.

Ці показники припадають здебільшого на перші місяці року, на січень – лютий, на період довоєнного стану. В подальші місяці надходження до підсобних фондів були незначними.

Після виходу працівників відділу з простою на робочі місця, багато уваги приділялося роботі з фондом з метою виявлення літератури, що користується малим попитом, проводилось вилучення цих примірників з метою повернення до пунктів зберігання. Було переглянуто **42 177** примірників, відібрані видання зняті з полиць відкритого доступу та передані фондоутримувачам.

У 2022 році перевірки фондів читальних залів проводились у вигляді самоперевірок у традиційному режимі. Перевірка підсобних фондів в автоматизованому вигляді не проводилася з причин несправності АІБС Absotheque Unicode.

Працівники відділу прибирали уламки скла зі стелажів, здійснювали знепилення документів та полиць у підсобних фондах. Усього було прибрано від

уламків скла та знепилено та 297 975 документів з фондів читальних залів відділу.

Оновлювалися поличні роздільники для відкритого фонду. Всього було виготовлено 590 роздільників.

Підсобний фонд читального залу №1 повністю переведено на розміщення за індексацією УДК. Підсобні фонди читальних залів №№2,4,6 переведено на 50 відсотків.

ПЛАНУЄТЬСЯ:

- Працювати над передачею літератури, яка застаріла, неактуальна для навчального процесу до фондоутримувачів.
- Провести перевірку підсобного фонду читального залу № 2 (14 000 примірників).
- Завершити переведення підсобних фондів читальних залів №№2,4,6 на систему УДК.

4.5 Фонд науково-бібліографічного відділу

Фонд відділу складає **24 750** прим.

У 2022 р. до фонду надійшло 58 прим. Це книги довідкового характеру з краєзнавства, біобібліографічні покажчики, які присвячені життю та діяльності діячів освіти та культури України, Каразінського університету, літописи газетних, журнальних статей. Проводиться робота з оптимізації фонду відділу, література переглядається за змістом, роком видання на предмет використання читачами. У зв'язку з застарілою інформацією на магнітних дисках, було повернуто з відділу до сектору нових надходжень літератури зібрання магнітних дисків у кількості 340 примірників.

ПЛАНУЄТЬСЯ:

- продовжувати роботу з оптимізації фонду – відредагувати модель комплектування, повернути фондоутримувачам літературу, яка не користується попитом.
- продовжити роботу з переіндексації фонду на УДК.

4.6 Інвентаризація фондів

Планова інвентаризація фонду не проводилась. Але було проведено підготовчу роботу щодо інвентаризації авторефератів– понад 88 тисяч. прим.

У 2022 році до Структури бібліотеки введено сектор інвентаризації фондів Основним завданням сектору є організація та участь у плановій інвентаризації фондів бібліотеки.

План інвентаризації на 2023 рік

№	Назва відділу	Назва фонду, що інвентаризується	Кількість примірників	Термін проведення
1	Відділ книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів	Інкунабули, колекції рукописів, документів періоду Великої французької революції	1014 прим. (19 інкунабул та 995 рукописів), документи Великої французької революції: 552 арк. (889 стор.).	I квартал
		Колекція XVI ст.	1087 прим.	II квартал
		Колекція стародруків XVII ст.	2815 прим.	III –IV квартал

№	Назва відділу	Назва фонду, що інвентаризується	Кількість примірників	Термін проведення
		Фонд літератури з мистецтва: Розділ « Історія мистецтвознавства»	10000	III –IV квартал
2.	Відділ абонементів	Фонд авторефератів Фонд документів на електронних носіях (магнітних дисків, дискет), з подальшим списанням їх через втрату актуальності інформації на них та незадовільний фізичний стан). Частина фонду формату «Н»	88519. прим. 3 825 од. 29000	II –III квартал. II квартал IIIквартал
4.	Відділ обслуговування	Фонд читального залу № 2	14 000 прим.	II квартал
5.	Науково-методичний відділ	Фонд кабінету літератури з Бібліотекознавства	967 прим.	II квартал
	Усього		151 779	

4.7 Заходи по збереженню бібліотечного фонду на період воєнного стану

Питання забезпечення фізичного збереження фондів бібліотеки стали у 2022 році як ніколи важливими. Фонди книжкових пам'яток та традиційних фондів - були для ЦНБ завжди актуальними і особливо гостро постали у 2022 році. Цінність та значущість фонду передбачає цілий комплекс вкрай необхідних заходів з його захисту, утримання, збереження та розвитку.

Після російської агресії виникла складна ситуація після обстрілу центру міста Харкова. 2 березня 2022 р., в історичній будівлі ЦНБ було вибито скло у всіх вікнах. Система опалення була повністю пошкоджена (розмерзання та розрив труб і калориферів), було порушено температурно-вологісний режим. Працівниками ЦНБ було проведено великий об'єм роботи з приведення до робочого стану приміщень після руйнацій.

Завдяки отриманій гуманітарній допомозі для збереження фондів від закордонних організацій, роботі волонтерів та господарської служби університету і бібліотеки були закриті вікна, до зимового періоду проведені роботи щодо відновлення опалювального сезону та подачі тепла до відділів.

Засоби та матеріали були надані безкоштовно в межах гуманітарної допомоги закордонними донорами, інституціями з метою збереження культурної спадщини в умовах війни.

Допомогу було отримано через Відділ топоніміки Харківської міської ради, Центру допомоги для збереження культурної спадщини України (Варшава, Польща); Смітсонівську культурну рятувальну ініціативу (SCRI)– комплекс культурно-освітніх і наукових установ США через Штаб порятунку культурної спадщини (згідно наказу Мінікультури та інформаційної політики України №112 від 07.03.2022). Матеріали для збереження фондів було доставлено в м. Харків. Отримана протягом року гуманітарна допомога склала 64 позиції назв засобів та матеріалів, у т. ч.: вогнегасники, протипожежна тканина, OSB для закриття вікон, генератори, засоби для знищення плісняви, теки для збереження книг та ін.

За попередніми розрахунками загальна сума допомоги складає 866 051 грн.

Гуманітарна допомога, що була отримана ЦНБ у 2022 році для збереження фондів:

№ з/п	Найменування матеріальних цінностей	Од.	Кількість
1.	Вогнегасники - 25 кг ADC BC (порошковий)	шт.	3
2.	Вогнегасники-6 кг ABC-Pulver (порошковий)	шт.	30
3.	Вогнегасники - 9 кг U3 A233BC (порошковий)	шт.	10
4.	Вогнегасники - 6 літрів 13A 25P (система туман)	шт.	60
5.	Генератор бензиновий-4,4 KVA AGREGAT BARRACUDA 5500 KM6500-F (Один генератор передано до Центру розвитку цифрового простору)	шт.	2
6.	Плівка поліетиленова ширина – 150 см	рулон	4
7.	Плівка бульбашкова ширина -150 см	рулон	7
8.	Тканина «tektura folista	рулон	3
9.	Плита OSB 250x125x20 см	шт.	100
10	Протипожежне полотно 200×300 см	шт.	25
11	Протипожежне полотно 120×180 см	шт.	110
12	Протипожежне полотно 200x300 см	шт.	150
13	Ізоляційна стрічка	шт.	20
14	Захисна плівка для вікон 4×5 м	шт.	35
15	Засіб для дезінфекції книжок 0,5 л.	шт.	30

16	Засіб для дезінфекції стін 5 л.	шт.	4
17	Захисні комбінезони ST 40 TYPE 5/6	шт.	4
18	Оприскувачі "Orion"	шт.	2
19	Коробка 0,10 x 0,24x 0,38 м	шт.	896
20	Коробка 0,17x 0,22 x0,27 м	шт.	17
21	Теки формат 0,80 x 1,2 м	шт.	60
22	Теки формат 0,18 x 0,14 м	шт.	500
23	Коробки-папки сірі 31,5 x 24 x 8 см	шт.	58
24	Коробки-папки сірі 37 x 24 x 7,5 см	шт.	31
25	Коробки-папки сірі 37 x 24 x 9,5 см	шт.	9
26	Коробки-папки сірі 37 x 24 x 11,5 см	шт.	14
27	Коробка (світло-коричнева) з кришкою 41 x 31 x 11 см	шт.	6
28	Коробка з кришкою 40 x 31 x 12см	шт.	3
29	Коробка сіра з кришкою 33 x 27 x 9 см	шт.	4
30	Коробка розкладна без кришки коричнева	шт.	51
31	Коробки збірні біло-сірі 34,5 x 28 x 4,5 см	шт.	96
32	Стрейч плівка ширина – 47 см	рулон	7
33	Скотч ширина – 45 мм	шт.	48
34	Скотч коричневий ширина – 45 мм	шт.	12
35	Силікагель	пачка	15
36	Папір мікалентний, формату 75 x 100 см	аркуш	1000
37	Папір мікалентний, формату 0,50 x 0,75 м	аркуш	500
38	Папір вологостійкий	рулон	2
39	Крафтовий папір ширина – 100 см	рулон	1
40	Ватман	лист	200
41	Стрічка клейка 2,75x19	шт.	7
42	Коробка конверт формату А3	шт.	100
43	Коробка картонна з закругленою кришкою	шт.	100

44	Коробка трансформер біло-сіра	шт.	28
45	Коробка картонна середня	шт.	140
46	Коробка-конверт А4	шт.	200
47	Папка біла	шт.	10
48	Папка біла 245 x 360 x 300 мм	шт.	125
49	Папка-конверт складна 400 x 305 мм	шт.	1000
50	Папка-конверт складна 180 x 130 мм	шт.	500
51	Калька (газетний папір)	рулон	1
52	Ящик дерев'яний 85x60x61 см	шт.	1
53	Ящик дерев'яний з ручками 1) 58x48x60 см 2) 58x45x71 см 3) 60x62x56 см 4) 60x58x56 см 5) 82x47x66 см	шт.	5
54	Ящик фанерний «Слава Україні» 80 ×60 ×60 см	шт.	2
55	Коробка картонна сіра (архівна)	шт.	40
56	Бокс транспортувальний (із червоного поролону) ширина – 31см довжина – 70 см	шт.	2
57	Ящик транспортувальний (із гофрованого паперу)	шт.	20
58	Ящик-трансформер у розкладеному стані 60 x 40 x 41 см	шт.	4
59	Ручки гелеві	шт.	20
60	Файли	шт.	500
61	Рукавички бавовняні білі	шт.	25
62	Пензлики малярні	шт.	20
63	Клей аерозольний	шт.	4
64	Ножиці	шт.	2

Було зроблено заявку до польсько-американського культурно-освітнього благодійного Фонду Костюшко (Республіка Польща) для отримання необхідного обладнання для збереження Фонду книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів, у .ч.: осушувачі та зволожувачі повітря, бактерицидні рециркулятори, планетарний книжковий сканер настільного типу формату А 3 та ін.

Почесний доктор Каразінського університету, відомий український письменник, поет, музикант Сергій ЖАДАН у листопаді 2022 року передав до

Каразінського фонду благодійний внесок 500 тисяч гривень на відновлення університетської бібліотеки, яка постраждала після російських терористичних атак на Харків.

Здійснювалися роботи зі збереження фонду книжкових пам'яток. Контролювався фізичний стан фонду, попримірниково переглядалися, очищувалися від пилу та інших часток, які потрапили до книгосховищ під час пошкодження будівлі. Перевірявся стан кожного документу, проводиться відбір для подальших реставраційних, консерваційних робіт. За необхідності, документи одразу розміщалися в пакувальні захисні бокси. Книги на стелажах у книгосховищах були закриті протипожежним полотном.

Було проведено великий об'єм робіт з упакування документів у папки, коробки, футляри. Було упаковано 3297 книг та 116 підшивок газет. Для цього були виконані підготовчі роботи, які включали: складання коробок – 449; дрібний ремонт документів (підклеювання сторінок, палітурок тощо) – 1750 примірників.

Постійно здійснювався моніторинг термогігрометричних параметрів температурно-вологісного режиму книгосховища, де зберігається фонд книжкових пам'яток. Ведеться «Журнал реєстрації параметрів», куди щоденно заносяться дані і які дають можливість вчасно аналізувати та активно використовувати їх для покращення режимів зберігання документів у подальшому. Книги перевірялися на мікологічне та ентомологічне зараження, всі знайдені пошкоджені документи були ізольовані від основного фонду.

У 2022 р. здійснена підготовча робота для оцифрування харківських газет, що виходили у місті в ХІХ ст. Для забезпечення процесу оцифрування підготовлено 1226 сторінок газет. Здійснена підготовча робота для оцифрування харківських газет ХІХ ст. Для цього проведено комплекс реставраційних робіт: розшивання підшивок, перевірка газетних номерів, відновлення задовільного стану газетних сторінок (укріплення, дублювання, пресування та інше).

5. ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Завдяки підтримці МОН України (Накази Міністерства освіти і науки України № 1286 від 19.09.2017 р., № 1213 від 06.11.2018 р. № 670 від 16.05.2019 р., № 721 від 29.05.2020 р., № 963 від 01.09.2021), продовжено можливість користуватися базами даних «**Web of Science**» від компанії Clarivate та продовжено доступ до наукометричної бази даних **Scopus**, повнотекстової **ScienceDirect** від **Elsevier** (відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 721 від 29.05.2020 р., № 1426 від 17.11.2020 р.) Було надано доступ до аналітичної платформи **SciVal** (Накази Міністерства освіти і науки України № 721 від 29.05.2020 р., № 1426 від 17.11.2020, № 1304 від 03.12.2021). Науковці мали доступ до ресурсів БД **Springer Nature**.

Було надано безкоштовний доступ до БД **McGraw Hill-Medical**, **АН Kyiv OverDrive Library**, до цифрових освітніх ресурсів Національної науково-технічної бібліотеки Німеччини (**The Technische Informationsbibliothek**).

Для науковців та студентів, які мають корпоративну університетську пошту, було відкрито віддалений індивідуальний доступ до міжнародної платформи науково-технічної, природознавчої, медичної та суспільно-політичної бази даних повнотекстових ресурсів **Research4Life**.

За сприяння Посольства США через програму інформаційної підтримки американських центрів в Україні надавався доступ до БД **eLibraryUSA**, у т.ч. до популярного ресурсу **EBSCO Academic Search Premier**: багатодисциплінарної бази даних досліджень, що забезпечує доступ до понад 2000 найвідоміших повнотекстових журналів.

У читальному залі для студентів природничих факультетів було надано доступ до USMLE, інструменту оцінки знань студентів вищих медичних навчальних закладів. У читальному залі працювало 4 обладнаних робочих місця та у Центрі -Інтернет також 4 робочих місця.

Бази даних, доступ до яких надавався у режимі онлайн протягом 2022 року

№ з/п	Назва	Зміст
Бази даних, які надані за сприяння МОН України		
1	Web of Science	БД від Clarivate - найвідоміша наукометрична бібліографічна база даних наукових статей з престижних періодичних видань, книг та матеріалів наукових конференцій із зазначенням реального цитування цих матеріалів.

№ з/п	Назва	Зміст
2	SCOPUS	Найбільша в світі наукометрична бібліографічна та реферативна база даних та інструмент для відстеження цитування статей, опублікованих у наукових виданнях.
3	ScienceDirect	Одна з найбільших повнотекстових онлайн-колекцій наукових книг видавництва Elsevier.
4	Springer Nature	Найбільший у світі видавець академічних книг, найвпливовіших світових журналів у сфері відкритих досліджень. Доступ до журналів 1997-2020 рр., е-книг 2017 р.
5.	SciVal	Аналітичний ресурс SciVal є одним із кращих інструментів аналізу міжнародних наукових досліджень, порівняння результатів, пошуку партнерів, управлінських рішень, створення унікальних звітів для організації наукової діяльності.
6.	USMLE	Програма - інструмент оцінки знань студентів вищих медичних навчальних закладів для підготовки до державних іспитів КРОК (до 24.02.2022 р.).
Тестові доступи, що надавалися протягом 2022 року		
7	Bentham Science	Видавець рецензованої наукової літератури в галузях фармакології та медицини, технічних та суспільних наук. Видає понад 130 наукових рецензованих журналів, переважна більшість яких індексуються провідними бібліографічними базами даних. Підтримуючи наукову спільноту України в умовах війни, видавництво Bentham Science надало українським ЗВО та науковим установам безкоштовний тестовий доступ до своїх електронних ресурсів до 1 вересня 2022
Бази даних, придбані за кошти Посольства США в Україні		
8	eLibraryUSA	eLibraryUSA – це велика електронна бібліотека, що включає в себе 9 баз різної тематики з повними текстами статей з журналів та газет, а також з документальними фільмами; PressReader: Популярні періодичні видання з усього світу у простому для читання та перегляду форматі; Flipster: Доступ до популярних у США журналів, включаючи National Geographic, Entrepreneur, Wired, Fast Company та Popular Science.; JSTOR: База даних із статтями з журналів, присвяченими соціальним наукам, економіці та історії. ProQuest Dissertations & Theses Global: Містить 1,5 мільйона дисертацій та тез, написаних аспірантами понад 700

№ з/п	Назва	Зміст
		університетів. Gale In Context: Middle School: Матеріали з понад 1000 журналів та газет. Орієнтований на учнів 11-13 років. Gale in Context: Opposing Viewpoints: Представляє думку експертів щодо суперечливих та дискусійних тем та статті з цих тем з різних періодичних видань. BookFlix: Ресурс для вивчення англійської мови для початківців, який поєднує анімаційні вигадані історії з пов'язаними документальними книгами. Academic Search Premier від EBSCO: багатодисциплінарна база даних досліджень, що забезпечує доступ до понад 2000 найвідоміших повнотекстових журналів. Капору: Колекція документальних фільмів, які досліджують найцікавіші сучасні теми у Сполучених Штатах
БД доступ до яких було надано після 24 лютого 2022 року		
9.	Платформа Research4Life	Найбільша у світі платформа науково-технічної, природничої, медичної та суспільно-політичної літератури від провідних міжнародних видавців об'єднує тематичні колекції: Hinari (охорона здоров'я), AGORA (сільське господарство), OARE (екологія, географія, енергетика та ін.), ARDI (наукові розробки та інновації), GOALI (право та суспільні науки).
10.	McGraw Hill-Medical	Доступ до трьох медичних платформ до кінця 2022 року: AccessMedicine, AccessSurgery, AccessEmergencyMedicine
11.	EBSCO med	Медичні ресурси: DynaMed – надає найактуальнішу та точну, доказову інформацію клініцистам; Nursing Reference Center Plus – надає доказову клінічну інформацію медичним сестрам; Rehabilitation Reference Center – надає доказову інформацію для фізіотерапевтів.
12.	Національна науково-технічна бібліотека Німеччини (The Technische Informationsbibliothek,	Доступ до цифрових освітніх ресурсів та аудіовізуальних матеріалів з різних галузей знань, які доступні на порталі багатьма мовами, у тому числі українською. Open Educational Resources Search Index (OERSI) – пошуковий індекс відкритих освітніх ресурсів, який містить понад 43 тис. відкритих освітніх матеріалів. TIB AV-Portal – портал для розміщення наукових відео, на якому доступні понад 38,5 тис. освітніх та наукових відеоматеріалів.

№ з/п	Назва	Зміст
13.	Медичні ресурси Elsevier	Elsevier Health надає безкоштовний доступ до своїх клінічних та освітніх ресурсів ClinicalKey , Complete Anatomy та Osmosis
14.	Доступ до віртуальної бібліотеки від АН Kyiv OverDrive Library.	Он-лайн бібліотека, що містить художню літературу англійською мовою, у тому числі, аудіокниги.

До складу електронної бібліотеки ЦНБ входять: електронний каталог з посиланням до повнотекстових документів, у тому числі до документів eKhNUIR – електронного архіву праць учених університету; електронний архів рідкісних книг та рукописів для науки та освіти eScriptorium; електронний архів оцифрованих періодичних видань KARAZIN.Back2News; LIBRARIA – архів української періодики он-лайн.

На кінець 2022 р. в Інтернет-мережі та у локальній мережі університету представлено **42 459** повнотекстових документів. З них: у Інтернет мережі –у репозитарії eKhNUIR– 16 417 документів; у архіві eScriptorium–11 145 документів, у архіві Karazin.Back2News –8 377 документів та 2 863 документи ЦНБ в архіві LIBRARIA. Також 1 421 повнотекстовий документ має посилання з електронного каталогу, вони доступні лише у Інтернет мережі університету. Документи з Фонду книжкових пам'яток ЦНБ служать підґрунтям для підготовки фахівців-науковців і документальною базою для численних наукових розвідок і досліджень вчених, аспірантів, дослідників. У зв'язку з військовою агресією проти України у 2022 р., воєнними діями у м. Харкові, можливість досліджувати документи безпосередньо у читальному залі було обмежено, проте користувачі мали змогу працювати з цифровими копіями видань, що розміщені у електронних архівах ЦНБ:

- ✓ **eScriptorium** - електронному архіві рідкісних видань і рукописів для науки та освіти, який містить повні електронні версії (або фрагменти) рідкісних і цінних документів з Фонду книжкових пам'яток– <http://escriptorium.univer.kharkov.ua/?locale=uk> ;
- ✓ Електронному архіві оцифрованих періодичних видань XIX-XX ст. із фондів ЦНБ **Karazin.Back2News**– <http://karazin.back2news.org> ;
- ✓ **LIBRARIA** - архів української періодики онлайн у якому розміщені цифрові копії 4 газет з фонду ЦНБ - <https://libraria.ua> .

5.1 Електронний архів (репозитарій) праць учених університету eKhNUIR

Продовжувалось наповнення електронного архіву праць учених університету – eKhNUIR. На кінець року в архіві розміщено **16 417 документів**. У ньому розміщуються навчальні та наукові роботи, дисертаційні матеріали, наукові статті, у тому числі з «Вісників» та інших університетських видань, документи з історії університету та багато іншого. На цей час у архіві **632** дисертаційних документа. У колекціях для здобувачів вищої освіти розміщуються кваліфікаційні випускні роботи.

У колекції Alma Mater був створений розділ **«Каразінський університет і російсько-українська війна»**, у якому почали розміщувати документи за цією тематикою.

Електронний архів eKhNUIR має власний міжнародний індекс ISSN 2310-8665, що надає йому статус повноцінного електронного видання, у якому можна публікувати результати досліджень як у першоджерелі, нарівні з друкованими періодичними виданнями. За даними Google Analytics архів eKhNUIR протягом останнього року відвідали майже **33 500** користувачів зі **149** країн світу, було здійснено **248 329** переглядів сторінок.

Одним із найважливіших завдань є створення в електронному вигляді колекції **«Підручник Каразінського університету»**, яка має на меті повне забезпечення власною навчальною та методичною літературою освітнього україномовного процесу в Каразінському університеті. Зараз в репозитарії представлено **1472** електронні копії підручників викладачів університету.

5.2 Електронний архів рідкісних видань та рукописів для науки та освіти eScriptorium

У базі даних eScriptorium розміщені **11 145** документів XIV-XX ст. – рукописи та рукописні книги, іноземні стародруки, видання глаголичного, кириличного та гражданського друку, рідкісні українські видання, рідкісні та цінні видання XIX – XX ст., перш за все, харківські видання, у т. ч. періодичні. Більшість з цих документів у повнотекстовому форматі, деякі представлені лише фрагментами. Статистика відвідувань архіву за 2022 рік, згідно з Google Analytics: користувачів – **47467** зі **131** країни світу, біля **390 000** переглядів сторінок сайту архіву.

У 2022 році продовжувалось наповнення колекції архіву **«Український Ренесанс»** (99 документів), яка присвячена літературі, культурі, мистецтву, науці та освіті в Україні у 20-30 рр. XX століття. На документи архіву eScriptorium посилаються Всесвітня цифрова бібліотека WDL та Європейська

цифрова бібліотека «Europeana». Головна web-сторінка архіву постійно оновлюється посиланнями на допоміжні для користувача документи та на електронні ресурси ЦНБ та інших бібліотек, які можуть бути цікавими користувачам архіву. Так тут є посилання на проєкт компанії «Архівні Інформаційні Системи» (м. Київ) –БД **LIBRARIA** (<http://libraria.ua>) – архів української періодики онлайн. Із фондів ЦНБ у базі представлено 2863 номери газет початку ХХ ст. – «Утро», «Літературна газета», «Література і мистецтво» та «Література, наука і мистецтво». Сайт цього проєкту надає можливість повнотекстового пошуку для користувача у більшості архіву, але у повному обсязі доступ до нього можливий тільки на комп'ютерах у бібліотечній мережі.

5.3 Електронний архів оцифрованих періодичних видань Karazin.Back2News

Електронний архів оцифрованих періодичних видань із фондів ЦНБ **Karazin.Back2News** (<http://karazin.back2news.org/>) було створено у 2018 р. за підтримки Українського культурного фонду, Центральною науковою бібліотекою у партнерстві з ТОВ «Цифрова Україна» (м. Київ). Метою створення архіву було надання необмеженого безкоштовного он-лайн доступу до історичних документів, періодичних видань, що видавалися на території України, розкриття та висвітлення сторінок історії рідного краю для використання у наукових дослідженнях істориків, краєзнавців та усіх зацікавлених. Усього, на кінець 2022 р. у архіві розміщено періодичних видань з фондів ЦНБ: **5 назв; 67562** сторінки з пошуком у текстах за ключовим словом.

Архів надає можливість пошуку за текстом самого документа. На цей час в архіві розміщені **10613** документів – **7848** номерів харківських газет. З них розпізнаний текст з 10 150 номерів.

У 2022 р. працівниками бібліотеки за допомогою нового планетарного сканера виконана робота зі створення цифрових копій, попередньо відреставрованих номерів газет ХІХ-ХХ ст. , загалом – 12 557 сторінок, які розміщуються у відкритих електронних архівах ЦНБ для вільного широкого доступу користувачам.

У 2022 році архів використали 2262 користувача зі 120 країн світу, зроблено **261 886** переглядів сторінок.

Бібліотекою було подано заявку на участь у грантовому проєкті для створення Національної електронної бібліотеки України як єдиної платформи для збереження ресурсів та надання доступу до документальної частини

культурного надбання України. Проєкт буде реалізовуватися під егідою Міністерства культури та інформаційної політики України.

5.4 ВЕБ-сайт

Усі аспекти роботи бібліотеки висвітлюються на офіційному сайті ЦНБ в Інтернеті за адресою: <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/index.htm> та у соціальних мережах: facebook <https://www.facebook.com/library.karazin>; Телеграм <https://t.me/KarazinLibrary>; Твіттер <https://twitter.com/biblio2016>; Інстаграм <https://www.instagram.com/librarykarazin/>.

Бібліотека розміщує на сторінках сайтів інформацію про ЦНБ, анонсує різноманітні заходи, надає інформацію про виставки (книжково-ілюстративні, художні, віртуальні), надає посилання на електронний каталог з можливістю зробити замовлення документів, а також на електронні архіви бібліотеки.

На сторінці забезпечено доступ до електронних ресурсів як власних, так і придбаних, надається інформація про нові електронні ресурси з доступом в режимі он-лайн, тестові доступи, тощо. Статистика відвідувань сайту за 2022 рік складає **376 941** сесію (лічильник myscounter.ua).

Розміщуються матеріали та посилання до бібліотек Харківського методичного об'єднання, правила користування для бібліотек-учасниць проєкту «Єдина картка обслуговування користувачів закладів вищої освіти м. Харкова».

6. ДОВІДКОВИЙ АПАРАТ ЦНБ

6.1 Електронний каталог

Після російського вторгнення виникли проблеми з серверами бібліотеки, система була пошкоджена. Протягом місяців фахівці бібліотеки проводили роботу щодо відновлення АІБС. Завдяки підтримці фахівців Центру інформаційного простору університету та консультацій фахівців з Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І. Мечникова систему було відновлено, але не в повному обсязі, виникли проблеми з доступом користувачів до електронного каталогу, електронного замовлення, інформація частково не відображається. Тому планується продовжити роботи до повного оновлення АІБС.

В електронному каталозі ЦНБ на 01.01.2023 р. відображені **1 584 710** примірників документів (**1 084 265** назв). Порівняно з 2021 роком ці показники збільшились на 8286 показників, зросла кількість примірників на 10 742. Тезаурус налічує **327 004** предметні рубрики з підрубриками, він збільшився на **1392 позиції**. Також електронний каталог поповнюється ресурсами Електронного архіву бібліотеки: у 2022 році були відображені електронні адреси архіву в бібліографічних записах 1977 наявних в бібліотеці документів, а також створено в електронному каталозі 795 електронних ресурсів з електронною адресою архіву на матеріально відсутні в бібліотеці документи.

Відредаговано 1517 бібліографічних записів документів, приписано 702 дублети до наявних в електронному каталозі бібліографічних записів, змінено 1734 шифри збереження. Здійснюється робота з редагування авторитетних файлів (словники «Автор», «Видавництво», «Міста») – до них внесено 2057 виправлень. Постійно ведеться робота з редагування тезаурусу: до словника «Рубрики» внесено 94 нові формулювання предметних рубрик, у 403 помилкових формулюваннях предметних рубрик зроблені виправлення, створено 71 відсилання «*Дивись*» і «*Дивись також*», у 36 предметних рубриках на персоналії уточнені дати життя. З липня 2022 року розпочато роботу з суцільного перегляду всього списку предметних рубрик щодо виявлення формулювань, зафіксованих тільки російською мовою, що було обумовлено особливостями начального етапу створення електронного каталогу бібліотеки. Перекладені українською мовою 2605 предметних рубрик (без урахування кількості підрубрик).

У базі електронного каталогу (ЕК)	На 01.12.2021 р.	На 01.07.2022 р.	Динаміка
примірників	1 576 424	1 584 710	+8 286
назв	1 073 523	1 084 265	+10 742
Назв періодичних видань	10 071		
авторів	46 980		
Предметних рубрик з підрубриками	325 612	327 004	+1392
Описів з посиланням на повний текст	14737		
Бібліографічних записів статей зі збірників	94729		

Редагування електронного каталогу

Назва показника	2022 рік
Редагування бібліографічних записів	1517
Приписка дублетів до наявних в ЕК бібліографічних записів	702
Заміна шифру зберігання в ЕК	1734
Робота з авторитетним файлом («Автор», «Видавництво», «Місто»)	2057
Редагування тезаурусу	
Створення нових формулювань предметних рубрик	94
Виправлення помилкових формулювань	403
Створення відсилок «Дивись» та «Дивись також»	71
Уточнення дат життя в предметних рубриках на персоналії	36
Переклад українською мовою предметних рубрик з підрубриками	2605

За минулий рік електронний каталог ЦНБ використали понад **21 000** користувачів з **84** країн світу, зафіксовано **53 000** переглядів сторінок сайту електронного замовлення.

План з ретроконверсії фондів ЦНБ у 2022 році виконано на 39,2% - 11 774 документи були внесені до електронного каталогу (заплановано було 30 000). Найбільша частина з них (40%) припадає на документи відділу зберігання традиційних фондів. Майже однаковий обсяг складають відображення в електронному каталозі записів з Електронного архіву бібліотеки (2772 документи) та фондів бібліотечних пунктів на кафедрах університету «Кафедральна бібліотека» (2739 документів). 11% від загального обсягу становлять аналітичні записи – 1263 документи. І незначна кількість – 79 документів – припадає на поточні читацькі замовлення на літературу до 1991 року, ще не внесену до електронного каталогу бібліотеки. У процесі ретроконверсії фондів ЦНБ було систематизовано 1033 документи, з яких були внесені відсутні в бібліографічних записах електронного каталогу 823 індекси УДК та виправлені 210 помилкових індексів УДК. Було предметизовано 5724 документи до 1991 року, до бібліографічних записів яких в електронному каталозі було додано 6851 предметну рубрику.

РЕТРОКОНВЕРСІЯ фондів ЦНБ до 1991 року

Назва показника	Виконання 2021 р.	План 2022 р.	Виконання 2022 р.	План 2023 р.
Усього примірників	28184	30000	14513	Не план.
фонд відділу збереження фондів	8200		4733	
періодичні та продовжувані видання	2735		188	
Фонди кафедральних бібліотек.У т.ч.:	1772	6249	2739	
- Музей природи		3550	1008	
-кабінет кафедри стародавнього світу та середніх віків		619	766	
-кабінет кафедри педагогіки		1280	308	
-кабінет кафедри астрономії та космічної інформатики		800	657	
електронні архіви	3241		2772	
поточні читацькі замовлення	547		79	
бібліографічні записи статей із збірників	3043		1263	
Систематизація та предметизація документів до 1991 року				
систематизація документів	16876		1033	
виправлення помилкових індексів УДК	2423		210	
предметизація документів	4339		5724	
внесення до ЕК предметних рубрик	10610		6851	
внесення до ЕК індексів УДК	14430		823	

Продовжилась робота з систематизації за таблицями УДК і перестановки підсобних фондів підрозділів бібліотеки, які були розставлені за таблицями ББК. На 2022 рік була запланована ресистематизація фондів Еллада-центру – 1080 документів, науково-методичного відділу (зараз відділ науково-методичного забезпечення та компетентності працівників бібліотек ЗВО Харківського зонального об'єднання) – 970 документів. Також планувалось завершити ресистематизацію фонду навчального абонементу №2 (300 документів) та систематизувати за УДК 6000 документів абонементу №6. План виконано на 62%, у електронному каталозі до бібліографічних записів документів з цих фондів було внесено 5200 індексів УДК. Через проблеми з АІБС – не відображаються класифікаційні індекси усіх бібліографічних записів електронного каталогу, ця робота зараз припинена.

Назва показника	2021 рік	2022 рік
Відображення в електронному каталозі (ЕК) ЦНБ URL-адреси електронних ресурсів, представлених в репозитарії університету:	3241	1977
Створення в ЕК ЦНБ бібліографічного опису з URL-адресою електронних ресурсів, відсутніх в фондах ЦНБ в традиційному вигляді.	3241	794

Протягом 2022 року планувалося обробити 11000 примірників нових надходжень.

Надійшло :

Назва показника	Виконання 2021р.	План 2022 р.	Виконання 2022 р.	План 2023 р.
Усього примірників	11438	11000	2846	10000
примірників книг, дисертацій, авторефератів	10214	9480	2306	9000
- примірників періодичних видань	813	1500	473	1000
- примірників продовжуваних видань	388		46	
газет (назв)	23	20	21	
З них обов'язкових примірників				
З них обов'язкових примірників	9119	7480	1829	7000
- книг, дисертацій, авторефератів	7984		1302	
- періодичних видань	813		473	
- продовжуваних видань	299		20	
газет (назв)	23	20	21	
Систематизація та предметизація нових надходжень документів				
Всього примірників	3792	2000	416	3000
визначено індексів УДК	3792		416	
визначено поличних індексів	570		83	
надано предметних рубрик	9194		1032	
Технічна обробка документів				
Друк карток:				
- для СЛАК			413	
- для топокаталогів			425	
- для індикаторів			105	
- для картотеки автографів			49	
Наклейка етикеток "захисту"			200	
Наклейка ярликів			431	
Наклейка штрихкодів етикеток			3099	

Систематизація за таблицями УДК та предметизація підсобних фондів ЦНБ

Назва показника	Виконання 2021 р.	План 2022 р.	Виконання 2022 р.	План 2023 р.
систематизація документів підсобних фондів	9511	8350	5200	Не планується
внесено в ЕК індексів УДК	9477		5200	
предметизація документів підсобних фондів	6457		1798	
внесено в ЕК предметних рубрик	15420		6851	
за структурними підрозділами				
навчальний абонемент №2		300		
навчальний абонемент №6		6000		
Еллада-центр		1080		
науково-методичний відділ		970		

6.2 Система традиційних карткових каталогів

Списання з системи каталогів

Назва показника	2021 р.	2022 р.
Поповнення карткових каталогів (розстановка карток):		
- Службовий алфавітний каталог книг (СлАК)	1954	428
- Службовий алфавітний каталог періодичних видань	493	43
- Топографічні каталоги	876	841
- Картотека автографів	1977	49
- Індикатори на підсобні фонди	452	105
- Алфавітний каталог на резервний фонд	26	
Приписка дублетів в СлАК		210

Назва показника	Виконання 2021 р.	План 2022 р.	Виконання 2022 р.	План 2023 р.
Всього примірників	14570	36000	6877	50000
Службовий Алфавітний Каталог (СлАК)			6877	50000
Читацький Алфавітний Каталог (ЧАК)			2573	8000
Службовий Алфавітний Каталог Періодичних Видань (СлАКПВ)		210		
Систематичний Каталог (СК)	2006	13500	1738	8000
топографічні каталоги			5242	42000
Електронний каталог (ЕК)			6097	50000
- списання з ЕК періодичних та продовжуваних видань	922		210	

Консультації з індексування публікацій

Назва показника	Виконання 2021 р.	План 2022 р.	Виконання 2022 р.	План 2023 р.
Всього консультацій	1208	900	687	900
визначення індексу УДК для публікацій	899		529	
визначення авторського знаку для публікацій	255		158	

До локальних бібліографічних баз даних були внесені нові відомості: «Вихованці Харківського університету» – 48; «Вчені Харківського університету» – 98, «Історія університету» – 12; «Історія ЦНБ» – 21; «Краєзнавство» – 107; «Літературна Харківщина» – 13; «Почесні доктори» – 8.

7. ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

7.1 Діяльність відділу обслуговування Сектор електронної реєстрації користувачів

Сектор електронної реєстрації користувачів відділу обслуговування організує запис, реєстрацію та облік читачів ЦНБ.

За єдиним реєстраційним обліком у ЦНБ зареєстровано **17 566** користувачів бібліотеки, з них 15405 студентів.

Кількість фактично обслугованих **користувачів** усіма підрозділами ЦНБ складає **122 899**, у т. ч. онлайн користувачів зафіксованих лічильниками у режимі онлайн – **104 893**, користувачів обслугованих у бібліотеці – **18 006**.

На жаль, не можемо представити дані з бібліотеки фізико-технічного факультету, бібліотеки ННІ «Інститут державного управління», кафедральних бібліотек.

Відвідування склали – **1 446 851**, у тому числі: кількість відвідувань масових заходів – **315**; кількість відвідувань масових заходів он-лайн **30 441**; (включаючи перегляди записів трансляцій), кількість відвідувань у бібліотеку склала – **32 939**, кількість звернень до ЕК – **53000**, кількість звернень до веб-ресурсів бібліотеки склала – **1 330 156**

Традиційно, під час запису читачів знайомлять з Правилами користування ЦНБ, зі структурою бібліотеки, спектром послуг з бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування, які надає бібліотека. Створюється електронний формуляр читача, який є єдиним для усіх пунктів обслуговування та оформлюється читацька картка.

У цьому році, в зв'язку з воєнним станом роботу сектора було направлено на віртуальне обслуговування користувачів. Запис студентів першокурсників проходив здебільшого онлайн. У 2022 році до ЦНБ записані **3007** нових читачів, з них **2956** студентів. Студенти, які прийшли до бібліотеки, одержали картку читача в електронному вигляді, яку можна зберігати у своєму телефоні.

Перереєстрація користувачів проводилася під час літніх канікул на підставі університетських наказів про перехід студентів на наступний курс. У цьому році воєнний стан та технічні проблеми з АІБС вплинули і на цей процес, відновити який вдалося лише після налагодження роботи системи.

У 2022 році перереєстровано 3978 читачів. Відпрацьовано 2669 наказів. Підписано 2066 обхідних листів.

Як і у мирний час, на новий навчальний рік розроблявся план проведення бібліотечних занять для першокурсників у ході яких бібліотечні фахівці навчають правильно користуватися бібліотекою, розказують про існуючу в

бібліотеці систему обслуговування, у тому числі дистанційну та надають інформацію про бібліотечно-інформаційні послуги, також навчають методам пошуку інформації в базах даних. Студентам та аспірантам були запропоновані заняття з інформаційно-бібліографічної освіти та практичне знайомство з інформаційними ресурсами бібліотеки, міжнародними базами даних, українськими та міжнародними стандартами з оформлення статей. Бібліотека створила і пропонує на сайті корисні матеріали та посилання на допомогу як студентам «Успішний студент/ **Successful student**» (українською та англійською мовами), так аспірантам «Успішний аспірант /**Successful graduate student**». На сайті бібліотеки представлено 6 віртуальних екскурсій, які було створено за допомогою медіастудії університету. У 2022 році для студентів першого курсу, зарахованих згідно з наказами університету, проводились он-лайн заняття за допомогою програми Zoom, що дозволило зібрати більш розширену аудиторію – одразу всіх першокурсників факультету на одне заняття.

Контингент нових записаних користувачів за останні 3 роки :

Рік	Всього	Студенти	Працівники	Аспіранти	Сторонні
2020	3153	2986	59	15	93
2021	4063	3511	29	11	84
2022	3007	2956	28	4	19

Таблиця запису студентів перших курсів у 2020–2022 рр. :

Рік	2020	2021	2022
Кількість студентів I курсу	2936	3166	2262

Кількість студентів першого курсу 2022 року

Факультети	2020	2021	2022
Біологічний	137	128	103
Економічний	409	431	210
ГГРТ	62	91	49
Іноземних мов	262	303	181
Історичний	115	134	66
Комп'ютерних наук	220	231	173
Математики та інформатики	91	113	107
Медичний	130	197	157
МЕВ та туристичний бізнес	398	416	158
ННІ «Каразінський банківський інститут»	54	69	53
ННІ «Каразінська школа бізнесу»	398	416	158
ННІ «Фізико-технічний факультет»	29	30	8
ННІ екології	34	46	32
ННІ «Комп'ютерної фізики та енергетики»	38	41	52

ННІ «Інститут державного управління»			48
Психологічний	92	102	78
РБЕКС	69	64	67
Соціологічний	191	120	85
Фізичний	52	43	51
Філологічний	157	195	78
Філософський	89	120	81
Юридичний	159	106	105
Хімічний	57	73	28
Усього	2964	2936	2262

Рік	2020	2021	2022
Кількість читачів за єдиним обліком	16472	17654	17566
Студенти	12760	15287	15405
Викладачі, наукові працівники, аспіранти	1091	1340	1960
Сторонні, в т.ч. за «Єдиною карткою читача»	231 42	221 42	201 42

ПЛАНУЄТЬСЯ:

- ✓ Розширювати онлайн послуги для дослідників, науковців та студентів Каразінського університету: допомога у пошуку та підборі цифрових ресурсів на платформах, до яких надає доступ бібліотека, а також у відкритих ресурсах України та бібліотек-партнерів, за тематикою наукової роботи, дослідження тощо.

7.2 Відділ абонементів

У 2022 році згідно рішення Вченої ради університету з питання «Про оптимізацію структури Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» від 29 серпня 2022 року (протокол №13) з 01 жовтня 2022 року було затверджено Структуру ЦНБ та створено нові відділи.

2022 рік став для відділу, як і для бібліотеки в цілому, роком пошуків нових форм роботи з користувачами. В умовах воєнного стану обслуговування користувачів ведеться у змішаній формі, у тому числі дистанційно. Надаються консультації з питань обслуговування, подовження терміну користування літературою. Обслуговування здійснюється за e-mail: abonement.cnb@karazin.ua. Пріоритетними напрямками роботи відділу є:

- Надання користувачам дистанційних послуг;
- Забезпечення повного, якісного і оперативного обслуговування користувачів документами з фондів бібліотеки;

- Забезпечення організації, збереження і використання документів відділу;
- Обслуговування користувачів ЦНБ шляхом надання документів з інших бібліотечних закладів при відсутності їх у фонді бібліотеки.

Усі абонементи, починаючи з літа постійно були відкриті для обслуговування читачів.

Абонемент №6 задля зручності та безпеки читачів передав читачькі картки студентів 4 – 6 курсу філологічного факультету на абонемент №1.

Були сформовані та передані до деканатів списки боржників, що закінчували навчання в університеті (бакалаври та магістри).

Правила обслуговування на абонементах останні роки не змінюються. Усі категорії студентів та працівники університету мають право користуватися будь-яким абонементом бібліотеки.

У зв'язку з тим, що студенти філологічного факультету обслуговувалися за традиційними паперовими формулярами, усі паперові читачькі формуляри студентів 1 – 6 курсів філологічної факультету з навчального абонементу №6 були переведені в електронну форму (800 формулярів) та внесені до бази користувачів ; також почалося внесення до електронних формулярів літератури згідно паперових книжкових формулярів (4500 формулярів) з приміткою «видана на абонемент №6».

7.2.1 Міжбібліотечний абонемент

Продовжує функціонувати міжбібліотечний абонемент (МБА). В умовах воєнного стану обслуговування користувачів усіх категорій велося дистанційно

У 2022 році у службі МБА продовжувала діяти електронна пошта mba.cnb@karazin.ua, на яку надходять запити від абонентів МБА та сторонніх користувачів.

У 2022 році робота МБА продовжувала вестися за напрямками:

- Обслуговування користувачів ЦНБ.
- Обслуговування абонентів міста Харкова.
- Обслуговування абонентів інших міст.

Запити надаються електронною поштою, звичайною поштою, за телефоном, під час особистого відвідування бібліотеки.

Працівники МБА здійснюють інформаційно-пошукову роботу в електронному середовищі за предметними та тематичними рубриками, встановлюють зв'язок з наявними в мережі відповідними базами, зберігають адреси та фіксують появи відповідних веб-сайтів, мають можливість бібліографічного доопрацювання замовлення й оперативного визначення

бібліотеки-фондоутримувача. Так, наприклад, за запитом Наукової Бібліотеки Болгарської академії наук (м. Софія, Болгарія) було проведено пошук необхідного документу та отримано його з Нью-Йоркської університетської бібліотеки.

ПЛАНУЄТЬСЯ:

1. Розширення дистанційних послуг.
2. Продовження роботи щодо закріплення в електронному формулярі користувачів літератури згідно паперових книжкових формулярів (4500 формулярів) з приміткою «видана на аб. №6».

7.3 Відділ книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів

Обслуговування користувачів у звітному році здійснювалося тільки до 24 лютого. Далі, протягом року читальний зал для обслуговування був закритий, відвідування дозволялося тільки з особливого розпорядження адміністрації ЦНБ. Таким чином, за звітний період показники роботи відділу книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів з обслуговування користувачів дуже зменшилися у порівнянні з попередніми роками.

Обслуговування користувачів відділу здійснювалось у читальному залі № 10. У читальному залі № 12 у відкритому доступі знаходиться підсобний фонд довідкової літератури, зокрема з історії книги і книгознавства, каталоги і картотеки на фонд книжкових пам'яток та фонд літератури з мистецтва, якими користувалися читачі.

Усього за рік зареєстрований 41 користувач. Кількість відвідувань становить **297**, із них – **26** екскурсантів. У читальному залі працювали наукові працівники (174), аспіранти (14), студенти (83).

Кількість літератури, виданої користувачам до читального залу відділу, склала **2269** прим. та **112** підшивок газет. Було видано: рукописів – 45 док., рідкісних видань – 815 прим., видання з мистецтва – 905 прим., видань із довідкового фонду читального залу № 12 – 393 прим., цінних видань XIX – поч. XX ст. – 111 прим.

7.4 Відділ міжкультурної комунікації, промоції бібліотеки та проєктної діяльності

Структура відділу міжкультурної комунікації, промоції бібліотеки та проєктної діяльності у 2022 році:

- Центр «Вікно в Америку»

- Кирило-Мефодіївський центр
- Еллада-Центр
- Ділянка виставкової роботи та промоції читання

До 24 лютого 2022 року працівники відділу забезпечували доступ користувачів до освітніх та навчальних ресурсів, це як до традиційних книжкових фондів, так і до електронних баз даних. Також, за цей час було організовано та проведено низку просвітніх заходів для відвідувачів бібліотеки, які були спрямовані на пізнання культур та мов країн-партнерів.

Після початку повномасштабного вторгнення обслуговування читачів прийняло нові форми, та 6 місяців було повністю дистанційним. Під час дистанційної роботи працівники надавали користувачам консультації із роботи з базами даних eLibraryUSA, а саме проводили zoom-презентації, створювали інформаційні повідомлення для соцмереж, відео-огляд бази даних PressReader для мережі Instagram та надавали логін і пароль для доступу до ресурсів за індивідуальним запитом. Вже після 24 лютого користувачі ЦНБ змогли користуватись онлайн бібліотекою **OverDrive Library**, що містить художню літературу англійською мовою. Після заповнення реєстраційної форми користувачам надається індивідуальний логін та пароль, що надає їм можливість отримувати на віртуальний абонемент художню літературу через мобільний застосунок або у інтернет браузері.

У жовтні 2022 бази даних eLibraryUSA, які бібліотека отримує завдяки підтримці Посольства США в Україні, оновились і тепер містять новий ресурс: **Academic Search Premier** від EBSCO, що одразу збільшило кількість запитів від науковців.

3 вересня 2022 року відділ поновив обслуговування користувачів, так у центрі «Вікно в Америку», надавався доступ до технічних ресурсів, а саме комп'ютерів та веб-камер для проведення та участі у віртуальних заходах.

Окремим напрямком із обслуговування користувачів стала участь працівників відділу у функціонуванні тимчасового іспитового центру проведення Національного мультитесту для абітурієнтів та проведення іспитів на визначення рівня володіння державною мовою для виконання службових обов'язків. Національний мультитест проходив у трьох бібліотечних локаціях з 22 липня по 17 серпня 2022 року. За цей час було проведено 16 екзаменаційних сесій у центрі «Вікно в Америку», Кирило-Мефодіївському центрі та у бібліотечному просторі «Міккі», загалом у бібліотеці склали тести біля тисячі абітурієнтів. Іспити на визначення рівня володіння державною мовою для виконання службових обов'язків проводились у Кирило-Мефодіївському центрі

до 23 лютого 2022 року для різних категорій населення, планується у наступному році поновити тестування, але вже у просторі «Міккі».

У листопаді 2022 року бібліотекою було організовано благодійний збір книжок для тимчасово переселених осіб, що знайшли притулок у гуртожитках університету. За місяць до акції долучились працівники та викладачі, що надали художні книжки для дітей та дорослих українською мовою. Книги планується передати до гуртожитку №11 Каразінського університету.

ПЛАНУЄТЬСЯ:

- ✓ Реалізувати новий грант від Посольства США в Україні, що буде спрямований на проведення онлайн-заходів для відвідувачів бібліотеки. Грантовий проєкт буде наданий через громадську організацію Асоціація “Інформатіо-Консорціум”.
- ✓ Розробити контент-план та оптимізацію роботи над новою сторінкою бібліотеки у мережі Фейсбук.
- ✓ Розширення репертуару віртуальних виставок.

7.5 Обслуговування користувачів у Центрі-Інтернет-технологій

До 24 лютого Центр працював у режимі of-line. Протягом цих місяців кількість відвідувань склала 407, користувачів - 96, консультацій - 145. На комп'ютерах було встановлено тестовий інтерфейс USMLI для підготовки до професійного іспиту для майбутніх лікарів. Було встановлено 2 місця STEP 1 та 2 місця STEP 2.

Після повномасштабного вторгнення і закінчення простою Центр почав надавати послуги у дистанційному режимі. Працівники дистанційно надавали консультації щодо роботи з наукометричними базами даних, та з повнотекстовими ресурсами. Вели сторінку бібліотеки у соціальних мережах:

Facebook, Karazin Library <https://www.facebook.com/library.karazin/>;

Twitter <https://twitter.com/biblio2016>;

Інстаграм <https://www.instagram.com/librarykarazin/>

«Електронні інформаційні ресурси ЦНБ»
<https://www.facebook.com/el.resursy.karazyn/>.

Телеграм <https://t.me/KarazinLibrary>

Здійснювався моніторинг публікаційної активності науковців університету за 2022 рік у виданнях, що входять до міжнародних баз даних Scopus і Web of Science, та моніторинг бібліометричних показників: кількість публікацій,

кількість цитувань, індекс Хірша, як університету, так і окремих науковців. Довідки були передані до наукової частини університету.

Приміщення Центру-Інтернет постраждало від аварії системи водопостачання, у кінці року почалися ремонтні роботи.

7.6 Робота з попередження і ліквідації читацької заборгованості.

У 2022 році через воєнний стан більшість студентів не мала можливості повернути літературу вчасно. Чимало з них знаходились не в Харкові, а більшість взагалі за кордоном.

Тому робота з ліквідації читацької заборгованості велася у переписці електронною поштою. Користувачам пропонувалось декілька варіантів погашення заборгованості перед бібліотекою: повернути книги, які користувач отримав раніше або придбати за тією ж тематикою на заміну і надіслати поштою. Для зручності було надано відділення поштового зв'язку № 22 Укрпошти і № 142 Нової пошти. Інформацію було передано кураторам факультетів, розміщено на сайті та представлено у соціальних мережах. Якщо ці варіанти з поверненням літератури не влаштовували, користувачу було запропоновано здійснити грошову компенсацію за ринковою вартістю загубленої літератури на рахунок університету. Облік грошових надходжень фіксувався бухгалтерією університету, фінансова копія звіту фінансових надходжень передавалася до бібліотеки.

З кінця червня велася переписка з понад 462 користувачами щодо заборгованості перед ЦНБ. Отримано 110 посилок з літературою, з них у 25 були надіслані книги на заміну загублених. 204 читача скористались можливістю здійснити грошові відшкодування, загальна сума яких складає понад 114 375,00 гривень.

ПЛАНУЄТЬСЯ:

- ☐ Активізувати роботу з ліквідації читацької заборгованості.

8. БІБЛІОГРАФІЧНЕ І ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

8.1 Довідково-бібліографічне обслуговування

Науково-бібліографічне обслуговування користувачів є одним з головних напрямків роботи бібліотеки.

Запити надходили у телефонному режимі, на електронну пошту, у Вайбер, месенджер, через соціальні мережі. 2022 р. користувачам було надано 7 589 довідок, у тому числі 1 907 тематичних, наприклад:

- для канд. культурології Т.Й.Власової («М.І.Козлов – професор Київського університету»; «Письменниця Надія Кохановська у листуванні з видатними діячами ХІХ ст.»; «Оформлення книжкових обкладинок»; «Методика викладання літератури (історичний аспект)»).
- Для Свято-Успенської Святогірської Лаври надано інформацію щодо рукопису «Вид Святогірського монастиря», який зберігається у бібліотеці.
- для зав. кафедри театрознавства ХНУМ ім. І.П.Котляревського Ю.П.Щукіної («Григорій Сковорода в енциклопедичних виданнях радянського періоду»; «Григорій Бабич – актор Харківського театру музичної комедії»; «Український актор Карпо Соленик»; «Праці доцента Г.Я.Ботунової з історії українського театру»).
- для викладача ХНУМ імені І.П. Котляревського І.В.Лобанової («Родина Гедройць у Харкові»; «Олександр Тишлер як художник-сценограф»; «Опера А. Вахняніна «Купало» у Харкові»; «Опера «Золотий обруч» Б. Лятошинського на харківській сцені»).
- для професора Національно-технічного університету «ХПІ» М.М.Красикова («Г.Сковорода – автор байок»; «Будівлі Харківського університету (1930-ті роки)»).
- для доцента, канд. мистецтвознавства, керівника галереї мистецтв «Академічна» СумДУ С.І.Побожія («Художник Володимир Ненадо»).
- для доцента Харківського пед. ун-ту ім. Г.С.Сковороди О.В.Дьякової («Олексій Петрович Парадиський (1891–1949) – професор Харківського університету»).
- для співробітника ХНУМ імені І.П.Котляревського Олександри Лічман («Художник Дмитро Власюк»; «Вистава «Перекоп» за п'єсою І.Кавалерідзе»)
- для відділу «Україніка» ХДНБ імені В. Г. Короленка («Харківський фотограф Юлій Євграфович Глентцнер»; «Харківський фотограф Олексій Михайлович Іваницький»).

- для кандидата історичних наук, доцента історичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна С.С. Кушнарєва «Формування архівних приказних ізб Слобідської губернії у XVII XVIII ст.».
- Довідка про наявність видань «Праці Олександра Твердохлібова у фонді ЦНБ» для Охтирського краєзнавчого музею.
- Для Наукового-дослідницького центру польської бібліографії імені Естрейхерів Ягеллонського університету (Краків, Польща) було надано 52 уточнюванні бібліографічні описи та світлини для публікації каталогу «Польські стародруковані видання в фондах ЦНБ».

8.2 Формування інформаційної культури

Усім студентам та аспірантам бібліотека Каразінського університету запропонувала заняття на платформі Zoom з інформаційно-бібліографічної освіти та практичне знайомство з інформаційними ресурсами бібліотеки, міжнародними базами даних.

У 2022 р. було проведено 28 занять в реальному режимі та онлайн. Бібліотекарі надали також 160 консультації з питань інформаційно-бібліографічної грамотності.

Заняття для студентів 1 курсу також проводились у режимі zoom-конференції, дистанційно. Спеціально до них працівники готували книжкові виставки тих видань, які представлені у бібліотеці з дисциплін, що вивчаються на 1 курсі. До цих занять долучались також студенти 2, 3 та старших курсів за проханням факультетів. Проведено було 10 занять для 539 слухачів. Під час занять нові користувачі знайомилися зі структурою бібліотеки, правилами користування ЦНБ, режимом роботи, інформаційними ресурсами, книжковими колекціями, з історією книги та книгодрукування.

Фахівці бібліотеки надавали консультації студентам та викладачам щодо он-лайн послуг, електронних ресурсів бібліотеки та консультативних заходів з інформаційної грамотності (користування повнотекстовими базами даних, вимоги державного та міжнародних бібліографічних стандартів та інше).

Розроблені презентації з користування базами даних: «Повнотекстові бази даних бібліотеки Каразінського університету», «Наукометричні бази даних Web of Science та Scopus», «Можливості повнотекстових баз даних». Значна кількість тем була пов'язана з питаннями культури інформаційної грамотності – державні, міжнародні бібліографічні стандарти, користування спеціальними інструментами (Publons та ResearcherID, Mendeley, EndNote Online) та ін.

Користувачам пропонуються курси для дистанційного ознайомлення з вимогами державного стандарту, міжнародних стилів з оформлення посилань і бібліографічних описів та списків (The Chicago Style, The Harvard Style (3 варіанти), The Vancouver Citation Style, The MLA (Modern Language Association) Style, міжнародний стиль цитувань OSKOLA).

За замовленням філософського факультету у лютому та листопаді проходила практика для студентів 3 курсу спеціальності «Культурологія» та спеціальності «Філософія», яка має на меті розвиток вмінь і навичок організації пошуково-дослідницької діяльності, практичне знайомство з інформаційними ресурсами бібліотеки, міжнародними базами даних. Заняття також проходили на платформі Zoom.

- з 07 лютого по 04 березня проходила практика студентів (бакалаврів) з спеціальності «Філософія» (7 осіб);
- з 11 лютого по 22 лютого проходила практика студентів (бакалаврів) з спеціальності «Культурологія» (6 осіб);
- з 04 листопада по 18 листопада проходила практика студентів (бакалаврів) з спеціальності «Культурологія» (5 осіб).

Також працівники читального залу для аспірантів і науковців готують виставку видань науковців університету. Ведеться інформування про електронні бази даних, до яких є доступ в університеті, пропагується їх використання. Для цього в залах оформлені інформаційні оголошення з назвами і переліком можливостей електронних баз даних.

ПЛАНУЄТЬСЯ:

- Роботу зі створення презентацій як посібників для інформаційно-бібліографічних занять планується продовжити для решти стилів.
- Проведення чергової навчально-ознайомчої практики для студентів спеціальності «Культурологія», «Філософія», «Європейські студії».
- Планується також проведення занять з інформаційно-бібліографічної грамотності для студентів та аспірантів за замовленнями від факультетів та відділу аспірантури.

9. КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА БІБЛІОТЕКИ

Культурно-просвітницька робота належить до провідних напрямків діяльності бібліотеки, урізноманітнює вектори розвитку молодшої особистості. Патріотичний напрямок залишається надалі пріоритетним у виставковій діяльності ЦНБ, протягом року були організовані виставки: **«О мово рідна!»** - до Міжнародного дня рідної мови; **«Говори, пиши, думай українською!»** - постійно діюча книжкова виставка; **«Заради нашого життя»** до Дня пам'яті **Героїв Небесної Сотні**; до Дня визволення України від фашистських загарбників.

Однією з головних тем виставкової роботи є історія університету, науковий і творчий шлях учених, вихованців Харківського університету. За звітний період були організовані виставки **«Каразінському – 217 років!»**; **«180 років від дня народження Василя Семеновича Мови (1842-1973), українського письменника»**; **«Данилевський Василь Якович (1852–1939), фізіолог, професор Харківського університету»**; **«Максим Максимович Ковалевський (1851–1916), видатний юрист, соціолог, історик, суспільний і політичний діяч, вихованець Харківського університету»**; **«Талієв Валерій Іванович (1872-1932), ботанік, приват-доцент Харківського університету»**; **«Рідкісні і прижиттєві видання філософів у бібліотеці Каразінського університету»**.

За допомогою виставок розкривається історія країни та міста в обличчях видатних українців та харків'ян: до 300-річчя з дня народження видатного українського просвітника-гуманіста, філософа, поета, педагога Григорія Сковороди були підготовлені книжкова та віртуальна виставки. Книжкові виставки: до 210-річчя з дня народження Євгена Гребінки (1812-1848), письменника, педагога, видавця, громадського діяча»; **«До 140-річчя від дня народження Івана Івановича Огієнка (Митрополит Іларіон) (1882–1972), українського громадсько-політичного та церковного діяча, мовознавця, лексикографа, богослова»**. Також експонувалися виставки, присвячені пам'ятним датам: Едуарду Мане та до 400 річчя від дня народження Мольєра.

28.10.2022 р. у читальний зал № 10 для фото- та відео- зйомок, які проводили університетська медіастудія та центр веб-комунікацій Центру зав'язків з громадськістю університету були представлені стародруковані видання з фонду книжкових пам'яток ЦНБ, які відносилися до періоду життя та діяльності Г. С. Сковороди та раніше належали до зібрання Харківського колегіуму, в якому викладав великий філософ-мислитель.

09.11.2022р. у читальному залі № 10 до візиту польського журналіста Томаша ГЖИВАЧЕВСЬКОГО та представника Харківської міської ради

Р.І. КРАВЧЕНКА були підібрані рідкісні видання з польської колекції Фонду книжкових пам'яток ЦНБ та проведено огляди раритетів.

18.11.2022 р. для занять студентів іконописної школи з теми «Історія іконографії» відділ книжкових пам'яток, цінних видань та рукописів надав для ознайомлення репринтні видання.

9.1 Віртуальні виставки

Віртуальні виставки – це можливість ознайомитися віддалено з книжковими багатствами бібліотеки та отримати дистанційний доступ до джерел інформації.

У 2022 році в бібліотеці були представлені виставки :

- ✓ До Дня Вишиванки;
- До Дня визволення України від фашистських загарбників;
- До 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди – «Одне мені тільки близьке, вигукну я: о школо, о книги!: книги, які читав Григорій Сковорода»;
- Виставка, присвячена Дню захисника України, Дню українського козацтва та Покрова Пресвятої Богородиці.

У соціальних мережах бібліотеки на підтримку читання постійно представляються найкращі українські видання та книги зарубіжних авторів. Було представлено **173 публікації**.

Створення віртуальних книжкових виставок та розміщення їх також у форматі відеопрезентацій на YouTube каналі залишається важливим напрямком роботи бібліотеки.

9.2 Масові заходи

У 2022 році заходи бібліотеки проводились для відвідувачів, як оф-лайн, так і он-лайн. Було проведено 67 заходів, деякі заходи проводились у партнерстві із громадськими організаціями та етнічними спільнотами. Більшість соціокультурних заходів бібліотеки відбувались в онлайн форматі. Серед основних онлайн-заходів, були розмовні клуби англійською мовою на актуальні питання, такі як медіаграмотність, академічна доброчесність та досвід участі у академічних програмах обміну. Так, у листопаді випускник Каразінського університету Рашид БІЛАЛОВ провів онлайн-презентації програми **Community engagement exchange program** за якою він проходив стажування в США. З

червня волонтерка центру Світлана ПОХВАЛІЙ щомісяця проводила розмовні клуби англійською мовою.

Серед найбільш цікавих можна виділити також цикл зустрічей:

"Support Ukraine speaking club";

Презентація програми обміну для молодих лідерів **«За» та «Проти» освітніх міжнародних ініціатив»;**

"Академічна доброчесність для впо-бібліотекарів"— презентації освітніх та навчальних ресурсів бібліотеки для різних категорій відвідувачів.

Кирило-Мефодіївський центр став платформою для проведення розмовних клубів **«Lingua Bulgarica»**, було проведено у гібридному форматі 7 заходів до 24 лютого 2022 року.

У рамках святкування 217-ї річниці від дня відкриття Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у січні відбулась презентація біобібліографічного покажчика, присвяченого 170-річчю видатного вченого, видатного соціолога правознавця, історика, громадського та державного діяча **М. М. Ковалевського**.

Укладач, автор передмови чотирма мовами (українською, російською, французькою та англійською) –доктор історичних наук, професор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди О. М. БОГДАШИНА; бібліографічний редактор – головний бібліограф ЦНБ Каразінського університету С. Б. ГЛИБИЦЬКА.

Покажчик містить найбільш повний на кінець 2021 р. список праць М. М. Ковалевського, які вийшли друком з 1875 по 2019 рр. різними мовами, рецензій на його праці, а також книги і статті про видатного вченого у різних часописах, газетах, довідниках та енциклопедіях по 2021 рік.

Модератором презентації виступив професор С. І. ПОСОХОВ. З пам'ятним словом про вченого виступили: ректорка університету, професор Т. Є. КАГАНОВСЬКА, професор В. С. БАКІРОВ, упорядник покажчика, професор О. М. БОГДАШИНА, професор С. М. КУДЕЛКО та ін.

Презентація супроводжувалася книжковою виставкою, в експозиції були представлені прижиттєві праці М. М. Ковалевського та роботи про нього.

19.02.2022 року у межах Міжнародного культурно-освітнього проекту **«Нові простори мистецтва»**, який було організовано спільно з Громадською організацією «Харківське міське товариство греків «Геліос», Харківським національним університетом міського господарства імені О.М. Бекетова, Харківським художнім музеєм, та Malou artconsulting (Греція) відбувся захід **«Музика світла. Посвята Архипу Куїнджі»**.

18.11.2022 р. проходив захід **«Багатовікова таємниця писемності майя, розкрита вихованцем Харківського університету»**. Круглий стіл був присвячений вшануванню пам'яті видатного вченого уродженця селища Південне Харківської області, етнографа, лінгвіста, доктора історичних наук, дешифрувальника писемності майя й засновника школи майяністики і до 100-річчя з дня народження Юрія Кнорозова (19.11.1922-31.03.1999) було організовано Центром українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька, за участі факультетів Каразінського університету –історичного та іноземних мов. Було підготовлено виставку видань Ю. Кнорозова, що зберігаються в фондах Центральної наукової бібліотеки.

14.12. 2022 Центром дослідження міжетнічних відносин Східної Європи та меморіальним парком "Дробицький Яр" було проведено меморіальний захід до 81-ої річниці трагедії Дробицького Яру. Директор Центру, дослідник Голокосту Юрій Амір РАДЧЕНКО провів лекцію для користувачів, які були присутні офлайн та для дистанційних учасників. Вислів «Ніколи знову» не звучав так трагічно з часів Другої світової війни, як сьогодні в Україні. А пошкоджений від російських обстрілів меморіал Голокосту в Дробицькому Яру має нагадувати, наскільки важливою є робота для розуміння в українському суспільстві, що таке історія і наша пам'ять.

До 300-річчя з дня народження видатного українського просвітителя-гуманіста, філософа, поета, педагога Григорія Сковороди у ЦНБ проходила низка заходів, до яких було підготовлено виставку плакатів, книжкові виставки з використанням видань з фондів ЦНБ, а також підготовано віртуальну виставку.

27.12.2022 р. у конференц-залі бібліотеки відбулося відкриття ювілейної виставки **«Григорій Сковорода у художній спадщині харківських митців»**. Співорганізатори заходу – Центр українських студій та краєзнавства імені академіка П.Т.Тронька та ЄрміловЦентр. На виставці було представлено графічні плакати, авторами яких є – член-кореспондент Академії мистецтв України Олександр Хмельницький, народні художники України Анатолій Наседкін і Григорій Томенко, Валентин Сизиков і Євген Трегуб, заслужений художник України Петро Шигимага та інші знані митці. У презентації брали участь: професори О. М. ГОЛОВКО-проректор університету, професор І.В. КАРПЕНКО- декан філософського факультету, професор С.М. КУДЕЛКО, професор С.Д. ЛИТОВЧЕНКО – декан історичного факультету, професор С.І. ПОСОХОВ, професор Л. Ю. ПОСОХОВА, Н. В. ІВАНОВА-директор Єрмиловцентру університету.

28.12.2022 р. у бібліотеці відбулася презентація книги відомого харківського дослідника історії Слобідської України Андрія Парамонова

«Дорогами Сковороди. Слобідська Україна». Книга-подорож меморіальними місцями та архівними документами, пов'язаними з ім'ям Григорія Савича Сковороди у 1759-1794 роки, так назвали її автори - Андрій ПАРАМОНОВ та В'ячеслав ГОРБОНОСОВ. Під час презентації, присутніми науковцями обговорювалися події варварського знищення Сковородинівського музею російськими загарбниками, нові майбутні стежки досліджень, присвячені Григорію Сковороді. У презентації брали участь : автори книги, доцент Києво-Могилянської академії В.Л. МАСЛІЙЧУК, відомий харківський журналіст головний редактор прес-центру інформаційного агентства «KHARKIV Today» Ф. ДИКАНЬ та ін.

ПЛАНУЄТЬСЯ:

- ✓ Формувати інтерес до читання української книги шляхом промоції читання у соціальних мережах бібліотеки.
- ✓ До пам'ятних днів України, університету організовувати віртуальні виставки та представляти матеріал на YouTube каналі.
- ✓ Рекомендувати до читання національно-патріотичну літературу, підготувати окремий стенд та представляти інформацію у веб-просторі.
- ✓ Прищеплювати любов до читання, до історії своєї країни, свого міста і краю та інших країн шляхом проведення заходів онлайн та оф-лайн на тему «Знайомство з країною через книги та їх героїв».
- ✓ Організувати цикл виставок присвячених книгам, що були заборонені радянською владою.
- ✓ Відновити заходи у форматі : **“ Experto crede”**.

10. НАУКОВА РОБОТА

Наукова робота проводиться за наступними напрямками:

- ✓ науково-дослідна: робота з об'єктом НН (національного надбання), робота зі збереження книжкових фондів, виявлення рідкісних видань та поповнення колекцій рідкісних видань; вивчення фонду рукописів та стародрукованих видань, дослідження з історії України, м. Харкова, Харківського університету, бібліотеки; книгознавчі дослідження, розкриття провенієнцій, маргіналій на рідкісних виданнях;
- ✓ організація та участь у наукових конференціях, науково-практичних семінарах, презентаціях, вебінарах;
- ✓ застосування інформаційних технологій у роботі бібліотеки;
- ✓ створення власних цифрових ресурсів;
- ✓ укладання бібліографічних покажчиків;
- ✓ підготовка та публікація статей для фахових видань.

10.1 Науково-організаційна робота

Заплановані конференції та семінари на 2022 рік, які планувалося організувати бібліотекою, у зв'язку з воєнним станом було перенесено.

Фахівці ЦНБ брали участь у таких вебінарах, конференціях, стажуваннях:

у вебінарі *«Гендер та цифрові технології в науці»*, який проводився в рамках International Girls in ICT Day;

симпозіумі у он-лайн форматі *«Бібліотеки України в Умовах Російсько-Української Війни»* SJSU: School of Information (США);

вебінар із Бібліотекою Університету Йорка (Велика Британія) на тему: *«Бібліотека Йоркського університету і Центральна наукова бібліотека Каразінського університету»*;

у Всеукраїнській науково-практичній бібліотечній конференції *«Бібліотека у сучасному інформаційному просторі: проблеми та перспективи»* (до 100-річчя створення бібліотеки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського);

Всеукраїнській науково-практичній конференції за міжнародною участю *«Пам'ятки писемності та культури: вивчення, збереження, популяризація»* до

100-річчя Музею книги відділу рідкісних видань та рукописів Одеської національної наукової бібліотеки;

VII Всеукраїнській науковій конференції «*Теоретичні та прикладні аспекти біографістики: до 205-річчя від дня народження М. І. Костомарова*» кафедри українознавства філософського факультету, відділу українських студій імені Д. І. Багалія центру краєзнавства імені академіка П.Т. Тронька Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

конференції, яку проводила Наукова бібліотека Польської академії знань і Польської академії наук у Кракові «*Explicitus est liber: dziedzictwo sztuki drukarskiej do roku 1800/ Explicitus est liber. Спадщина друкарського мистецтва до 1800 року*».

Згідно домовленості між директорами ЦНБ і Бібліотекою Ягеллонського університету з 2.07.2022 р. по 9.07.2022 р. відбулося стажування заст. директора ЦНБ Каразінського університету О.Г. БАБІЧЕВОЇ у відділі забезпечення колекцій (секції консервації) Бібліотеки Ягеллонського університету (м. Краків, Польща)

Стажування відбулося з метою підвищення кваліфікації.

Під час стажування фахівець працювала над питаннями: збереження рідкісних видань з дотриманням світових норм збереження рукописного та стародрукованого надбання; технологія зберігання унікальних документів; організація роботи для проведення комплексу консерваційно-реставраційних робіт; сучасні консерваційно-реставраційні технології; сучасне обладнання та матеріали для проведення консерваційно-реставраційних робіт. Вивчення досвіду організації роботи Паперової клініки Ягеллонського університету.

Також вивчався досвід роботи секції консервації відділу забезпечення колекцій, книгозберігання, інвентаризації, опрацювання, репрографії, диджиталізації, цифрових архівів.

Під час стажування зібрано значний обсяг інформації щодо особливостей організації роботи і функціонування сучасного консерваційно-реставраційного центру (секції) однієї з найкрупніших бібліотек у Польщі – Ягеллонської бібліотеки. Досвід планується застосувати для практики збереження цінних фондів, колекцій та проведення консерваційних робіт у Центральній науковій бібліотеці.

З 14 листопада до 19 листопада 2022 року на запрошення директора Наукової бібліотеки Польської академії знань та Польської академії наук м. Краків (Польща) Пані **Агнешки ФЛЮДИ-КРОКОС** директор ЦНБ І. Журавльова брала участь у міжнародній конференції «**Explicitus est liber: dziedzictwo sztuki drukarskiej do roku 1800/ Explicitus est liber. Спадщина**

друкарського мистецтва до 1800 року», де виступила з доповіддю «Польські стародруки XVI–XVII століть у фондах Центральної наукової бібліотеки Каразинського університету: історія, особливості, дослідження/Old Polish prints of the XVI–XVII centuries from library collection libraries of Karazin University: history, features, research».

Директор також відвідала науково-дослідний Центр польської бібліографії імені Естрейхерів Ягеллонського університету, де зустрічалася з фахівцями Центру **Томашем НАСТУЛЬЧИКОМ, Станіславом СІЄСС-КШИШКОВСЬКИМ, Мартою КОВАЛЕВСЬКОЮ**. Також було проведено зустріч з професором **Вацлавом ВАЛЕЦЬКИМ**. На зустрічах обговорювалися питання подальшої співпраці між організаціями та були проведені консультації стосовно виходу з друку каталогу польських стародрукованих видань із фонду ЦНБ. Друк запланований на першу половину 2023 року за кошти польської сторони.

ПЛАНУЄТЬСЯ:

- ✓ спільно з Національною бібліотекою України імені В. Вернадського (НБУВ), Одеською національною науковою бібліотекою, Академічною бібліотекою Латвійського університету провести міжнародну науково-практичну конференцію «КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ БІБЛІОТЕКИ».
- ✓ спільно з Бібліотекою Політехніки Лодзі, Науково-технічною бібліотекою Національного університету «Львівська Політехніка» провести семінар «Робота бібліотеки під час надзвичайних ситуацій природного, соціального, техногенного та воєнного характеру».
- ✓ провести цикл зустрічей у Демократичному дискусійному клубі для молоді – **Freedom Camp**;
- ✓ спільно з ТОВ «Цифрова Україна», ПП «Архівні інформаційні системи», редакціями харківських газет провести круглий стіл «Крихка інформація: проблеми та досвід зі збереження, диджиталізації та удоступнення газет».
- ✓

10.2 Публікації працівників ЦНБ

У фахових виданнях було представлено 11 публікацій працівників ЦНБ.

У часопису «**Polish Libraries**» було надруковано статтю англійською мовою директора бібліотеки: Iryna Zhuravlova. The Central Scientific Library of the V.N.Karazin Kharkiv National University under Russian Attack //– Polish Libraries. –

2022.—№ 10. — Р. 272–284. Часопис «Польські бібліотеки» — рецензований академічний журнал, що видається англійською мовою і щорічно представляється Національною бібліотекою Польщі. Журнал включено до офіційного списку рейтингових наукових журналів Міністерства освіти і науки Польщі, індексується наукометричною базою Scopus та базою ERIH PLUS.

Директор ЦНБ на запрошення редакції **Асоціації «EBiB»** (Elektroniczna BiBlioteka) виступила співредактором для фахового польського бібліотечного видання. Місією Асоціації EBiB є підтримка середовища бібліотекарів та розвиток їх професійних компетенцій шляхом надання інформації, надання професійних знань та навчання, популяризація читання, бібліотечної діяльності, ідеї відкритих знань та нових технологій, а також ініціювання та підтримка діяльності бібліотекарів. Редакція планує представити окремий випуск, присвячений бібліотекам України та їх роботі під час війни. Підготовлені статті фахівців із бібліотек Харкова, Дніпра, Києва, Миколаєва, Одеси. Особливу увагу в статтях приділено злочинам внаслідок російської агресії проти культурної та наукової спадщини України.

Для публікації у збірнику матеріалів конференції «Луньовські читання» була подана стаття зав. відділу Н.В. Проць **«Історична будівля бібліотеки Каразінського університету в контексті музейного екстер'єру»**. Також Н.В. Проць працює над дослідженням, яке знаходиться у процесі редагування і кінцевим результатом якого буде публікація статті «Книги із фонду Центральної наукової бібліотеки, як джерело до вивчення соціально-економічної історії дворянства (друга половина XIX – початок XX ст.)»

Список публікацій :

1. Глибицька С. Б. Історик та архівіст Віктор Барвінський і бібліотека Харківського університету / С. Б. Глибицька // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 2.
2. Кононенко І. І. Великі земляки: Г. Ф. Квітка – член Товариства наук при Харківському університеті // Книга-календар на 2023 р. / Корпорація «Консалтингова група «Рубаненко і партнери»; авт. кол. – Харків: Золоті сторінки, 2022.
3. Кононенко І. І. Равеннські листи Федора Шміта з колекції рукописів ЦНБ Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна / М. Є. Домановська, І. І. Кононенко // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Сер. «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки». – 2022. – Вип. 34. – С. 54–62.

4. Полякова Ю. Ю. Видавнича діяльність київського театру «Соловцов» на початку XX століття // Соціально-гуманітарний вісник. – 2022. – Вип. 39. С. 26–32. – URL: <https://www.newroute.org.ua/wp>
5. Полякова Ю. Ю. Літературні альманахи та збірники 1920–1930-х років у фонді Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 1(27). – С. 12–16. – URL: <https://www.libraryforum.info/issue/polyakova-yu-literaturni-almanahi-ta-zbirniki-1920-1930-h-rokiv-u-fondi-centralnoyi-naukovoyi>.
6. Полякова Ю. Ю. Театральне спрямування діяльності видавництва газети «Южный край» (за фондами бібліотек Харкова) // Креативний простір. – 2022. – № 9. – С. 35–39.
7. Проць Н. В. Книги видавництва «Аквілон» у фондах Центральної наукової бібліотеки Каразінського університету / Н. В. Проць, К. І. Байрамова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика - 2022. – № 1(27). – С. 18–22. URL: <https://libraryforum.info/issue/proc-n-bayramova-k-knigi-vidavnictva-akvilon-u-fondah-centralnoyi-naukovoyi-biblioteki>.
8. Проць Н. В. Книжкові шедеври Миколи Самокиша у Центральній науковій бібліотеці Каразінського університету / Н. Проць // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Сер. «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки». – 2022. – Вип. 34. – С. 63–75.
9. Глибицька С. Б. Мій досвід роботи під час війни / С. Б. Глибицька // Бібл. форум: історія, теорія і практика. - 2023. - Планується надрукувати в № 1.(передано до друку).

Публікації в міжнародних виданнях:

1. Zhuravlova Iryna. XVI i XVII-wieczne stare druki poskie w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej im. Karazina: historia, cechy, badania // Explicitus est liber: dziedzictwo sztuki drukarskiej do roku 1800. Krakow, Wydawnictwo towarzyszące Międzynarodowej Konferencji Naukowej. – S.46-47.- тези, статтю передано до друку.
2. Журавльова Ірина. Світ змінився: роздуми про культуру під час війни // „BIULETYNU EBIB” професійний журнал для бібліотекарів, Польща (передано до друку).
3. Iryna Zhuravlova. The Central Scientific Library of the V.N. Karazin Kharkiv National University under Russian Attack //– Polish Libraries. –2022.–№ 10. – P. 272–284.

10.3 Бібліографічні показники:

Спільно з заступником директора Центру краєзнавства імені академіка П.Т. Тронька Каразінського університету канд. іст. наук О. І. Вовк завершується робота над укладанням та редагуванням бібліографічного показника видатного громадського діяча, просвітителя, науковця, засновника Харківського університету Василя Каразіна (1773–1842 рр.).

- ✓ Василь Назарович Каразін: бібліогр. показч. / уклад. Е. С. Беркович, Л. І. Гуревич, В. А. Станишевський, Р. І. Штраймиш, В. Д. Прокопова, О. А. Узбек, О. І. Вовк, Ю. Ю. Полякова ; передм. О. І. Вовк ; бібліогр. ред. С. Б. Глибицька. – Харків , 2023.

Спільно з фахівцями Науково-дослідницького центру польської бібліографії імені Естрейхерів (Краків, Польща) завершується робота над укладанням каталогу польських стародрукованих видань, які зберігаються у фонді книжкових пам'яток ЦНБ. Каталог планується видати в 2023 р.

- ✓ Польські стародруки XVI–XVIII ст. у фонді Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : каталог / укладач І. Кононенко ; наук. ред.: І. Цибаровська-Римарович, В. Валецький ; автори вступ. ст. І. Журавльова, В. Валецький ; бібліогр. ред.: Ю. Полякова, С. Сіесс-Кшишковський, О. Ярмо / Харків. нац. ун-т імені В. Н. Каразіна, Центр. наук. б-ка ; Ягеллон. ун-т, Наук.-дослід. центр пол. бібліографії імені Естрейхерів. – Харків; Краків, 2023.

До Болгарської академії наук передано до друку показчик:

- ✓ Харківська школа історичної болгаристики: (до 175-річчя наукової традиції) : бібліогр. показчик / уклад. О. С. Журавльова, М. Г. Станчев, С. Ю. Страшнюк ; вступ. ст. С. Ю. Страшнюка ; наук. ред. С. Ю. Страшнюк ; бібліогр. ред. С. Б. Глибицька, Ю. Ю. Полякова / Харків. нац. ун-т імені В. Н. Каразіна, Болгарська академія наук. – Харків; Софія, 2023.

Почалася робота над створенням колекції «Іудаїка». Процес створення колекції включає в себе виявлення видань у фонді бібліотеки та їх опрацювання (пошук відомостей про авторів, видавців, власників, бібліографічний опис видань, підготовка статей). Планується запросити до створення каталогу фахівців із Національної бібліотеки Ізраїлю.

У 2022 році почалася робота з наукового опису стародрукованих видань з особистої бібліотеки богослова, філософа, письменника кінця XVII-початку XVIII ст. Стефана Яворського.

Опубліковані бібліографічні покажчики :

У 2022 р. в Електронному архіві університету розміщено покажчики:

1. Небесні каразінці: викладачі, студенти, випускники Каразінського університету, які загинули під час російсько-української війни (2014–листопад 2022 року) / Харків. нац. ун-т імені В. Н. Каразіна ; уклад. С. Б. Глибицька – Режим доступу:URI:
<http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17632>
2. Максим Максимович Ковалевський : біобібліогр. покажчик / авт. передм., уклад. проф. О. М. Богдашина ; бібліогр. ред. С. Б. Глибицька. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 196 с.
Режим доступу:URI:<http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17213>
Покажчик представлений також у друкованому вигляді.

Завершено у 2022 р.:

1. Біобібліографічний словник учених Харківського університету. Т. 3. Філологи. XX – початок XXI століття. Вип. 2. Підготовчий факультет для іноземних громадян ;Деканат з роботи з іноземними студентами основних факультетів, аспірантами та стажистами (Навчально-науковий інститут міжнародної освіти) (1961–2021) ; Додаток до вип. 1 / авт.-уклад. С. Б. Глибицька ; наук. ред. В. Г. Меліхов ; ред. А. О. Давидова, С. П. Домніч ; бібліогр. ред. Ю. Ю. Полякова. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2022. – 733 с. : іл.;
2. «Війна в Харкові та області: Хроніка подій у посиланнях за пів року війни (24.02.2022–31.08.2022)»

ПЛАНУЄТЬСЯ робота над укладанням покажчиків:

- ✓ Біобібліографічний словник вчених Харківського університету. Т. 3. Філологи. XX – початок XXI століття. Вип. 3. **Факультет іноземних мов.**
- ✓ Війна в Харкові та області: Хроніка подій у посиланнях за другу половину року російсько-української війни (01.09.2022–2023);
- ✓ Війна і Каразінський університет: хроніка подій у посиланнях;
- ✓ Видатний славіст О. Л. Погодін : до 150 річчя від дня народження;
- ✓ Україномовна книга: початок XIX - початок XX ст.;
- ✓ Кафедри історіографії, джерелознавства та археології Харківського університету – 60 років від заснування.
- ✓ Сергій Іванович Посохов : до 60-річчя вченого : біобібліогр покажчик

Покажчики, поповнення яких інформацією ведеться постійно:

1. Праці працівників ЦНБ, 2021–2022;

3. Історія ЦНБ (доповнення, укладання, до 2024 р.);

4. Вихованці Харківського університету (вип. 3)

Роботу над деякими покажчиками було тимчасово припинено, в зв'язку зі звільненням або знаходженням працівників у відпустці без збереження заробітної плати.

10.4 Науково-дослідницька робота

Завдяки підтримці МОН України, постійно продовжується робота зі збереження наукового об'єкту, що має статус національного надбання «Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна».

У 2022 р. було укладено Додаткову угоду № 9 від 24 січня 2022 р. до Договору № Н/103-2014 від 11 лютого 2015 р. на виконання робіт з утримання, збереження та розвитку наукового об'єкту, що становить національне надбання – Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У 2022 р. згідно плану заходів, необхідних для утримання, збереження та розвитку Фонду книжкових пам'яток ЦНБ, проведено наступні роботи:

- ✓ Виконано послуги ТОВ «Цифрова Україна» з перетворення даних та наповнення електронного ресурсу, а саме: розпізнавання цифрових копій цінних харківських періодичних видань XIX початку XX ст. (загалом 5375 сторінки: формату до А3 – 500 стор., формату до А1 – 4875 стор.), з метою подальшої консервації оригіналів та забезпечення вільного доступу до електронної копії у мережі Інтернет для використання у наукових дослідженнях істориків, краєзнавців. Розміщено створену цифрову колекцію в Електронному архіві оцифрованих періодичних видань із фондів ЦНБ Karazin.Back2News (<http://karazin.back2news.org/>) на сайті бібліотеки у відкритому доступі з можливістю пошуку в текстах за ключовими словами.

Електронний архів оцифрованих періодичних видань із фондів ЦНБ **Karazin.Back2News** було створено у 2018 р. за підтримки Українського культурного фонду, Центральною науковою бібліотекою у партнерстві з ТОВ «Цифрова країна» (м. Київ). Метою створення архіву було надання необмеженого безкоштовного он-лайн доступу до історичних документів, періодичних видань, що видавалися на території України, розкриття та висвітлення сторінок історії рідного краю для використання у дослідженнях науковців, істориків, краєзнавців. Усього, на кінець 2022 р. у архіві розміщено

періодичних видань з фондів ЦНБ: 5 назв; 67562 сторінки з пошуком у текстах за ключовим словом.

Попередньо, з метою застосування превентивної фазової консервації оригіналів як технології збереження документів, була здійснена підготовча робота для оцифрування перших харківських газет XIX- початку XX ст. та ілюстрованих додатків до них. Для цього проведено комплекс реставраційних робіт. Газети мають формат до А1 (додатки –формат до А3), надруковані на крихкому газетному папері, з-за чого, знаходяться у зношеному стані та вкрай потребують реставрації. Було проведено поаркушне дослідження усіх газет із визначенням стану підшивок, проблем їх збереженості, наявності дефектів.

Фахівці бібліотеки виконують загальні процеси реставрації газетних сторінок: розшивання підшивок, перевірку газетних номерів, відновлення задовільного стану сторінок (укріплення, дублювання, пресування та інше). Наступним процесом з комплексу превентивних заходів, як технології збереження документів, був процес створення цифрових копій сторінок перших харківських газет XIX– початку XX ст. Ця робота з оцифрування періодичних видань розпочата в 2016 р. і проводиться з метою подальшої консервації оригіналів та для розміщення їх копій у відкритих цифрових архівах для широкого використання. У 2022 р. працівниками бібліотеки на планетарному сканері А1 – Zeutschel OS 12000, виконана робота зі створення цифрових копій, попередньо відреставрованих номерів газет XIX-XX ст., загалом – 637 документів, 12 557 сторінок, які розміщуються у відкритих електронних архівах ЦНБ для вільного доступу користувачам.

- ✓ У Центрі консервації і реставрації Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (НБУВ) виконано реставраційні й консерваційні роботи зі збереження українського стародруку XVII ст., з дотриманням національних і світових норм збереження рукописного та стародрукованого надбання: **Тріодь цвітна. – Чернігів, 1685. –[1] с., 419 арк.**

Реставрація українського стародруку включала наступні операції за переліком: огляд документу, визначення й опис його стану, дезінфекційна обробка документу, очищення, і стабілізація аркушів, доповнення втрачених частин аркушів, зведення розривів, зміцнення аркушів, реставрація оправи та опрацювання книги, виготовлення захисного пристосування для зберігання документу, оформлення паспорту реставрації.

Результатом здійснення реставраційних робіт є збереження документів колекції українських стародрукованих видань Центральної наукової бібліотеки

Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, як унікальних документів національної культурної спадщини.

- ✓ Продовжується застосування превентивної, фазової консервації, як технології збереження унікальних документів: придбання і застосування спеціальних картонно-паперових та інших матеріалів для реставрації та ремонтно-палітурних, консерваційно-реставраційних робіт, придбання тек, футлярів, коробок, контейнерів, що дозволяє забезпечити технологію зберігання унікальних документів, так як це практикується в найкрупніших світових бібліотеках.

Придбано коробки для архівного зберігання підшивок газет XIX-XX ст. та інших документів – 276 шт. Коробки виготовлено з особливого безкислотного архівного картону, який забезпечує бережливе зберігання цінних оригіналів, таких як рукописи, стародруковані видання, рідкісні та цінні видання, які виготовлено з різних видів матеріалів, у тому числі шкіри (оправа), пергамену, паперу різного складу, крихкого газетного паперу та ін. Підшивки перших харківських газет XIX – поч. XX ст. та інших газет, журналів XVIII; XIX; поч. XX ст., а також рідкісних книг та документів з фонду відділу книжкових пам'яток розміщуються в коробки та папки з особливого безкислотного картону.

Усі роботи з утримання, збереження та розвитку наукового об'єкту, що становить національне надбання – Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна обумовлюються нормативно-правовими документами.

Громадська організація Фонд культури та інновацій "Футура" та ЦНБ у 2022 р. подали заявку 5СУН12-32046 на грантовий проєкт Українського культурного фонду під назвою **«Історія країни на шпальтах газет»**. Проєкт був спрямований на розширення «Електронного архіву оцифрованих періодичних видань Karazin.Back2News», який було започатковано 2018 року за підтримки Українського культурного фонду і четвертий рік активно використовується в Україні та за її межами. Метою є збереження унікальних оригіналів газет XIX-XX ст., що видавалися на території України, надання широкій громадськості необмеженого безкоштовного онлайн доступу до національних культурних цінностей. Проєкт пройшов перший важливий етап конкурсного відбору, але подальші етапи були призупинені 24 лютого 2022 р. у зв'язку з російським вторгненням.

ПЛАНУЄТЬСЯ:

- Продовжувати роботу з підтримки об'єкта НН «Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного

університету імені В.Н. Каразіна» згідно з планом заходів на 2023 р., необхідних для його утримання, збереження і розвитку:

- Продовження проведення превентивних заходів, як технології збереження особливо цінних документів – рукописів, стародруків та ін., а саме: процесу створення цифрових копій за допомогою сучасного планетарного широкоформатного кольорового сканера настільного типу формату A1 – Zeutschel OS 12000, з метою збереження оригіналів та надання відкритого доступу до культурної спадщини.
- Продовження наповнення відкритої повнотекстової бази даних з пошуком у тексті за ключовими словами Електронний архів оцифрованих періодичних видань із фондів ЦНБ Karazin.Back2News, а саме: оцифрування цінних періодичних видань XIX – XX ст., розпізнавання текстів оцифрованих документів,
- Продовжити співпрацю з Центром консервації і реставрації Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Українські стародруковані видання з колекції Фонду книжкових пам'яток ЦНБ потребують реставрації і консервації з залученням висококваліфікованих спеціалістів-реставраторів вищої категорії з багатим досвідом роботи.

Проводити книгознавчі дослідження:

- Україномовна книга в фондах ЦНБ: початок XIX-початок XX ст.
- Книги з бібліотеки Стефана Яворського у фондах відділу книжкових пам'яток, цінних видань та рукописів ЦНБ.
- Зарубіжні колекції у фондах бібліотеки:
 - Колекції французьких рукописів: історія формування, дослідження, нові факти.
 - Польські стародруковані видання XVI–XVIII ст.
 - «Йди за голосом розуму»: книги англійської колекції.
 - «Дивитися добрим серцем»: іудаїка в фонді бібліотеки.
- Книги з фонду Центральної наукової бібліотеки, як джерело до вивчення соціально-економічної історії українського дворянства (друга половина XIX – початок XX ст.)
- Нерозрізані сторінки: життя та творчість перших бібліотекарів.
- Дослідження та аналіз міжнародних стандартів та проєктів міжнародних стандартів, розроблених міжнародними технічними комітетами зі стандартизації: ISO/TC 46 «Інформація та документація», ISO/TC 171 «Управління документообігом»

- «Що читаєш, студенте?» Он-лайн анкетування щодо інтересів читачів та їх захоплень.

10.5 Науково-методична робота

Науково-методична робота бібліотеки спрямована на сприяння науковій діяльності фахівців, розвитку їх творчої ініціативи, удосконаленню бібліотечно-інформаційних послуг на основі використання інформаційних технологій.

З 1 вересня 2022 року відділ науково-методичного забезпечення та компетентності працівників бібліотек ЗВО Харківського зонального об'єднання відновив свою роботу в новому складі : ЗАБАРА О.В. – виконуюча обов'язки зав. відділу і БОГДАНОВА С.С.- провідний методист. Працівниками був проведений збір інформації щодо стану бібліотек зонального методичного об'єднання ЗВО, її аналіз, збір фотодокументів, які згодом були надіслані до НБ імені М. Максимовича КНУ імені Т.Г. Шевченко – головного методичного центру.

Зав. відділу книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів ЦНБ Н.В. ПРОЦЬ є членом **Науково-методичної ради Центрального державного науково-технічного архіву України** і впродовж звітного року брала участь у засіданнях науково-методичної ради ЦДНТАУ. Питання які розглядалися, актуальні як для бібліотек, так і для архівів – збереження цінних фондів у період активних воєнних дій.

Заступник директора О.Г.БАБІЧЕВА є членом **Науково-методичної ради університету**.

Зав. відділом бібліотеки І.М. КРИВУЛЬКІН є членом **Технічного комітету стандартизації «Страховий фонд документації» (ТК 40)**.

У рамках міжнародного співробітництва в галузі стандартизації ТК 40 займається дослідженнями та аналізом міжнародних стандартів та проєктів міжнародних стандартів, розроблених міжнародними технічними комітетами зі стандартизації, у т.ч.:

- ISO/TC 46 «Інформація та документація»,
- ISO/TC 171 «Управління документообігом»,

За напрямом **«Інформація та документація»** міжнародного технічного комітету стандартизації ISO/TC 46 «Інформація та документація», брав участь у розробці п'яти міжнародних стандартів.

1). Інформація та документація – Коды для позначення назв писемностей (Information and documentation – Codes for the representation of names of scripts): ISO/FDIS 15924.

2). Інформація та документація – RFID в бібліотеках – Частина 4: Кодування елементів даних на основі правил ISO/IEC 15962 у RFID-мітках з роздільною пам'яттю (Information and documentation – RFID in Libraries – Part 4: Encoding of data elements based on rules from ISO/IEC 15962 in an RFID tag with partitioned memory): ISO/CD 28560-4.

3). Інформація та документація – Ризики, пов'язані з записами – Оцінювання ризиків для управління записами (Information and documentation – Records risks – Risk assessment for records management): ISO/DIS 18128.

4). Інформація та документація – Стійкість та довговічність запису, друку та копіювання на папері – Вимоги та методи випробувань (Information and documentation – Permanence and durability of writing, printing and copying on paper – Requirements and test methods): ISO/DIS 11798.

5). Інформація та документація – Міжнародний стандартний код контенту (ISCC) (Information and documentation – International standard content code (ISCC)): ISO/CD 24138.

За напрямом **«Управління документообігом»** міжнародного технічного комітету стандартизації ISO/TC 171 «Управління документообігом» брав участь у розробці 11 міжнародних стандартів.

План роботи Ради з наукової і методичної роботи ЦНБ було виконано частково у зв'язку зі звільненням працівників та з відпустками працівників під час воєнного стану.

11 січня 2022 року на засіданні Ради було розглянуто клопотання щодо звернення до Вченої ради університету про присвоєння ЖАДАНУ Сергію Вікторовичу почесного звання «Почесний доктор Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна». Рада бібліотеки рекомендувала українського письменника, поета, музиканта і громадського діяча С. ЖАДАНА на присвоєння звання за його видатну літературну творчість, яка на високому рівні інтелектуального і художнього осмислення репрезентує сьогодення України і сприяє зміцненню культурного іміджу України за її межами. Твори письменника перекладені багатьма мовами і стали основою для екранізацій. Особливе місце займає постать С. ЖАДАНА у публічному просторі, демонструючи його високу громадську свідомість і активність. Було підкреслено, що книги С. ЖАДАНА у ЦНБ користуються великим попитом серед студентів і працівників університету. Його творчість є близькою багатьом сучасникам своїм реалістичним відображенням суспільства, його буденних проблем, разом з тим, особливою багатогранною філософією. Клопотання було передано Голові Вченої ради університету. Згідно з рішенням Вченої ради від 24 січня 2022 року, 28 січня

2022 р. на урочистому заході, присвяченому 217-й річниці від дня відкриття університету Сергію ЖАДАНУ було присвоєно звання Почесного доктора.

ПЛАН
роботи Ради з наукової та методичної роботи ЦНБ
на перше півріччя 2023 р.

Дата	Питання	Готують питання	Доповідають
Щоквартально	Моніторинг наукових публікацій учених університету в базах даних.	<i>Журавльов С.Г. Терещенко Ю.В.</i>	<i>Лискова К.А.</i>
Січень	1.Про зміни у складі Ради з наукової та методичної роботи ЦНБ	<i>Забара О.В.</i>	<i>Журавльова І.К.</i>
	2. Підготовка до проведення планових науково-практичних конференцій та семінарів.	<i>Лискова К.А.</i>	<i>Журавльова І.К.</i>
	3.Про зміни у планах зі створення електронних документів і розміщення їх в електронних архівах	<i>Проць Н.В. Кривулькин І.М.</i>	<i>Кривулькин І.М.</i>
Лютий	1.Про хід підготовки до міжнародної наукової конференції «Культурна дипломатія бібліотеки».	<i>Бабічева О.Г. Лискова К.А.</i>	<i>Журавльова І.К.</i>
	2.Про виконання програми «Управління якістю фондів».	<i>Прокопець Т.М. Фондоутримувачі</i>	<i>Прокопець Т.М..</i>
Березень	3.Публікаційна активність працівників бібліотеки. Уточнення до плану публікацій та бібліографічних показників на 2023 рік.	<i>Яковенко О.А. Забара О.В.</i>	<i>Забара О.</i>
	4.Про нову редакцію Положення про відділи: Відділ комплектування, наукової обробки документів та організації каталогів; Відділ зберігання та розвитку традиційних фондів; Відділ абонементів.	<i>Зав. відділами</i>	<i>Зав.відділами</i>
Квітень	1.Інструкція з проведення переобліку фонду відділу книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів	<i>Проць Н.В. Забара О.В. Прокопець Т.М.</i>	<i>Проць Н.В.</i>
	2. Про Електронні архіви університету та бібліотеки – наповнення, редагування, відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та у зв'язку з переведенням на нову версію програмного забезпечення Dspace і нову адресу karazin.ua.	<i>Кривулькин І.М. Лискова К.А.</i>	<i>Лискова К.А.</i>

Дата	Питання	Готують питання	Доповідають
	3. Питання книгозабезпеченості університетських дисциплін у рамках університетської програми «Каразінський підручник»: завдання і робота бібліотеки у цьому напрямку. 4. Про нову редакцію Положення про відділи: Відділ цифрових ресурсів, ; Відділ обслуговування і реєстрації користувачів; Відділ програмного і комп'ютерного забезпечення та диджиталізації фондів ;Відділ науково-методичного забезпечення та компетентності працівників бібліотек ЗВО Харківського зонального об'єднання; Відділ міжкультурної комунікації, промоції бібліотеки та проектної діяльності.	Тищенко Н.В. Бондаренко І.А. Короткова Л.Б. Рибась Н.І. Зав. відділами	<i>Бабічева О.Г.</i> <i>Зав. відділами</i>
Травень	1.Про заходи бібліотеки щодо виконання Стратегії розвитку читання на період до 2032 року “Читання як життєва стратегія” та затвердження операційного плану її реалізації на 2023-2025 роки	<i>Бондаренко І.А.</i> <i>Корсікова С.І.</i> <i>Воронина З. В.</i> <i>Короткова С.І.</i> <i>Назарова О.В.</i>	<i>Лискова К.А.</i>
	2.Про застосування міжнародних стандартів у діяльності бібліотеки	<i>Забара О.В.</i> <i>Кривулькін І.М.</i>	<i>Кривулькін І.М.</i>
	3.Про нову редакцію Положення про сектори: Відділу абонементів; Відділу цифрових ресурсів, програмного і комп'ютерного забезпечення та диджиталізації фондів; Науково-бібліографічного відділу	<i>Зав. відділами</i>	<i>Зав. відділами</i>
Червень	1.Про популяризацію послуг бібліотеки та рекламно-промоційної діяльності	<i>Назарова О.В.</i> <i>Забара О.В.</i>	<i>Лискова К.А.</i>
	2. Про готовність до проведення конференції «Культурна дипломатія бібліотеки».	<i>оргокомітет</i>	<i>Журавльова І.К.</i>
	3.Про нову редакцію Положення про сектори відділів книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів; Відділу комплектування, наукової обробки	<i>Зав. відділами</i> <i>Зав. секторами</i>	<i>Зав. відділами</i>

Дата	Питання	Готують питання	Доповідають
	документів та організації каталогів; Відділу зберігання та розвитку традиційних фондів; Відділу обслуговування і реєстрації користувачів		
	4.Про виконання рішень Ради з наукової і методичної роботи ЦНБ за перше півріччя	<i>Забара О.В.</i>	<i>Забара О..</i>

10.6 Діяльність Харківського методичного об'єднання бібліотек вищих навчальних закладів

ЦНБ очолює Харківське зональне методичне об'єднання бібліотек закладів вищої освіти III-IV рівнів акредитації. На кінець 2022 року – це 29 бібліотек вищів державної форми власності Харківської, Полтавської і Сумської областей. Головне завдання ЦНБ як методичного центру - надавати постійну науково-дослідну, науково-методичну та організаційну підтримку інноваційній діяльності бібліотек закладів вищої освіти регіону у співпраці з Українською бібліотечною асоціацією та професійними бібліотечними об'єднаннями. Сукупний бібліотечний фонд бібліотек Об'єднання налічує понад 22 млн. одиниць зберігання документів.

Серед бібліотек об'єднання у результаті російського вторгнення найбільш постраждали бібліотеки Харківського національного університету імені Г. С. Сковороди, Харківського національного біотехнологічного університету, Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова, Сумського державного університету. Всі бібліотеки об'єднання працюють у змішаному режимі або дистанційно, для Методичного центру Наукової бібліотеки імені М. Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка було підготовано аналітичну довідку про пошкодження приміщень бібліотек та організацію їх роботи під час воєнного стану. Було проведено 2 наради з директорами об'єднання, де розглядалися підсумки конкурсу «Бібліотекар року-2021», підсумки роботи Об'єднання за 2022 рік, питання професійного розвитку персоналу, нові нормативні документи з бібліотечної справи, оптимізації фондів, терміни подачі планово-звітної документації, виконання статистичних показників роботи бібліотек в умовах воєнного стану, участь у конференціях, семінарах, тощо.

Щорічно в об'єднанні проводиться конкурс «Бібліотекар року» серед фахівців, які працюють в закладах ЗВО III-IV рівнів акредитації бібліотек Полтавської, Сумської, Харківської областей.

23.02.2022 року відбулося нагородження кращих фахівців бібліотечної справи.

ПЕРЕМОЖЦЕМ конкурсу «Бібліотекар року» стала провідний бібліотекар НБ Державного біотехнологічного університету Любов БЕЗДОЛЬНА, за вагомий внесок в бібліотечну справу. За організацію творчого студентського об'єднання «Сузір'я», керівництво красзнавчим проєктом «Мій рідний край – моєї долі славний оберіг», віртуальні виставки в різних онлайн форматах, адміністрування ресурсу на YouTube каналі НБ ХНТУСГ імені Петра Василенка, організацію проєкту «Календарний кошик».

ДИПЛОМОМ «Бібліотекар року 2021» – за створення власних електронних інформаційних ресурсів були нагороджені Наталія ЖУРАВЕЛЬ – провідний бібліограф і Маргарита КУЛИК – завідувач сектора наукової бібліографії інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. За розробку інформаційного Google ресурсу «Наукометрія. Бібліометрія».

Дипломами ЛАУРЕАТІВ конкурсу «Бібліотекар року» були нагороджені у кількох номінаціях:

- «За кращу популяризацію міжкультурних традицій» нагороджена Йоліана СТРАШНЮК, бібліотекар 2 категорії Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна за організацію та модерування циклу засідань клубу «Слов'янські виміри»;

- «За створення власних електронних інформаційних ресурсів» була нагороджена Наталія НЕПРАН, завідувач інформаційно-бібліографічного відділу Науково-технічної бібліотеки Національного технічного університету «ХПІ» за створення та ведення проєкту «Жінки — гордість Політеху»;

- «За кращий бібліографічний показчик» нагороджені Ірина ЖИДКИХ та Олена КАНДАУРОВА за бібліографічний показчик «Цінні видання ФБ ХНАУ імені В.В. Докучаєва». Вип. 4. Видання з природничих наук (XIX ст.);

- «За створення інноваційної книжкової виставки» нагороджена завідувачка відділу обслуговування НБ Державного біотехнологічного університету Світлана КІРЄЄВА та Тетяна ПЕРЕВОЗНИК за створення інноваційної виставки «Вітчизняне тракторобудування: становлення, розвиток, історія»;

- «За кращу піар-кампанію бібліотеки» нагороджені Наталія ЛИСАК, провідний бібліотекар і Світлана УКРАЇНСЬКА, завідувачка сектора культурно-

просвітницької роботи Наукової бібліотеки Національного фармацевтичного університету за комплекс культурних заходів «Бібліотечний non-stop» (до 100-річчя наукової бібліотеки НФаУ).

Готується щорічна зведена статистична «Таблиця основних показників роботи ЗВО Об'єднання за 2022 рік» та аналітичний текстовий звіт-план діяльності бібліотек закладів вищої освіти методичного об'єднання на 2022-2023 рр. Проводиться аналіз, уточнення розбіжностей, готуються додатки у таблицях.

10.7 Підвищення компетенції та професійного розвитку працівників

Заст. директора БАБІЧЕВА О.Г. у липні 2022 р. пройшла стажування з метою підвищення кваліфікації з питань збереження, реставрації та консервації документів у відділі забезпечення колекцій (секції консервації) Бібліотеки Ягеллонського університету (Краків, Польща).

Протягом звітного року фахівці ЦНБ брали участь у вебінарах та конференціях. Отримано 39 сертифікатів.

17.11.2022 р. також у он-лайн форматі відбулася Всеукраїнська науково-практична бібліотечна конференція «Бібліотека у сучасному інформаційному просторі: проблеми та перспективи» (до 100-річчя створення бібліотеки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського), у якій взяла участь ПРОЦЬ Н.В.

17-18.11 2022 р. директор ЦНБ ЖУРАВЛЬОВА І.К. брала участь у конференції, яку проводила Наукова бібліотека Польської академії знань і Польської академії наук у Кракові «Explicitus est liber: dziedzictwo sztuki drukarskiej do roku 1800/. Explicitus est liber». Спадщина друкарського мистецтва до 1800 року», де виступила з доповіддю: «XVI i XVII-wieczne stare druki poskie w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej im. Karazina: historia, cechy, badania.» Отримано сертифікат учасника.

6.12.2022 р. ПОЛЯКОВА Ю.Ю. брала участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Пам'ятки писемності та культури: вивчення, збереження, популяризація», яку проводила Одеська національна наукова бібліотека і яка була присвячена 100-річчю Музею книги відділу рідкісних видань та рукописів ОННБ. Полякова Ю.Ю. виступила з доповіддю: «Серія «Вінець слов'янських поетів» та її засновник Юліан Солтик-Романський». Отримано сертифікат учасника.

7.12.2022 р. ПОЛЯКОВА Ю.Ю. брала участь у VII Всеукраїнській науковій конференції «Теоретичні та прикладні аспекти біографістики: до 205-річчя від дня народження М.І. Костомарова», яка була організована кафедрою

українознавства філософського факультету, відділом українських студій імені Д.І. Багалія Центру краєзнавства імені академіка П.Т. Тронька Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та виступила з доповіддю: «Харківський антрепренер Людвіг Млотковський: невідомі факти біографії». Отримано сертифікат учасника.

6 сертифікатів отримала зав. відділу К. ЛІСКОВА:

- Сертифікат експерта заняття Антишколи університетських бібліотекарів: Інформаційна грамотність (26 січня 2022)
- Сертифікат про закінчення онлайн курсу "Цифровий маркетинг" на платформі Prometheus (січень 2022)
- Сертифікат учасника вебінару «Гендер та цифрові технології в науці», який проводився в рамках International Girls in ICT Day (28 квітня 2022)
- Сертифікат про проходження онлайн курс Інформаційна гігієна. Як розпізнати брехню в соцмережах, в інтернеті та на телебаченні на платформі Prometheus (червень 2022)
- Сертифікат учасника майстер-класу "Від редизайну інстаграму до 10000 переглядів в ТікТок. Ребрендинг соціальних мереж Запорізької обласної наукової бібліотеки за 11 місяців" (3 жовтня 2022)
- Сертифікат про проходження Національного тесту з медіаграмотності (27 жовтня 2022)

Участь працівників у вебінарах компанії Clarivate з отриманням сертифікатів:

Н. ЗАВГОРОДНЯ прослухала 9 вебінарів, отримала 8 сертифікатів:

13.01.2022 – Аналіз грантової підтримки та ефективності співпраці за даними Web of Science та InCites

27.01.2022 – Оновлена платформа Web of Science: швидше, зручніше, ефективніше

10.02.2022 – 20 років Будапештській ініціативі відкритого доступу: як змінився публікаційний ландшафт (Серія "Clarivate науковцям" 2022)

7.04.2022 – Хижацькі видання: розпізнати та уникнути

12.04.2022 – EndNote: оформлення бібліографії статті за форматом журналу

14.04.2022 – Авторські профілі науковця

26.04.2022 – Research Smarter: Рішення Clarivate для позиціонування ВНЗ у GRAS рейтингу

28.04.2022 – Research Smarter: Як використовувати ресурси Clarivate для формування бібліотечних колекцій

Ю. ТЕРЕЩЕНКО – прослухала 14 вебінарів, отримала 14 сертифікатів:

13.01.2022 – Аналіз грантової підтримки та ефективності співпраці за даними Web of Science та InCites

27.01.2022 – Оновлена платформа Web of Science: швидше, зручніше, ефективніше

10.02.2022 – 20 років Будапештській ініціативі відкритого доступу: як змінився публікаційний ландшафт (Серія "Clarivate науковцям" 2022)

17.02.2022 – Ефективні інформаційні інструменти для роботи з науковими журналами

23.02.2022 – Research Smarter: Derwent Innovation Index: додаткові можливості для наукових досліджень

9.06.2022 – Як обрати видання для публікації та не помилитися з вибором

14.06.2022 – Clarivate для науковців

13.10.2022 – Автори та цитування

1.11.2022 – Пошук та аналіз патентної інформації

8.11.2022 – Базові можливості роботи в Web of Science Core Collection

10.11.2022 – Відкритий доступ та відкрита наука

17.11.2022 – Додаткові можливості Web of Science Core Collection

29.11.2022 – Дані та метрики Web of Science з різними API від Clarivate

27.12.2022 - Web of Science та InCites оновлення 2022

С. ЖУРАВЛЬОВ - 6 вебінарів, отримано 6 сертифікатів:

20.01.2022 - Аналіз грантової підтримки

26.01.2022 - Можливості референс-менеджера EndNote для роботи з бібліографією

27.01.2022 - Оновлена платформа Web of Science

10.02.2022 - 20 років Будапештській ініціативі відкритого доступу

8.12.2022 - Web of Science Researcher Profiles

27.12.2022 - Web of Science та InCites оновлення 2022.

11. ПАРТНЕРСЬКА ТА МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ЦНБ підтримує співпрацю з бібліотеками, інформаційними центрами та громадськими товариствами країн Євросоюзу, Відділом преси, освіти та культури Посольства США в Україні, з Американським Домом в Києві, київським офісом міжнародної неприбуткової організації IREX (Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів), з Генеральним Консульством Республіки Польща у Харкові, Фондом Грецької Культури (Одеська філія). Є учасником міжнародного проєкту «Електронна бібліотека України: Створення Центрів знань в університетах України. Доступ до глобальної цифрової інформації», що об'єднує бібліотеки закладів вищої освіти, національні бібліотеки та інші організації України. Співпрацює з Асоціацією «Інформаційно-Консорціум», яка сприяє процесам доступу наукових установ до світових інформаційних ресурсів.

Продовжують діяти договори про співпрацю з Бібліотекою Амброзіана (Мілан, Італія). Центральною науковою бібліотекою Болгарської академії наук, Бібліотекою Політехніки Лодзі, Бібліотекою Ягеллонського університету, Науковим-дослідницьким центром польської бібліографії імені Естрейхерів Ягеллонського університету, Академічною бібліотекою Латвійського університету, Латвійською Національною бібліотекою. ЦНБ співпрацює з Всесвітньою цифровою бібліотекою (World Digital Library) www.wdl.org, є партнером Європейської цифрової бібліотеки «Europeana» www.europeana.eu, де представлені ресурси ЦНБ. Ці контакти підтверджують статус ЦНБ як важливого освітнього та наукового центру для фахівців та науковців світу. Усі міжнародні партнери бібліотеки висловили готовність допомоги ЦНБ після російського вторгнення. У 2022 р. проведено роботу щодо співпраці з Бібліотекою Йоркського університету/University of York (Велика Британія), також підготовлені Робочі угоди про оновлення співробітництва з університетською Бібліотекою Ягеллонського університету, Бібліотекою Політехніки Лодзі, та співпраці з Науковою бібліотекою Польської академії знань та Польською академією наук (Краків)/ Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie.

Подано заявку і отримано «Стипендію солідарності у збереженні культурної спадщини України», яка заснована до Міжнародного дня музеїв загальноєвропейською федерацією асоціацій культури «Європа Ностра» (Europa Nostra) та Фондом світової спадщини (Global Heritage Fund) у партнерстві з Міжнародним альянсом із захисту спадщини в зонах конфлікту.

У 2021-2022 роках було отримано грант від Посольства США в Україні на підтримку та розвиток бібліотечного центру "Вікно в Америку" у розмірі 225 653

грн. Придбано 2 моноблоки з програмним забезпеченням, маршрутизатор, меблі для оснащення приміщення центру (стілці, столи, офісні дивани для відвідувачів), ліцензійне програмне забезпечення Фотошоп для роботи з графічними зображеннями та встановлено нові двері у міжкімнатному приміщенні. За підтримки Американського Дому у Києві, було придбано ліцензійний доступ до 70 електронних видань англійською мовою. Онлайн бібліотека OverDrive Library містить художню літературу, яку можна отримати на віртуальний абонемент через мобільний застосунок або у браузері. У технічному просторі «МІККІ» обслуговування користувачів відбувається після заповнення ними електронної гугл форми із запитом на конкретну техніку та описом проєкту.

24.01.2022 відбувся візит до ЦНБ професора Університету Альпен-Адрія (м. Клагенфурт, Австрія) Тільманна РОЙТЕРА, до візиту була підготовлена виставка видань з фонду відділу з математики та славістики.

У серпні канадський журналіст Натан М. ГРИНФІЛЬД (Natan M. GREENFIELD) у виданні «University World News», яке присвячене світовим питанням вищої освіти, представив статтю **«Злочини проти миру – атаки росії на університети»**, у якій написав, у т. ч., про пошкодження фонду рідкісних видань бібліотеки після російської агресії.

09.11.2022 р. відомий польський журналіст, режисер-документаліст, випускник Лодзького університету Томаш ГЖИВАЧЕВСЬКІ (Tomasz GRZYWACZEWSKI) на замовлення ЮНЕСКО знімав фільм про знищення агресорами культурного надбання Харківської області, у т. ч., про бібліотеку Каразінського університету.

12. АВТОМАТИЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНИХ ПРОЦЕСІВ.

У 2022 році у зв'язку з російською агресією виникли проблеми з сервером бібліотеки і система була пошкоджена. Протягом місяців фахівці бібліотеки проводили роботу щодо відновлення АБС Absoteque Unicode (розробка французької фірми Relais Informatique International). Завдяки підтримці фахівців Центру інформаційного простору університету систему було частково відновлено, але користувачі не мають віддаленого доступу до електронного каталогу і електронного формуляра. Доступ є тільки в бібліотеці. Продовжуються роботи щодо відновлення системи за допомогою фахівців Центру інформаційного простору університету та консультацій спеціалістів Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І. Мечникова. Станом на грудень 2022 року програмне забезпечення АБС Absotheque Unicode працює у тестовому режимі, ведеться усунення неполадок та відновлюється його робота. Протягом певного терміну сервери ЦНБ з різних причин не працювали, це позначилось на статистиці відвідувань.

12.1 Системні та технічні роботи.

Наприкінці 2022 року на балансі ЦНБ налічується 170 комп'ютерних пристроїв, у т.ч.: 5 серверів, 13 ноутбуків, 2 нетбука, 9 планшетів та 5 рідерів (електронних книжок). З них більше 10% технічно застарілі – працюють понад 10 років, біля 30 ПК підлягають списанню,

Серед основних завдань у напрямку автоматизації бібліотечних процесів – забезпечення стабільної та надійної роботи серверів бібліотеки: сервера маршрутизатора мережі на якому також працюють електронні архіви та електронне замовлення; сервера АБС Absotheque Unicode; сервера – сховища даних резервного копіювання. Крім того супроводжується електронний каталог бібліотеки, створюється та супроводжується електронний архів праць учених університету – eKhNUIR та електронний архів рідкісних видань та рукописів для науки та освіти – eScriptorium.

Продовжувалися роботи з удосконалення роботи сервера, на якому розміщено Електронний архів оцифрованих періодичних видань із фондів ЦНБ з розпізнаними текстами Karazin.Back2News, опрацьовується питання розміщення на сервері й бази даних архіву eScriptorium. Освоюється NAS-сервер для зберігання страхових копій відсканованих документів – налагоджується резервне копіювання інформації з комп'ютера, підключеного до сканера Zeutschel на сервер-сховище даних.

12.2 Диджиталізація документів.

Один з важливих аспектів роботи бібліотеки - диджиталізація фондів, перш за все, цінних та рідкісних книг, видань для навчального процесу за запитами кафедр університету та на замовлення читачів-науковців. Електронні копії документи наповнюють архів eScriptorium.

На технічному оснащенні бібліотеки є чотири планшетних сканера Epson V600 Photo та фотокомплекс для оцифровування книг ATIZ Booksnap з двома фотокамерами Canon Powershot G9 та спеціалізованою «колискою» для книг. У 2022 році був проведений комплекс заходів з відновлення його роботи та функціонування програмного забезпечення. В результаті цих робіт повністю відновлено роботу фотокомплексу для оцифровування книг ATIZ Booksnap.

У 2022 р. працівниками бібліотеки на планетарному сканері Zeutschel Omniscan 12000 формату A1 виконана робота зі створення цифрових копій, попередньо відреставрованих номерів газет XIX-XX ст., загалом – 637 документів, **12 557** сторінок, які розміщуються у відкритих електронних архівах ЦНБ для вільного широкого доступу користувачам.

13. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСКІСТЮ у ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.

Бібліотека з перших днів війни почала проводити значну роботу з організації необхідних заходів для убезпечення найцінніших фондів. Інформацію щодо пошкоджень бібліотеки було надано до: Бібліотечного фонду «Бібліотечна країна», до МОН України, Міністерства культури та інформаційної політики України, Української бібліотечної асоціації, до спільного ресурсу для належного документування воєнних злочинів проти людяності та об'єктів культурної спадщини, скоєних армією російського агресора. Матеріали можуть бути використані як докази для кримінального переслідування причетних до злочинів відповідно до українського законодавства у Міжнародному кримінальному суді в Гаазі та спеціальному трибуналі після його створення.

Було проведено низку консультацій щодо збереження бібліотечних фондів з організаціями, як в Україні, так і міжнародними. Відбулися перемовини щодо співпраці та організації допомоги бібліотеки з директором Національної бібліотеки Польщі, головою Національної Бібліотечної Ради Польщі, Комітету дигіталізації при Міністерстві культури та національної спадщини Т. МАКОВСЬКИМ, директором Бібліотеки Ягеллонського університету Р. САПОЮ, директором Бібліотеки Польської Академії Знань та Польської Академії Наук (PAN і PAU) А. ФЛУДОЮ-КРОКОС (Краків). Були подані запити на матеріали та обладнання для збереження бібліотечних фондів та будівель: до міської Ради м. Харкова, до Центру допомоги для збереження культурного надбання України через Національну бібліотеку в Варшаві, до Смітсонівської культурної рятувальної ініціативи (SCRI), яка співпрацює з урядом України, щоб допомогти систематизувати та сприяти захисту українських культурних об'єктів та колекцій, до Штабу порятунку спадщини Харківського регіонального підрозділу ВГО «Спілка археологів України», до ЮНЕСКО, до Фонду принца Клауса (Нідерланди), що висловлює свою солідарність з Україною і пропонує допомогу для збереження української культурної спадщини. Інформацію про пошкодження у бібліотеці передано до The San José State University School of Information (SJSU iSchool) / Школа інформації Університету Сан-Хосе, США. З 24 лютого постійно ведеться бібліографічна робота з фіксування воєнних подій, збирається матеріал щодо хроніки війни у м. Харків та в університеті. Подано заявку на грантовий проєкт для створення Національної електронної бібліотеки України як єдиної платформи для збереження та надання доступу до документальної частини культурного надбання України. Проєкт буде

реалізовуватися під егідою Міністерства культури та інформаційної політики України.

13.1 Висвітлення діяльності ЦНБ у ЗМІ

У серпні 2022 р. канадський журналіст Натан М. ГРИНФІЛЬД (Natan M. GREENFIELD) у виданні «University World News», яке присвячене світовим питанням вищої освіти, представив статтю **«Злочини проти миру – атаки росії на університети»**, у якій написав, у т. ч., про пошкодження фонду рідкісних видань бібліотеки після російської агресії.

28.10.2022 р. у приміщенні історичної будівлі ЦНБ відбулися зйомки фільму **«Григорій Сковорода – хрещений батько Харківського університету»**. Фільм присвячений 300-річчю з дня народження видатного українського філософа Г.С. Сковороди.

09.11.2022 р. відбувся візит відомого польського журналіста Томаша ГЖИВАЧЕВСЬКОГО, який знімав фільм на замовлення ЮНЕСКО про пошкодження пам'яток культурного надбання в Харкові та області.

14. РОБОТА З КАДРАМИ

Після повномасштабного російського вторгнення в Україну 24 лютого 2022 р. багато працівників були змушені евакуюватися, залишити робочі місця, діяльність бібліотеки була на деякий час частково призупинена, але згодом відновлена з переважним обслуговуванням користувачів у дистанційному режимі.

Загальна кількість працівників ЦНБ налічує на кінець 2022 року 104 особи, з них бібліотечних працівників – 73, інші працівники (господарча частина, інженери, оператори, фахівці) – 31 особа. На кожного працівника розроблено посадову інструкцію, усі ознайомлені з Колективним договором, Правилами внутрішнього розпорядку, Інструкціями з охорони праці та пожежної безпеки. Під час введення дії воєнного стану, на кінець 2022 року 11 працівників призупинили трудову діяльність. 26 працівників знаходиться у відпустці без збереження заробітної плати. Працюють на робочих місцях – 67 працівників.

У роботі з кадрами адміністрація бібліотеки керується Конституцією України, Кодексом законів про працю України, законами України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про відпустки», «Про запобігання корупції», «Про звернення громадян», «Про інформацію» та іншими законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України та інших центральних органів влади, наказами та розпорядженнями ректора, Статутом Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Колективним договором між адміністрацією та трудовим колективом Університету.

Проводиться організаційна робота з управління персоналом бібліотеки, контроль за роботою з персоналом у структурних підрозділах, документальне оформлення вступу на посади, просування по службі та припинення трудових відносин. Протягом року проводилася велика робота з заявами працівників, з документами з оформлення заяв щодо переведення на посади, звільнення, складання графіків надання відпусток, заохочення, оформлення трудових книжок, особистих карток, готувалися накази, розпорядження. Щомісяця подаються табелі робочого часу, всі службові записки, розпорядження, накази готуються в кадровій програмі ІАСУ, в системі електронного документообігу АСКОД та Деканат.

З нагоди 217-річниці відкриття Каразінського університету Грамотами університету були нагороджені працівники бібліотеки:

завідувачка відділу ТКАЧЕНКО Олена Василівна;

бібліотекарка I категорії ТЕРЕЩЕНКО Юлія Віталіївна;

завідувачка господарством СЬОМІНА Тетяна Яківна.

ПЛАНУЄТЬСЯ:

- ✓ зав. відділами розробити нові варіанти посадових інструкцій та оновити положення про відділи та сектори.

14.1 Рада дирекції

Упродовж року в ЦНБ проходять наради для завідувачів відділу, де заслуховуються актуальні питання роботи та вирішуються невідкладні загальні бібліотечні проблеми.

На засіданнях Ради дирекції ЦНБ у 2022 році готувалися та заслуховувалися актуальні питання :

- Про заходи збереження фондів під час воєнних дій
- Про оптимізацію структури бібліотеки.
- Про нову редакцію Положення про ЦНБ;
- Про передплату періодичних видань у першому півріччі 2022 р.
- Рекомендації до друку бібліографічних покажчиків;
- Про виконання Розпорядження ректора Каразінського університету № 0201-07/23 від 31.05.2022 р. Про перегляд бібліотечного фонду та навчальної літератури.
- Про рекомендації Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України.
- Звіти про роботу і плани на 2023 рік усіх підрозділів ЦНБ

ПЛАН роботи Ради дирекції ЦНБ у 2023 р.

Дата	Питання	Готують питання	Доповідають
щоквартально	Про хід виконання Програми «Управління якістю фондів»	фондоутримувачі	Журавльова І.К.
січень	1.Про заходи ЦНБ до 218-річчя університету та бібліотеки. Відзначення працівників бібліотеки нагородами університету.	Лискова К.А. Лукієнко Т.І.	Журавльова І.К.
січень	2.Затвердження Плану роботи Ради дирекції на 2023 р.	Адміністрація ЦНБ	Журавльова І.К.
лютий	1.Про зміни у складі Ради дирекції ЦНБ 2.Про ведення електронної статистики бібліотеки 3. Про підготовку до конференції трудового колективу	Адміністрація ЦНБ Лискова К.А. Адміністрація ЦНБ	Журавльова І.К. Лискова К.А. Журавльова І.К.

Дата	Питання	Готують питання	Доповідають
березень	1. Про виконання Розпорядження ректора Каразінського університету № 0201-07/23 від 31.05.2022 р. Про перегляд бібліотечного фонду та навчальної літератури..	Рибась Н.І. Короткова Л.Б. Корсикова С.І.	Бабічева О.Г.
	2. Поповнення фонду ЦНБ літературою, у тому числі за кошти, отримані від грошової заміни загубленої літератури читачами.	Тиженко Н. Бондаренко І.А.	
	3. Про дотримання Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»	Зав. відділами	Бондаренко І.А. Лукієнко Т.І.
	4. Про хід дистанційної роботи бібліотеки	Зав. відділами	Лискова К.А.
квітень	1. Про нові показники у бібліотечній статистиці, згідно наказу МКІП «Про затвердження форм звітності про діяльність публічних та спеціальних бібліотек, а також інструкцій щодо їх заповнення» від 28.11.2022 № 463 (затверджено в Міністерстві юстиції України 23 січня 2023 р. за № 137/39193). Дані бібліотечної статистики за перший квартал 2023 р.	Забара О. Лискова К.А. Бабічева О.Г.	Лискова К.А.
	2. Про роботу соціальних мереж ЦНБ	Забара О.В.	Лискова К.А.
	3. Про удосконалення системи контролю за трудовою дисципліною в бібліотеці	Зав. відділами	Лукієнко Т.І.
травень	1. Про співпрацю ЦНБ з партнерськими організаціями	Назарова О.В.	Лискова К.А.
	2. Про дотримання положень Інструкції з діловодства в структурних підрозділах бібліотеки згідно з номенклатурою справ	Зав. відділами Лукієнко Т.І.	Лукієнко Т.І.
червень	1. Про заходи бібліотеки щодо активізації роботи з надання платних послуг.	Забара О.В. Лискова К.А. Бабічева О.Г.	Бабічева О.Г.
	2. Про роботу ЦНБ щодо її цифровізації та удосконалення навичок працівників.	Бондаренко І.А. Лукієнко Т.І. Лискова К.А. Кривулькін І.М.	Лискова К.А.
	3. Бібліотечна статистика за перше півріччя 2023 р.	Зав. відділами	Лискова К.А.
серпень	1. Про підготовку до запису першого курсу	Петрова О.М. Короткова Л.Б.	Короткова Л.Б.
вересень	1. Підготовка до осінньо-зимового періоду в бібліотеці та план	Тітова Н.О. Нежальська В.В.	Журавльова І.К.

Дата	Питання	Готують питання	Доповідають
	заходів щодо економії теплової та електроенергії	Семіна Т.Я.	
	2. Про хід інвентаризації бібліотечних фондів	Забара О.В. Проць Н.В. Корсікова С.І. Короткова Л.Б.	Проконець Т.М.
жовтень	1.Про роботу бібліотеки як зонального методичного центру	Забара О.В.	Забара О.
листопад-грудень	1.Про виконання плану заходів об'єкту НН ЦНБ 2.Звіти- відділів за 2023 р., плани на 2024р.	Проць Н.В. Кривулькін І.М. Бабічева О.Г. Зав. відділами	Журавльова І.К. Зав. відділами

Кількість членів профспілкової організації складала у 2022 році 96 чоловік.

Профспілкове бюро ЦНБ (голова профспілкового бюро Наталія ТІТОВА) приділяли велику увагу охороні праці, оздоровленню працівників, допомозі в скрутні часи. Пропозиції бібліотеки щодо поліпшення умов праці щорічно подаються до додатку №1 Колективного договору. Грошова допомога надавалась працівникам на лікування (отримали 10 чол.), допомога дітям працівників, які залишилися в Харкові (6 дітей). Премію від профкому одержали 6 працівників.

15. ГОСПОДАРЧІ РОБОТИ

У перші дні війни російський агресор влучив у будівлю ННІ «Фізико-технічного факультету», який розташований у П'ятихатках, там, де знаходиться бібліотека з фондом факультету.

1 березня від ракетного вибуху на майдані Свободи постраждали Головний і Північний корпуси університету.

2 березня від ракетного вибуху зазнала пошкоджень історична будівля бібліотеки, яка є пам'ятником архітектури, від вибухової хвилі були пошкоджені всі вікна та внутрішні приміщення.

Постраждало приміщення бібліотеки ННІ «Інститут державного управління», 18 березня 2022 року будівлю інституту було частково зруйновано російським обстрілом.

Загальна площа приміщень ЦНБ складає 10164 кв.м.

З них :для зберігання фондів – 7309,5 кв. м; зона обслуговування – 1123,3 кв. м.

У 2022 році після приєднання Бібліотеки ННІ «Інституту державного управління» загальна площа ЦНБ збільшилась, але зараз бібліотека не працює, приміщення закриті.

Протягом 2022 року працівниками бібліотеки, волонтерами, господарчою частиною університету та ЦНБ була проведена велика робота з усунування наслідків пошкоджень будівель бібліотеки.

У Головному корпусі університету у приміщеннях бібліотеки 1 поверху та з 7-го по 13-й поверхи було розбите скло у вікнах. Після того, як скло і уламки були прибрані, вікна були закриті OSB. У деяких приміщеннях після аварії в системі водопостачання було зруйновано стелі, постраждали стіни. У результаті пошкодження даху 14-го та 10-го поверхів бібліотеки після опадів, стала протікати стеля. Дезінфікуючими засобами для знищення плісняви було проведено обробку стін. Господарська служба університету почала ремонтні роботи. У приміщеннях були вставлені 22 нові металопластикові вікна.

Так як університетом було прийнято рішення не проводити опалювальний сезон у деяких приміщеннях університету, у тому числі на першому поверсі у приміщеннях навчального абонементу, працівників було переведено до центрального корпусу. Були проведені роботи щодо відновлення теплопостачання в історичному приміщенні бібліотеки. Будівля частково була підключена до опалення, у приміщеннях книгосховища літератури XIX ст. опалення не вдалося відновити.

У зв'язку зі складними обставинами, не були проведені ремонтні роботи у приміщеннях бібліотеки ННІ «Фізико-технічний факультет» та ННІ «Інститут державного управління».

На виконання Наказу № 0103-1/514 від 2.11.2022 р. Каразінського університету «Про проведення інвентаризації у 2022 році» проведено інвентаризацію необоротних активів ЦНБ.

Згідно Наказу № 0605-1/594 від 17.11.2022 р. Каразінського університету «Про створення робочої інвентаризаційної комісії на інвентаризацію активів Центральної наукової бібліотеки» розпочато роботу комісією у складі: БАБІЧЕВА О.Г., заст. директора – голова комісії та членів комісії – КРИВУЛЬКІН І.М., зав. відділу, ЛИСКОВА К.А., зав. відділу, ПРОКОПЕЦЬ Т.М., зав. відділу, КОНОНЕНКО І.І., зав. сектора.

У термін з 17.11 до 23.11.2022 р. проведено інвентаризацію усіх необоротних активів ЦНБ. За результатами інвентаризації складено протоколи, які разом з оформленими належним чином інвентаризаційними описами передані до бухгалтерської служби університету.

Було підготовлено та здано 1290 кг макулатури на суму 3970 грн.

16. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОБОТИ БІБЛІОТЕКИ У НАСТУПНОМУ РОЦІ.

- Підвищення якості обслуговування користувачів шляхом розширення онлайн послуг для дослідників, науковців та студентів Каразінського університету: допомога у пошуку та підборі цифрових ресурсів на платформах, до яких надає доступ бібліотека, а також у відкритих ресурсах України та бібліотек-партнерів, за тематикою наукової роботи, дослідження тощо;
- Спільна робота з видавництвом університету над представленням цифрових підручників та посібників авторів університету у електронному архіві, створення колекції «Каразінський підручник».
- Розширення інформаційного простору шляхом оцифрування власних фондів бібліотеки.
- Проведення роботи щодо актуалізації авторських профілів науковців університету в міжнародних наукометричних базах даних з метою підвищення рівня публікаційної видимості та інтеграції у міжнародний інформаційний простір.
- Переведення репозитарію Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на домен karazin.ua
- Продовження роботи з підтримки об'єкта НН «Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» згідно з планом заходів на 2023 р., необхідних для його утримання, збереження і розвитку.
- Актуалізація та оновлення бібліотечних фондів сучасною українською літературою.
- Формування стійкого інтересу до читання української книги.
- Розширення міжнародного співробітництва з метою вивчення іноземного досвіду, реалізації спільних проєктів.
- Постійне висвітлювання діяльності бібліотеки у соціальних мережах.

Директор ЦНБ

 Ірина ЖУРАВЛЬОВА

Виконавці: в.о. зав. відділу О. ЗАБАРА
зав. відділу К. ЛІСКОВА

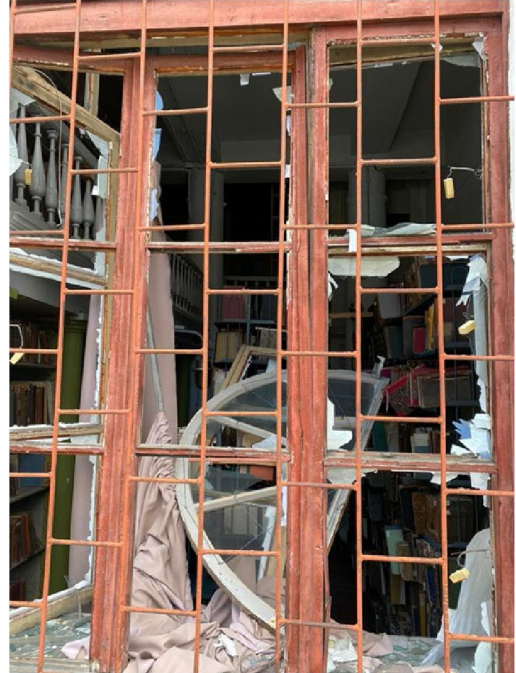
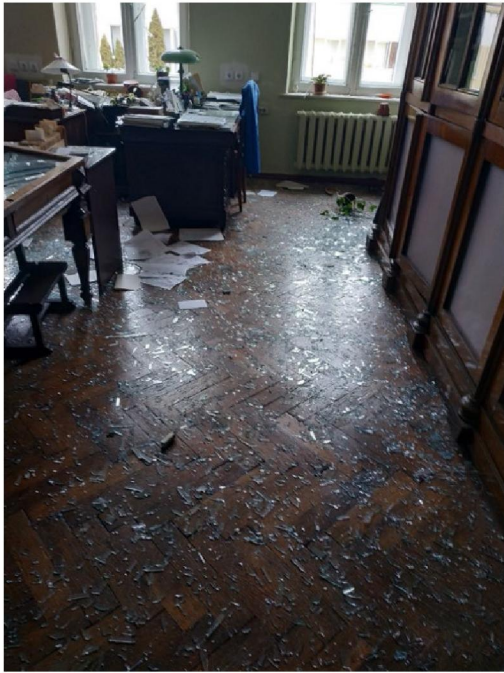
Матеріали для звіту надали: зав. відділами – І. БОНДАРЕНКО, в.о. зав. відділу О. ЗАБАРА, Л. КОРОТКОВА, С. КОРСІКОВА, І. КРИВУЛЬКІН, К. ЛІСКОВА, Т. ПРОКОПЕЦЬ, Н. ПРОЦЬ, в.о. зав. відділу О. ЯКОВЕНКО; зав. сектором – О. ПЕТРОВА, голова профбюро – Н. ТІТОВА, провідний фахівець відділу кадрів Т. ЛУКІЄНКО.

Фото надали: О. БАБІЧЕВА, І. ЖУРАВЛЬОВА, К. ЛІСКОВА, Т. ЛУКІЄНКО, В. ЛИТВИНОВ, В. ЯКИМЕНКО.

Історична будівля бібліотеки, яка
постраждала після вибуху

2 березня 2022 року.

Будівля ННІ «Фізико-технічний факультет» після обстрілів у лютому-березні 2022 р.

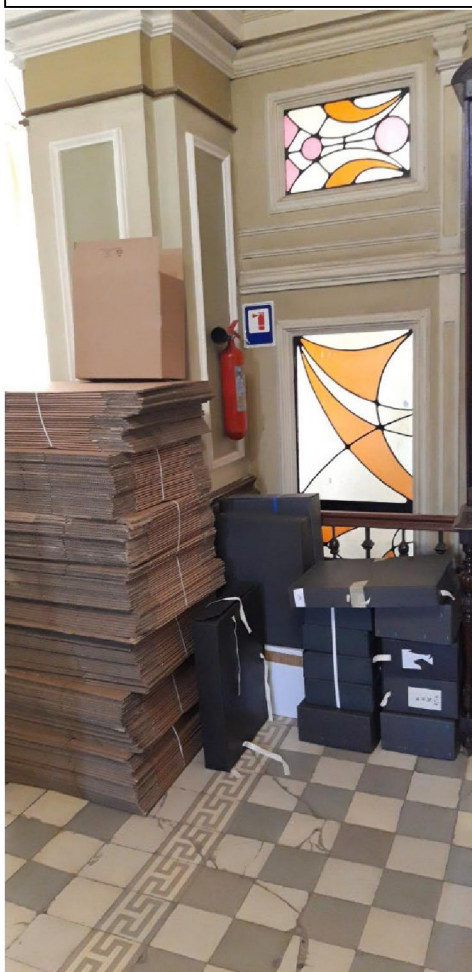
Будівля ННІ «Інституту державного управління» після вибухів 18 березня 2022 р.

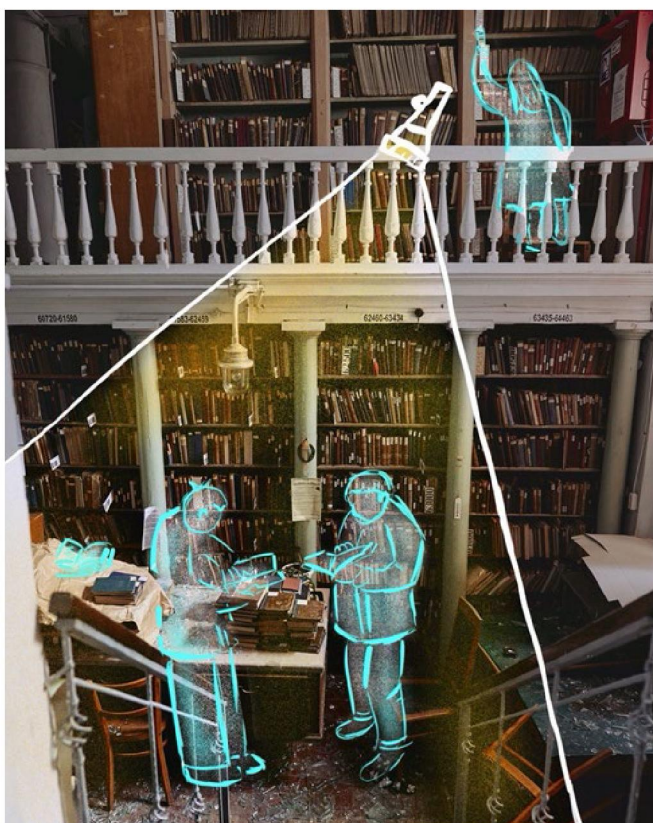

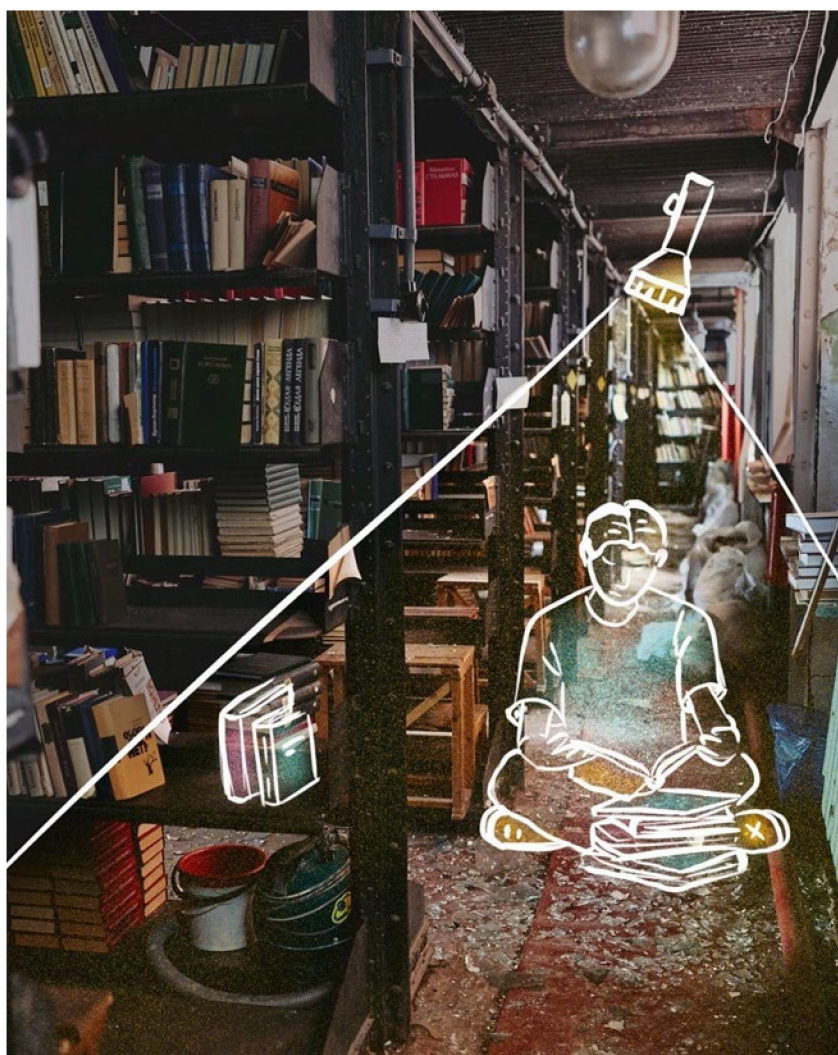
Працівники прибирають приміщення бібліотеки після вибухів.

Проект, що отримав назву
«Ліхтарики». Автори - художниця
Ганна Середа і фотографія Вікторія
Якименко.

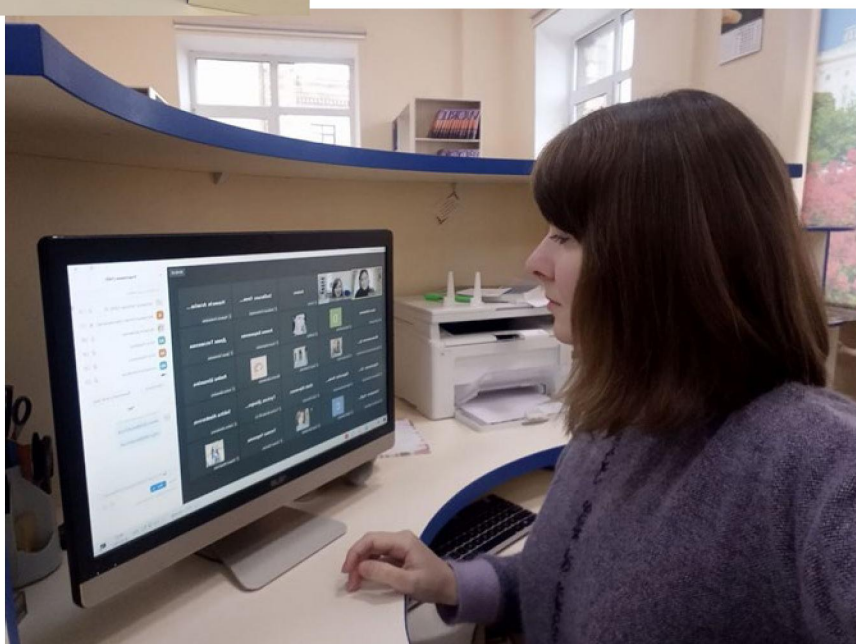
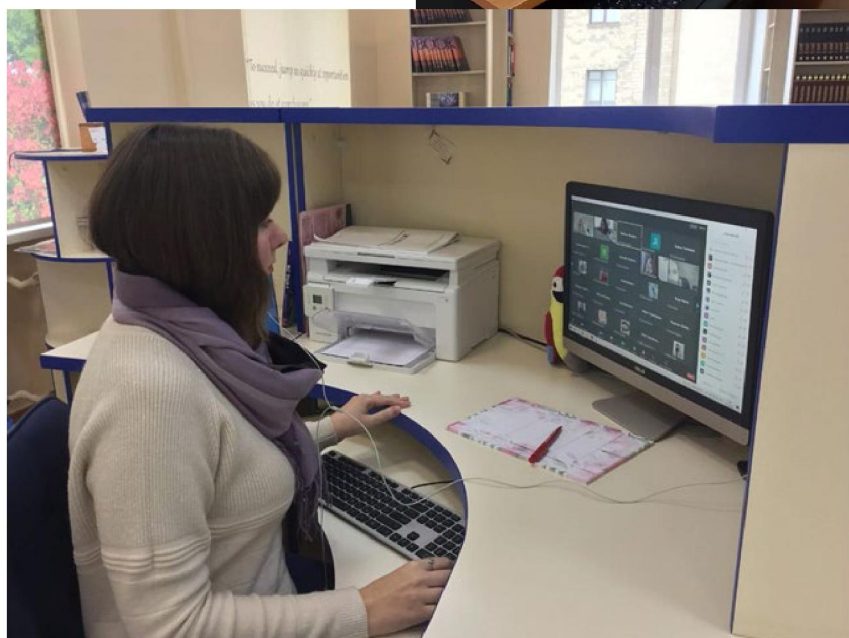
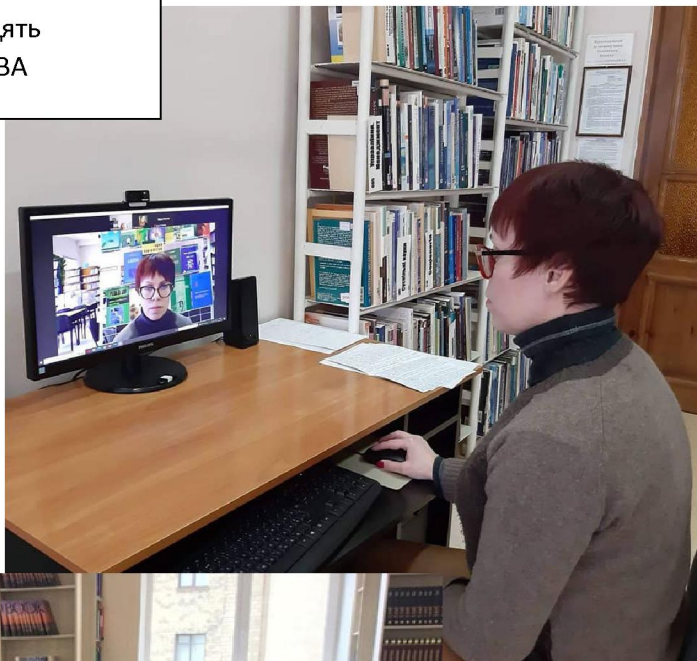

Сергій ЖАДАН с адміністрацією ЦНБ

Ректорка Каразінського університету
Тетяна КАГАНОВСЬКА і Сергій ЖАДАН

Он-лайн заняття зі студентами в
бібліотеці. Заняття проводять
Ю. ТЕРЕЩЕНКО, К.ЛИСКОВА

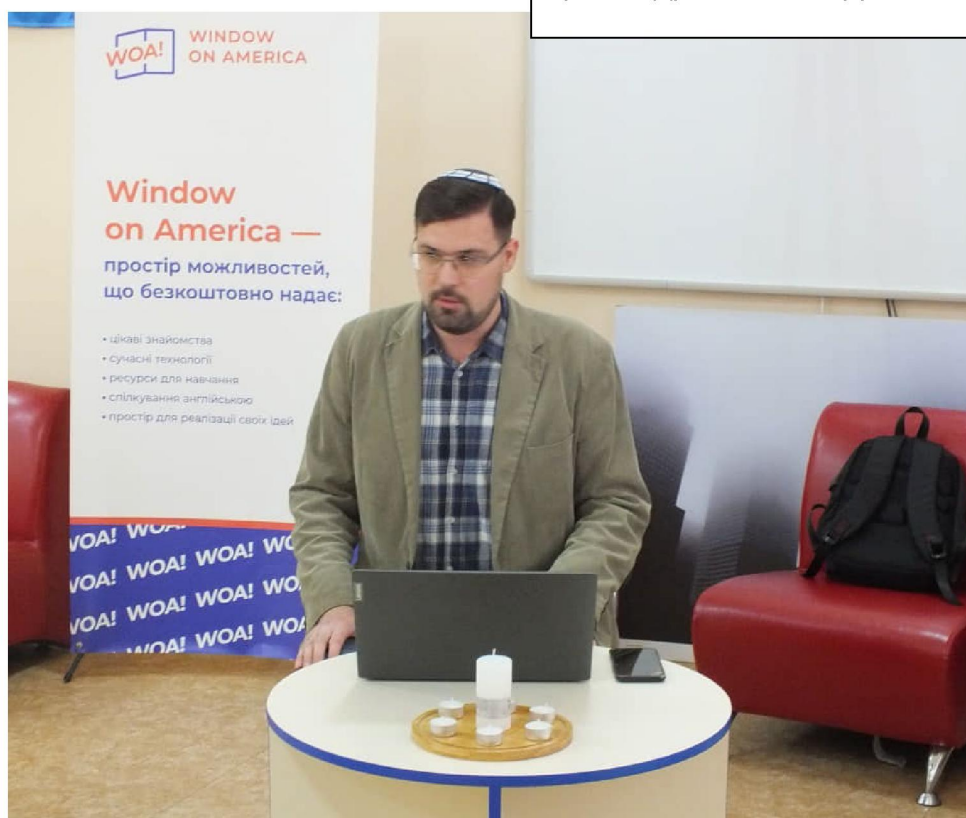

Презентація книги харківського дослідника історії
Слобідської України Андрія Парамонова «Дорогами
Сковороди. Слобідська Україна».

Зустрічі з директорами та фахівцями
польських бібліотек

С директором бібліотеки Лодзької
Політехніки Еллою ШКУБАЛОЮ

Зустріч з директором Ягеллонської
бібліотеки Ягеллонського
університету Регміушом САПОЮ

Візит до Національної бібліотеки
Польщі. Справа -віце-консул
Генерального консульства
Республіки Польща в Харкові
Барбара КАЧМАРЧИК

Візит до бібліотеки ПАН і ПАУ в
Кракові. Директор бібліотеки
А. ФЛЮДА-КРОКОС (друга зліва)

Наукова конференція в бібліотеці ПАН і ПАУ. Директор ЦНБ І. ЖУРАВЛЬОВА, директор НДЦ польської бібліографії імені Естрейхерів Ягеллонського університету В. ВАЛЕЦЬКИЙ, директор бібліотеки ПАН і ПАУ А. ФЛЮДА-КРОКОС (листопад, 2022 р.)

Зустріч з працівниками НДЦ польської бібліографії імені Естрейхерів С. СІЕСОМ-КШИШКОВСЬКИМ, Т. НАСТУЛЬЧИКОМ (листопад, 2022р.)

Стажування заст. директора ЦНБ
О. БАБІЧЕВОЇ в Ягеллонській
бібліотеці Ягеллонського
університету в липні 2022 року.

Часопис «Polish Libraries», № 10,
2022. На обкладинці розміщено фото
постраждалої бібліотеки ЦНБ.

